BOT
พระสยาม MAGAZINE

ฉบับที่ 1 เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2559

ความจริง
ความงาม
ความดี

สร้างคุณให้แผ่นดิน

"กูชายชาญชาติเชื้อ ชาตรี
กูเกิดมาก็กี- หนึ่งเฮ้ย
กูคาดก่อนสิ้นชี- วาอาตม์
กูจักไว้ลายเว้ย โลกให้แลเห็น"

ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์
ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2502 - 2514

Editor's Welcome

ปี พ.ศ. 2559 ครบรอบ 100 ปีชาตกาล **ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์** ผู้ว่าการคนที่ 7 ของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ผู้สร้างคุณูปการมากมายแก่ประเทศไทย และพิเศษยิ่งขึ้นเมื่อ UNESCO ได้ยกย่องให้ท่านเป็น **"บุคคลสำคัญของโลก"** เพื่อจารึกให้ประจักษ์ถึง **"ความจริง ความงาม ความดี"** ที่ท่านได้สร้างไว้เป็นมรดกทางปัญญา

ในสมัยที่ท่านเป็นผู้ว่าการ ได้มีวารสารธนาคารเกิดขึ้นในชื่อ **"ธปท. ปริทรรศน์"** และต่อมาได้พัฒนาเป็นวารสาร **"พระสยาม"** และ **"BOT พระสยาม MAGAZINE"** ในปัจจุบัน ฉบับนี้ขอร่วมเชิดชูเกียรติท่านด้วยการนำเสนอเนื้อหาผ่านคอลัมน์ "100 ปีชาตกาล ป๋วย อึ๊งภากรณ์" บอกเล่าถึงการนำแนวคิดและปรัชญาในการทำงานของท่าน มาประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน รวมทั้งชมภาพชุดหาดูยาก และเอกสาร Unseen ของท่านในวาระต่าง ๆ นอกจากนี้ **ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล** ประธานกรรมการ สถาบันป๋วย อึ๊งภากรณ์ ร่วมรำลึกถึงอดีตและความประทับใจที่มีต่ออาจารย์ที่เคารพยิ่ง ผ่านคอลัมน์ "The Mentor"

"Alumni's Wisdom" พาไปพบกับ**คุณเอกกมล คีรีวัฒน์** หนึ่งในนักเรียนทุนรุ่นแรกๆ ของ อ.ป๋วย อดีตรองผู้ว่าการ ธปท. และอดีตเลขาธิการ ก.ล.ต. คนแรก ผู้เชี่ยวชาญทั้งตลาดเงินและตลาดทุน จะมาให้มุมมองการทำงานและหลักการทำงานสำคัญที่จะช่วยให้การทำงานมีความสำเร็จ

มีเรื่องเล่าสมัย อ.ป๋วย ว่า การประชุมกับท่าน มักเป็นการประชุมถึงแผนการทำงานระยะยาวเสมอ การมี "วิสัยทัศน์" จึงเป็นหนึ่งใน DNA ที่สำคัญของ ธปท. ที่ถ่ายทอดมาสู่ปัจจุบัน คอลัมน์ "Cover Story" จะเล่าถึงการจัดทำวิสัยทัศน์ร่วมของคณะกรรมการหลายคณะ ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อกำหนดแผนยุทธศาสตร์ของ ธปท. และคอลัมน์ "Special Scoop" นำเสนอเรื่อง BOT Connection ที่ประมวลการสื่อสารเชิงนโยบาย เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง รวมทั้งความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง ธปท. กับ Stakeholders ต่างๆ

เมื่อพูดถึงการสื่อสาร ไม่อยากให้พลาดคอลัมน์ "Relax @ Reun Pae" ฉบับนี้ พบกับ Media Mogul คุณสุทธิชัย หยุ่น สื่อมวลชนชื่อดังแห่งวงการสื่อสารเมืองไทย จะมาแบ่งปันประสบการณ์การทำงานด้านสื่ออันทรงคุณค่าของสื่อมวลชนระดับรางวัล "ศรีบูรพา"

สุดท้ายนี้ ผู้สนใจติดตามบทความ **จดหมายจากผู้ว่าการถึงอาจารย์ป๋วย** ที่เคยเผยแพร่ใน **BOT พระสยาม MAGAZINE** มาตลอด 4 ปี เพื่อนำเสนอวิธีคิด แนวคิดของธนาคารกลาง 2 ยุค 2 สมัย ได้เผยแพร่แล้วในรูปแบบ Pocket Book และ e - Book ผู้สนใจติดตามรายละเอียดได้ในเล่มครับ

เจ้าของ :
ธนาคารแห่งประเทศไทย
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ :
ดร.วิรไท สันติประภพ
ที่ปรึกษา :
ไพบูลย์ กิตติศรีกังวาน, สาทร โตโพธิ์ไทย
บรรณาธิการ :
จิรเทพ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา
กองบรรณาธิการ :
นันทวัฒน์ สังข์หล่อ, ประกอบ ตอสุวพรรณ,
กาบเงิน เศรษฐจินดา, สุรพล ฟักทอง,
รัชนี พัวศิริรัตน์สกุล, วีรมลล์ พันธุ์พานิช,
พิมพ์วรีย์ กิตติสารกุล, ศรุต รัตนวิจิตร,
นฤพนธ์ รักษ์พงษ์
ออกแบบและจัดทำ :
บริษัท จีเอ็ม มัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

จิรเทพ

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง “ปณิธาน” ไม่เคยเปลี่ยน

พบกับหลักคิด วิธีคิดแห่งธนาคารกลาง 2 ยุค 2 สมัย
ที่เหมือนจะต่าง แต่กลับมี *“วิธีคิด”* ที่ตรงกัน
จาก *ความจริง ความงาม ความดี*
เปลี่ยนเป็น *ยืนตรง มองไกล ยื่นมือ ติดดิน* ได้อย่างไร

ติดตามอ่านได้แล้ววันนี้ ใน

หนังสือ *“จดหมายจากใจถึงอาจารย์ป๋วย ศาสตร์และศิลป์บนเส้นทางของผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย”*
ที่รวบรวมทั้ง 20 บทความ จากคอลัมน์ “The Mentor”
ในวารสาร “BOT พระสยาม MAGAZINE”

Contents

BOT พระสยาม MAGAZINE

4 Our Pride & Heritage
- The Treasure: ผ้าทอเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
- The Collections: สงัด ปุยอ๊อก กับมนต์เสน่ห์แห่งธรรมชาติ
- Library & Archives: Live and Learn

8 The Mentor
- บทบันทึกคำสอนอันล้ำค่าของ อ.ป๋วย ผ่านคำบอกเล่าจาก ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล

12 Alumni’s Wisdom
- บทเรียนสำคัญบทเส้นทางการทำงานของ เอกกมล คีรีวัฒน์

16 The Knowledge
- แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่ 3 รับมือความท้าทาย - พัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ กับความท้าทาย ในการดำเนินงานของ ธปท.
- BIG DATA
- ดร.สิงห์ชัย บุญยโยธิน ภารกิจแห่งการอนุรักษ์และสืบสานผ้าไท

28 Payment Systems
- ทิศทางการพัฒนาระบบการชำระเงิน กับการเข้าสู่สังคม Digital

30 Financial Wisdom
- We Share: e-Payment รู้จัก เข้าใจ ใช้อย่างสบายใจ
- We Care: พ่อแม่ (อย่า) รังแกฉัน

34 Cover Story
- Board Retreat จากวิสัยทัศน์ร่วม สู่แผนยุทธศาสตร์ ธปท.

40 Relax @ Reun Pae
- อีกมุมชีวิตของ “สุทธิชัย หยุ่น” ผู้ขี่ยอดคลื่นแห่งวงการสื่อไทย

44 Special Scoop
- สานสัมพันธ์ - สร้างความเชื่อมั่น - เชื่อมความเข้าใจ ด้วยกลไก “BOT CONNECTION”

50 Smart Generations
- Giving is True Happiness

54 Bestination
- Gastro & Journey: Lost in Prachuapkhirikhan
- Gadget: พลิกรูปแบบการใช้ชีวิต ด้วยเทคโนโลยี 3D Printing
- Health: เตรียมความพร้อมก่อนไต่ระดับ สู่ Vertical Marathon

58 100 ปีชาตกาล อาจารย์ป๋วย อึ๊งภากรณ์
- Good Governance สานต่อเจตนารมย์ สะท้อนคุณค่าที่แท้จริงแห่งความสำเร็จ
- ภาพแห่งความทรงจำ 100 ปีชาตกาล ป๋วย อึ๊งภากรณ์

76 Signboard
- งานฉลอง ๑๐๐ ปีชาตกาล ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ บุคคลสำคัญของโลก
- สัมมนาวิชาการประจำปี พ.ศ. 2559 ธปท. สำนักงานภาคเหนือ

44 BOT CONNECTION

ข้อมูล : ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ

ผ้าทอเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

ณ พิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ ซึ่งตั้งอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ ได้รวบรวมผ้าทอโบราณที่ทรงคุณค่าไว้มากมาย หนึ่งในนั้นคือ ผ้าทอเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในมหามงคลสมัยที่ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2547

Art & Design
เบื้องหลังแนวคิดงานทอผ้าชิ้นสำคัญของชาติ

ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ได้จัดทำผ้าทอผืนพิเศษขึ้น เพื่อร่วมเฉลิมพระเกียรติ และน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงอุทิศพระวรกาย พระสติปัญญา และพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ เพื่อฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมไทย โดยเฉพาะการอนุรักษ์ส่งเสริมและเผยแพร่คุณค่าความสวยงามของผ้าไทยให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ

ผ้าทอเฉลิมพระเกียรติฯ ผืนนี้ ได้นำมาจัดแสดงครั้งแรกในนิทรรศการชั่วคราว ประจำปี พ.ศ.2547 เรื่อง **"สีสันลวดลายบนผืนผ้า: สุนทรียะ ความเชื่อ และความศรัทธา"** และจัดแสดง ณ พิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ มาจนถึงทุกวันนี้

แนวคิดในการออกแบบผ้าทอเฉลิมพระเกียรติฯ ได้สะท้อนให้เห็นถึงความจงรักภักดีของ ธปท. ที่มีต่อสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงมีคุณูปการต่อผ้าไทย ทรงส่งเสริมและสนับสนุนวิชาชีพการทอผ้า เพื่อความอยู่ดีกินดีของช่างทอชาวไทยตั้งแต่อดีตมาจนถึงปัจจุบัน

ในฐานะที่ ธปท. ได้ก่อตั้งพิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมผ้าโบราณที่มีคุณค่าไว้ ทาง ธปท. จึงได้จัดทำผ้าทอผืนพิเศษเนื่องในมหามงคลสมัยดังกล่าว โดยได้นำสัญลักษณ์มงคลทั้งหลายที่สะท้อนถึงความเชื่อและความศรัทธาที่มีต่อพระองค์ท่าน อันได้แก่ การนำภาพสัญลักษณ์รูปปราสาท ประดิษฐานบนฐานเก้าชั้น ใจกลางซุ้มปราสาทพิมพ์และเขียนทองตราอักษรพระนามาภิไธย ส.ก. เหนือยอดปราสาทเป็นวงกลมรูปพระอาทิตย์ ปิดด้วยทองคำเปลว 6 ดวง ด้านข้างรูปปราสาทซ้ายขวา ประดับช่อข้าง 6 ช่อ และสัญลักษณ์ปีนักษัตร (ปีวอก) 6 ตัว ตัวที่ 6 ถือธงชัย

- **รูปปราสาท** ตรงกลางภาพเขียนทองตราอักษรพระนามาภิไธย หมายถึง สถานที่อันเป็นที่อยู่ของเหล่าทวยเทพ หรือหมายถึงความมีบุญบารมีของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
- **ฐาน 9 ชั้น** หมายถึง พระองค์ทรงเป็นคู่พระบารมีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 แห่งราชวงศ์จักรี
- **วงกลมรูปพระอาทิตย์ปิดทองคำเปลว 6 ดวง** หมายถึง พระบารมีขณะเจริญพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ ที่แผ่ไพศาลทั่วหล้าทั่วจักรวาล ประดุจพระอาทิตย์เปล่งรัศมี
- **ช่อข้าง 6 ช่อ** หมายถึง เครื่องสักการะบูชาในพิธีกรรมสำคัญของชาวล้านนาที่ทูลเกล้าฯ ถวายแด่พระองค์ท่านในมหามงคลสมัย
- **นักษัตร (วอก) 6 ตัว และตัวที่ 6 ถือ ธงชัย** หมายถึง การเจริญพระชนมพรรษาครบ 6 รอบ และความเจริญรุ่งโรจน์อย่างสูงสุดในรอบที่ 6 ของพระองค์ท่าน

ผ้าทอเฉลิมพระเกียรติฯ ผืนนี้ มีขนาดความกว้าง 70 เซนติเมตร ยาว 145 เซนติเมตร ทอด้วยเส้นไหม เส้นยืนตีเกลียว 6 เส้น เส้นพุ่งตีเกลียว 6 เส้น ควบ 2 ครั้ง ทอด้วยเทคนิคพื้นฐานหลากหลายเทคนิค ได้แก่ เทคนิคจก ยกดอก เกาะหรือล้วง มัดหมี่ และมัดย้อม ชายผ้าด้านล่างทอโปร่ง แสดงให้เห็นโครงสร้างของเส้นพุ่งและเส้นยืน

ผ้าผืนนี้เป็นฝีมือการทอโดย นายโกมล พานิชพันธ์ ศิลปินช่างทอชาวอำเภอลอง จังหวัดแพร่ ซึ่งนับเป็นผ้าที่ ธปท. สำนักงานภาคเหนือสั่งทอขึ้นเป็นพิเศษ โดยใช้สัญลักษณ์มงคลต่าง ๆ สื่อแทนความจงรักภักดีของประชาชนชาวเหนือที่มีต่อพระองค์ท่าน เพื่อให้มีความแตกต่างจากผ้าทอผืนพิเศษที่ ธปท. จัดทำขึ้นในปีเดียวกัน ซึ่งได้ทอเป็นรูปพระพักตร์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เพื่อจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ผ้าไทยพื้นบ้าน นามว่า "หอแสดงผ้าไทยพื้นบ้านเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ 12 สิงหาคม 2547" ณ อาคารตึกแดง ในบริเวณพระราชวังดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ที่ ธปท. ได้ทูลเกล้าฯ ถวายแด่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 72 พรรษา

Behind The Seams
ภารกิจการสืบทอดและอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมไทย

ในฐานะพิพิธภัณฑ์ สำนักงานภาคเหนือ ยังถือเป็นองค์กรหนึ่งที่มีบทบาทอย่างมากในการเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้เกี่ยวกับผ้าโบราณในเขตภาคเหนือ จึงได้มีการจัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้เรื่องผ้าโบราณ โดยเฉพาะในอาณาจักรล้านนาและใกล้เคียง ให้กับผู้สะสม ผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอ ตลอดจนสาธารณชนที่สนใจทั่วไปอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การจัดนิทรรศการชั่วคราวประจำปี การจัดพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับผ้าโบราณในครอบครองของพิพิธภัณฑ์ฯ สำนักงานภาคเหนือ การจัดบรรยายเสวนาให้ความรู้เกี่ยวกับผ้าและสิ่งทอ ตลอดจนการให้คำปรึกษาแนะนำในการอนุรักษ์และเก็บรักษาผ้าโบราณ การจัดหาสินค้า OTOP ในกลุ่มผ้าและสิ่งทอมาจำหน่ายใน Museum Shop เป็นต้น

นอกจากนั้น ยังเป็นที่น่ายินดีว่า หลังจากที่สำนักงานภาคเหนือ ได้ตีพิมพ์หนังสือ "สุนทรีแห่งลีลา ผืนผ้าแพรพรรณ: พินิจผ้าขิ้นเด่นของพิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย" เมื่อปลายปี พ.ศ. 2553 ได้ปรากฏว่า มีศิลปินช่างทอรุ่นใหม่หลายรายสนใจนำรูปแบบและลวดลายผ้าที่ตีพิมพ์ในหนังสือดังกล่าว มาเป็นต้นแบบในการผลิตผ้าทอที่มีลักษณะแบบและลวดลายคล้ายคลึงกับผ้าที่จัดแสดงในพิพิธภัณฑ์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผ้าที่มีคุณค่าและหายากมาก ในปัจจุบัน หนังสือเล่มนี้จึงมีส่วนช่วยกระตุ้นศิลปินช่างทอรุ่นใหม่ให้ผลิตผ้าทอรูปแบบโบราณออกจำหน่าย และเป็นที่นิยมกันอย่างกว้างขวางในตลาดค้าผ้า สร้างงาน สร้างรายได้ให้กับช่างทอรุ่นใหม่เป็นอันมาก

สงัด ปุยอ๊อก
(2482 - ปัจจุบัน)
เกิด
20 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2482

การศึกษา

ประกาศนียบัตร	โรงเรียนเพาะช่าง
อนุปริญญา	อนุปริญญาศิลปบัณฑิต คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปริญญาตรี	ปริญญาศิลปบัณฑิต (ภาพพิมพ์) มหาวิทยาลัยศิลปากร

รางวัลและเกียรติยศ

พ.ศ. 2505	รางวัลเกียรตินิยม เหรียญทองแดง จากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ 14

สงัด ปุยอ๊อก
กับมนต์เสน่ห์แห่งธรรมชาติ

สงัด ปุยอ๊อก ศิลปินอาวุโสผู้มีชื่อเสียง และมีผลงานเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในแวดวงศิลปินร่วมสมัยของไทย มีความชำนาญในการเขียนภาพทิวทัศน์ด้วยสีน้ำและสีอะคริลิคบนผืนผ้าใบ ที่ส่วนใหญ่สื่อถึงแนวคิดเกี่ยวกับธรรมชาติที่ให้ทั้งความงาม และความจริงแก่มนุษย์

ท่านมองว่าธรรมชาติเป็นครู เป็นผู้ให้ชีวิต ให้อาชีพ คือความงามและสัจธรรม ทิวทัศน์ คน สัตว์ ต้นไม้ ดอกไม้ ล้วนบอกเล่าเรื่องราวอันเป็นความจริงของสังคม ผลงานภาพทิวทัศน์ที่มีสีสันสวยงาม ให้ความรู้สึกในแง่บวกต่อธรรมชาติ ด้วยฝีแปรงที่พลิ้วไหวและเทคนิคการใช้สี ที่แทบจะไม่มีสีดำอยู่ในจานสีของศิลปินผู้นี้ ทำให้เป็นที่ยอมรับในวงการถึงงานระดับยอดฝีมือที่สร้างชื่อมาให้เห็นแล้วหลายต่อหลายครั้งในนิทรรศการต่าง ๆ

ชื่อผลงาน : หนองบัวเชียงใหม่
เทคนิค : สี Acrylic บน Canvas
แนวคิด : ธรรมชาติในบางฤดูกาลยังมีสีสันเพิ่มเติมให้ดูงามสง่า สดใส น่าตื่นตาตื่นใจมากขึ้น ทำให้เกิดความรู้สึกเหมือนฝังตัวเองอยู่ในสวนดอกไม้ ท่ามกลางแมกไม้น้อยใหญ่ไพศาล และการดำรงชีวิตสงบเรียบง่ายของผู้คนที่กลมกลืนกับธรรมชาติอย่างยิ่ง ความงามตามธรรมชาติเท่านั้นที่บริสุทธิ์ที่สุดและเป็นที่สุดของความงาม

ขนาด : 146 x 245 (กว้าง x ยาว / ซม.)
ปีที่สร้างผลงาน : 2535
ปีที่สะสม : 2535
สถานที่จัดแสดง : สำนักงานใหญ่ อาคาร 1 ชั้น 5 โซน 2
หรือเข้าชมได้ที่ : www.bot.or.th/App/VirtualArtsMuseum/ebook/Thai/index.html#p=596

"รูปแบบของธรรมชาติที่งดงามผสมผสานกับอารมณ์ที่สะเทือนใจ นั่นคือจุดหมายในการทำงานของข้าพเจ้า"

ที่มา : www.puiock-gallery.com

เรื่อง : หอสมุด จดหมายเหตุ และพิพิธภัณฑ์

Live and Learn

BOT พระสยาม MAGAZINE ฉบับนี้ ขอแนะนำหนังสือ 3 เล่ม ที่ได้รวบรวมข้อคิดและประสบการณ์จากความเป็นไปของโลกเศรษฐกิจการเงิน จากประวัติศาสตร์สู่นวัตกรรม รวมทั้งหนังสือรวบรวมแง่คิดจาก ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ เพื่อกระตุ้นต่อมความคิดของผู้อ่าน อันจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อสังคมที่ยั่งยืน

Social Finance โดยผู้เขียน 3 ท่าน ได้แก่ Alex Nicholls ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนวัตกรรมด้านสังคม และความเป็นผู้ประกอบการ Rob Paton ผู้บุกเบิกการใช้เทคโนโลยีใหม่ในการสอนวิชาการจัดการและการวิจัยที่เกี่ยวเนื่องกับวิธีการเรียนรู้แนวใหม่ และ James Emerson ผู้เขียนหนังสือรางวัลเหรียญทอง Nautilus Gold Book ปี ค.ศ. 2012 โดยรวมบทความเกี่ยวกับนโยบาย งานวิจัย และการปฏิบัติเกี่ยวกับ Social Finance ตอบคำถามเรื่องมูลค่าของ Social Finance และคุณค่าทางการเงินจากสังคม รวมทั้งวิธีตีมูลค่าสินทรัพย์ทางสังคมกับค่าตอบแทนทางการเงิน

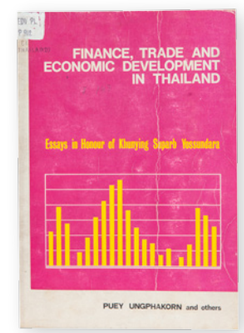

Finance, Trade and Economic Development in Thailand : Essay in Honour of Khunying Suparb Yossundara เป็นอนุสรณ์แก่คุณหญิงสุภาพ ยศสุนทร อดีตผู้จัดการทุนรักษาระดับอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา ธนาคารแห่งประเทศไทย และอดีตกรรมการบริหารในธนาคารโลก โดยนักเศรษฐศาสตร์ นักศึกษา และเพื่อนร่วมงานของท่าน อาทิ ดร.อัมมาร สยามวาลา ดร.ศุภชัย พานิชภักดิ์ และ ดร.ชัยวัฒน์ วิบูลย์สวัสดิ์ เนื้อหาแบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ ภาพรวมของเศรษฐกิจไทย, การเงินในด้านสถาบันการเงินและนโยบายการเงิน, การค้า, การพัฒนาเศรษฐกิจในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม และการกระจายรายได้ โดยมีบทความเรื่องการจัดระเบียบทางการเงินระหว่างประเทศ โดย อ.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ เป็นบทนำ

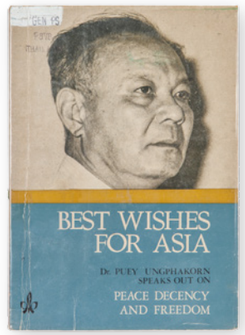

Best Wishes for Asia รวบรวมและตีพิมพ์สุนทรพจน์ บทความ และบทสัมภาษณ์ของ ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 - 2517 โดยเรื่องราวของสงครามเวียดนามที่สงบลง และการปฏิวัติภายในประเทศเมื่อปี พ.ศ. 2516 เป็นช่วงเวลาสำคัญที่ครอบคลุมในหนังสือเล่มนี้ เนื้อหาประเมินมาจากปัญหาที่สยามและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต้องเผชิญอย่างต่อเนื่อง และผลกระทบที่เกิดขึ้น ซึ่ง ศ. ดร.ป๋วย ได้หวังให้ผู้อ่านร่วมค้นหาแนวทางในการพัฒนาปัญหาเหล่านี้ให้ดีขึ้น

หนังสือทุกเล่มในคอลัมน์นี้ สามารถหาอ่านได้ที่ห้องสมุด ธปท.

บทบันทึกคำสอนอันล้ำค่าของ อ.ป๋วย ผ่านคำบอกเล่าจาก ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล

แม้กาลเวลาจะผ่านไปนานหลายสิบปี กระทั่งก้าวเข้าสู่ 100 ปีชาตกาล ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ แต่บทบันทึกคำสอนอันเปี่ยมไปด้วยคุณค่าต่อการดำเนินชีวิตในทุกมิติ ทั้งการถือครองชีวิต การปฏิบัติหน้าที่การงาน หรือการหยิบยื่นความช่วยเหลือให้โอกาสผู้อื่นได้พัฒนาตนเอง ยังเป็นแนวคิดหลักที่ประทับอยู่ในความทรงจำของหม่อมราชวงศ์ปรีดิยาธร เทวกุล อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้บอกเล่าคำสอนของ ศ. ดร.ป๋วย ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นแนวความคิดที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง ทั้งต่อสังคมส่วนรวมและในมิติที่ลงลึกถึงการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล

ยืนหยัดเพื่อความถูกต้อง

"สมัยผมยังเด็ก เวลาอ่านหนังสือพิมพ์ก็จะเห็นภาพ อ.ป๋วย ท่านเป็นข้าราชการที่เก่ง ไม่ว่าปัญหาใดท่านสามารถแก้ไขให้ลุล่วงได้หมด อีกทั้งเป็นข้าราชการที่รักษาความซื่อสัตย์ จำได้แม่นว่า สมัยนั้นบ้านเมืองมีการวางท่อประปาและเกิดการคดโกง อ.ป๋วยท่านก็ลงพื้นที่ยืนตรวจงานอยู่ในท่อประปาขนาดใหญ่ใต้ดิน ลงมือแก้ปัญหาการโกง นี่เป็นสิ่งที่ผมเห็นมาตั้งแต่เด็ก" ม.ร.ว.ปรีดิยาธรเล่าย้อนภาพความทรงจำในอดีตและความชื่นชมที่ท่านมีต่อข้าราชการผู้เต็มเปี่ยมไปด้วยความสามารถอันน่ายกย่องอย่าง ศ. ดร.ป๋วย

จนกระทั่งในวันที่ ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เข้ารับการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตรงกับช่วงที่ ศ. ดร.ป๋วยดำรงตำแหน่งคณบดีของคณะเศรษฐศาสตร์ที่ท่านศึกษาอยู่พอดี ประสบการณ์ในตอนนั้นถือเป็นอีกหนึ่งความประทับใจที่ยังคงตราตรึงอยู่ในความทรงจำของท่านไม่เสื่อมคลาย

"นับเป็นช่วงที่ผมได้สัมผัสความเก่งของ อ.ป๋วย ท่านเก่งมากจริง ๆ ครับ ท่านสามารถพูดเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย อ.ป๋วยไปพูดที่ไหน ใครก็อยากไปฟัง เมื่อได้ซึมซับความเก่งของ อ.ป๋วย จึงพลอยทำให้ชอบวิชาเศรษฐศาสตร์มากขึ้น นี่ก็เป็นสิ่งที่ประทับใจ แม้ว่าท่านจะมีอุดมการณ์เป็นที่ตั้ง ยึดถือความถูกต้องเสมอ แต่ขณะเดียวกันก็คุยได้เถียงได้ รับฟังเด็กนะ ไม่ใช่ไม่รับฟัง ท่านเป็นกันเองกับลูกศิษย์ลูกหา"

จากมุมมองของศิษย์ที่เฝ้าสังเกตและเรียนรู้แนวความคิดของผู้เป็นอาจารย์ ดำเนินมาจนถึงวันที่ ม.ร.ว.ปรีดิยาธร ได้ก้าวขึ้นมาเป็นผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยในปี พ.ศ. 2544 ท่านยิ่งมองเห็นคุณความดีของ อ.ป๋วยมากขึ้น "เมื่อเข้ามาทำงานในตำแหน่งผู้ว่าการ ยิ่งตอกย้ำให้เห็นเรื่องความซื่อสัตย์ของ อ.ป๋วย แต่ที่เห็นเพิ่มขึ้น คือ ในการทำงาน อ.ป๋วยจะยึดถือความถูกต้องเป็นหลัก และกล้าสู้ด้วย สู้กับผู้มีอำนาจทางการเมือง ไม่ว่าจะสมัยใดก็ตาม ถ้าไม่ถูกต้อง อ.ป๋วยจะยึดถือความถูกต้อง ขอมาให้แก้โน่นแก้นี่ ท่านก็ไม่แก้ จะแก้ก็ต่อเมื่อมันถูกต้องเท่านั้น ในประวัติ อ.ป๋วยเคยต่อสู้กับผู้มีอำนาจ เรื่องที่จะมาใช้อำนาจโดยให้บริษัทต่างชาติมารับจ้างพิมพ์ธนบัตร ซึ่งเป็นบริษัทที่ไม่มีตัวตน อ.ป๋วยก็ต่อสู้และไม่ยอม จนเป็นผลให้ยกเลิกไป

สำหรับผมถือว่า ไม่เพียงยึดความถูกต้องเท่านั้น แต่ อ.ป๋วยยังกล้าต่อสู้เพื่อความถูกต้องด้วย ไม่เคยกลัวว่าจะถูกย้าย ซึ่ง อ.ป๋วยก็เคยถูกย้าย เนื่องจากไปขัดใจผู้มีอำนาจเพราะไม่ยอมเซ็นอนุมัติอะไรบางอย่างให้ ท่านก็ถูกย้ายไป ท่านก็ไปทำงานในที่ใหม่โดยยึดถือความถูกต้องตามเดิม นอกเหนือจากการเป็นบุคคลที่ซื่อสัตย์แล้ว เพื่อนผม (รังสรรค์ ธนะพรพันธุ์) ยังใช้คำว่า อ.ป๋วยซื่อสัตย์มากพอที่จะเรียกร้องให้คนอื่นซื่อสัตย์ตามได้ หมายความว่า ท่านซื่อสัตย์จนกระทั่งทุกคนสามารถยึดถือท่านเป็นแบบอย่างได้"

รู้จักการเป็นผู้ให้

อีกหนึ่งบทเรียนสำคัญที่ ม.ร.ว.ปรีดิยาธร จดจำได้ไม่มีวันลืม คือ การดำรงชีวิตอย่างสมถะและรู้จักหยิบยื่นความช่วยเหลือให้ผู้อื่นในโอกาสที่เหมาะสม มากบ้างน้อยบ้าง ซึ่งเป็นข้อคิดที่เรียบง่าย แต่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในวิถีชีวิตของ ศ. ดร.ป๋วย

"ในชีวิตปกติ อ.ป๋วยเป็นคนสมถะ ใช้ชีวิตเรียบง่าย ไม่ได้อยู่อย่างฟุ่มเฟือย ผมอ่านเจอในเอกสารของท่านบอกไว้ว่า มนุษย์เราต้องรู้จักคำว่าบริจาคด้วย ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม ท่านจะแบ่งเงินเดือนส่วนหนึ่งของท่านไว้บริจาค ซึ่งเงินเดือนของท่านเองก็ไม่ได้มากนัก"

ด้วยเหตุนี้จึงไม่น่าแปลกใจที่ ศ. ดร.ป๋วยจะกลายเป็นบุคคลที่ได้รับความเคารพรักจากพี่น้องผองเพื่อน ซึ่งเชื่อมโยงด้วยสายใยของความผูกพันทางหน้าที่การงาน

"ท่านเป็นคนที่ลูกน้องรักมาก ท่านจะห่วงใยลูกน้อง โดยเฉพาะลูกน้องที่ตำแหน่งน้อยรายได้น้อย อ.ป๋วยจะห่วงใยมาก อาทิ นักการภารโรง อ.ป๋วยจะห่วงใยมากที่สุด แม้กระทั่งตอนที่ท่านทำงานอยู่หลายตำแหน่ง เป็นทั้งผู้ว่าการแบงก์ชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ตลอดจนเป็นคณะกรรมการของสภาพัฒน์ด้วย เหล่านี้ส่งผลให้ท่านต้องเดินทางไปประชุมบ่อย แต่ในการประชุมทุกครั้ง ด้วยความที่งานมันเยอะ จึงต้องมีคนคอยเตรียมเอกสารให้ เมื่อท่านได้เบี้ยประชุมมา ท่านจะแบ่งให้คนเตรียมเอกสารทันที เพราะว่าเขาทำงานมาให้ ท่านเก็บไว้ส่วนหนึ่งและอีกส่วนท่านก็แบ่งให้ ทุกคนจึงประทับใจว่าท่านนึกถึงงานที่ทำให้ ตามปกติใครได้ทำงานให้ท่านก็ดีใจแล้ว แต่ อ.ป๋วยยังนึกถึงงานที่เราทำอีก กลายเป็นสิ่งที่ลูกน้องเก่า ๆ ประทับใจมาก"

ไทยต้องสร้างไทย...เพื่อรากฐานอันมั่นคง

"ลูกศิษย์ทุกคนจะยึดถือเรื่องความซื่อสัตย์ของ อ.ป๋วยเป็นหลัก แต่นอกเหนือจากความซื่อสัตย์ ส่วนตัวของผมยังยึดถือเรื่องความถูกต้องเป็นหลักด้วย เราต้องยึดความถูกต้องและต้องตัดสินด้วยความถูกต้อง อ.ป๋วยเคยกล่าวว่า คนเราหากไม่พะวงรักษาเก้าอี้ ก็มักจะตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ฉะนั้น เวลาทำงาน เราอย่าไปนึกเลยว่า ต้องตัดสินไปแบบนี้จึงจะไม่หลุดจากเก้าอี้ มันไม่ใช่นะ เราควรยึดความถูกต้องก่อน ถ้าจะหลุดก็หลุด ทำไปก่อน ยึดความถูกต้องก่อน นี่เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้แบงก์ชาติเจริญเติบโตมาได้จนถึงทุกวันนี้ ผมคิดว่า อ.ป๋วยเป็นส่วนสำคัญเลยครับ"

ตลอดระยะเวลาการทำงานทั้งหมด 12 ปี ในฐานะผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยของ ศ. ดร.ป๋วย ซึ่งได้ชื่อว่าอยู่ในตำแหน่งนานที่สุด ม.ร.ว.ปรีดิยาธรเห็นว่าท่านได้วางรากฐานเกือบทุกสิ่งอย่างที่ธนาคารกลางของประเทศพึงมีไว้อย่างครบถ้วน

"ผมคิดว่า อ.ป๋วยได้วางรากฐานให้เกือบทุกสิ่ง ทั้งในระบบธนาคารพาณิชย์ หรือเครื่องมือทางการเงินที่สากลใช้ อ.ป๋วยได้พิจารณาและนำมาใช้ เช่น อัตราเงินสำรอง เป็นต้น แต่ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ อ.ป๋วยยังสร้างนักเรียนทุน เพราะท่านคิดว่าประเทศจำเป็นต้องมีคนเก่งสืบงานต่อเนื่อง ซึ่งนักเรียนทุนการศึกษาของ อ.ป๋วยจนถึงตอนนี้กลายเป็นผู้ว่าการมาหลายคนแล้ว และปัจจุบันยังเป็นกำลังสำคัญของธนาคารแห่งประเทศไทยอยู่ นี่เป็นสิ่งที่ อ.ป๋วยสร้างไว้"

ที่สำคัญ ในประวัติศาสตร์ของการขับเคลื่อนระบบการธนาคารพาณิชย์ไทย ยังมีอีกหนึ่งสิ่งที่ ศ. ดร.ป๋วย ได้สร้างเสาหลักที่แข็งแกร่งให้กับระบบการธนาคารพาณิชย์ของไทยสามารถเติบโตได้อย่างมั่นคง ได้แก่ การออกพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 ท่ามกลางสภาพแวดล้อมในช่วงที่ธนาคารพาณิชย์ของต่างประเทศเป็นฝ่ายกุมความได้เปรียบ อีกทั้งเป็นช่วงเริ่มต้นถือกำเนิดระบบธนาคารพาณิชย์ของไทย ส่วนใหญ่ยังเป็นธนาคารขนาดเล็ก ขาดกำลังต่อรองที่จะมาแข่งขันกับแบงก์ต่างชาติ โดยทาง ม.ร.ว.ปรีดิยาธรได้ฉายภาพความเคลื่อนไหวในช่วงนั้นให้ฟังต่อว่า

"อ.ป๋วยท่านคิดว่า ถ้าไม่มีอะไรช่วยบ้าง ธนาคารพาณิชย์ไทยคงไม่สามารถแข่งกับธนาคารพาณิชย์ต่างชาติได้ ท่านต้องการให้ธนาคารพาณิชย์ไทยเติบโตจนมีบทบาทสำคัญในเศรษฐกิจไทย ท่านจึงตัดสินใจกำหนดเป็นมาตราไว้หนึ่งมาตรา ระบุว่าห้ามมิให้ธนาคารพาณิชย์ต่างชาติเปิดสาขาอีกต่อไป มีเพียงเฉพาะธนาคารไทยเท่านั้นที่สามารถเปิดสาขาได้ หลังจากนั้นธนาคารไทยก็เติบโตอย่างก้าวกระโดด จะบอกว่ากีดกันไหม ท่านได้แสดงให้เห็นชัดเจนว่าต้องการให้ธนาคารพาณิชย์ไทยเติบโตเสียก่อน เพราะพวกเราก็ยังเพิ่งเริ่มต้น ท่านยึดหลักว่าไทยต้องสร้างไทยให้ได้ก่อน"

ม.ร.ว.ปรีดิยาธร บอกเล่าเรื่องประทับใจเกี่ยวกับ อ.ป๋วย ให้ทีมงานผู้ผลิตวีดิทัศน์เรื่อง "ความจริง ความงาม ความดี" ป๋วย อึ๊งภากรณ์ กับธนาคารแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2558

> *"ไม่เพียงยึดความถูกต้องเท่านั้น แต่ อ.ป๋วย ยังกล้าต่อสู้ เพื่อความถูกต้องด้วย"*

สืบสานปณิธาน... สู่ 100 ปีชาตกาล ป๋วย อึ๊งภากรณ์

ม.ร.ว.ปรีดิยาธร ยังดำรงตำแหน่งสำคัญในฐานะกรรมการและเลขานุการมูลนิธิอาจารย์ป๋วย รวมถึงเป็นประธานกรรมการสถาบันป๋วย อึ๊งภากรณ์ ซึ่งทั้งสองตำแหน่งต่างมีวัตถุประสงค์ในการสืบทอดปณิธานแห่งความจริง ความงาม ความดี และการพัฒนาที่ควรให้เกิดขึ้น เพื่อประโยชน์ของทุกคน

"เริ่มจากมูลนิธิ อ.ป๋วย จากเดิมที่เคยมอบทุนการศึกษาให้แก่นักศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์เพียงอย่างเดียว จนเมื่อภายหลังมีการมอบทุนจากฝั่งเอกชนมากรายขึ้น ทางมูลนิธิฯ จึงปรับเปลี่ยนการให้รางวัล โดยยังคงยึดถือตามความประสงค์ของ อ.ป๋วย ซึ่งหน้าที่ของทางมูลนิธิจะเป็นผู้รวบรวมเงิน โดยมีทางสถาบันป๋วยฯ เป็นผู้จัดงาน และในปัจจุบันเรายังแบ่งออกเป็น 2 รางวัล รางวัลหนึ่งจะมอบให้แก่นักเศรษฐศาสตร์รุ่นที่อายุไม่เกิน 45 ปี จัดขึ้นเป็นประจำทุก ๆ 2 ปี ซึ่งในที่สุดพวกเขาก็กลายมาเป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาประเทศ ส่วนอีกรางวัลหนึ่งที่มอบให้ทุกปี ได้แก่ การมอบรางวัลสำหรับธุรกิจ SMEs ที่มีธรรมาภิบาล คือ การให้ SMEs ที่ทำดี ซึ่งก็แล้วแต่ว่าจะทำดีอย่างไร บางรายทำดีต่อพนักงาน บางรายทำดีต่อผู้บริโภค บางรายอาจทำดีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยเรามุ่งหวังจะมอบรางวัลนี้ให้อย่างต่อเนื่อง"

สำหรับการคัดเลือกธุรกิจ SMEs ที่มีธรรมาภิบาลดีเด่นนั้น จะเป็นการลงความเห็นจากหลายฝ่าย โดยมีสถาบันส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นแกนหลัก และร่วมกับตัวแทนจากธนาคารพาณิชย์ออกไปตรวจงานผู้เข้าประกวด โดยจะตรวจพิจารณาตั้งแต่สภาพความเป็นอยู่ของพนักงาน คุณภาพของสินค้า รวมถึงสภาพแวดล้อม เรียกว่าครบถ้วนทุกปัจจัยที่จำเป็นต่อการให้คะแนน

"วิธีการให้คะแนนของเราจะไม่เหมือนกับหลักเกณฑ์ของทางตะวันตก เราเป็นธรรมาภิบาลฉบับเศรษฐศาสตร์แนวพุทธ คือ ท่านพระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต) เคยกล่าวไว้ว่าในศาสนาพุทธนั้น พระพุทธเจ้าทรงตรัสสอนเศรษฐศาสตร์แนวพุทธไว้ด้วย หมายความว่าในการมีหน่วยธุรกิจหรือองค์กรเศรษฐศาสตร์ หากจะไปได้ดี จะต้องคำนึงอยู่ 3 - 4 อย่าง ได้แก่ ข้อแรก จะต้องไม่เอาเปรียบพนักงาน ข้อที่สอง จะต้องไม่เอาเปรียบลูกค้า ข้อที่สาม จะต้องไม่เอาเปรียบสังคมและสิ่งแวดล้อม และข้อสี่ ไม่เอาเปรียบตัวเอง คือ จะต้องทำดีและมีกำไรอยู่ได้ ถ้า 4 อันนี้ครบ องค์กรหรือธุรกิจหรือเศรษฐศาสตร์นั้น จะสามารถเดินหน้าไปได้อย่างยั่งยืน เพราะลูกค้าชอบ พนักงานชอบ สังคมชอบ ตัวเราเองก็มีกำไร นี่คือที่มาของแนวคิด CSR (Corporate Social Responsibility) แบบตะวันตก ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาเศรษฐศาสตร์แนวพุทธนั่นเอง"

สืบเนื่องในโอกาสพิเศษครบรอบ 100 ปีชาตกาล ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ทางมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ร่วมกับสถาบันป๋วย อึ๊งภากรณ์ ได้ดำเนินการเฉลิมฉลองวาระสำคัญดังกล่าว โดยการเปิด "ลานนิทรรศการ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ - PUEY Open Library" ที่มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดชัยนาท ตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2558 เป็นต้นไป รวมถึงการเสนอชื่อ ศ. ดร.ป๋วย ให้แก่ทางยูเนสโก (UNESCO) ในฐานะบุคคลสำคัญของโลกผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านการศึกษา และมนุษยศาสตร์ อันเป็นที่ปรากฏให้เห็นชัดเจนอยู่แล้วในหมู่คนไทยและนำไปสู่การยอมรับในระดับโลก ซึ่งองค์กร UNESCO ได้มีมติยกย่อง ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ เป็นบุคคลสำคัญของโลก เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2558

ม.ร.ว.ปรีดิยาธร ได้กล่าวทิ้งท้ายถึงบุคคลอันเป็นที่เคารพยิ่งอย่าง ศ. ดร.ป๋วย ไว้ว่า "หากใช้คำกล่าวนี้ก็อาจไม่เกินไปนัก ผมคิดว่า อ.ป๋วย ท่านคือ ปูชนียบุคคลอันเป็นแบบอย่างที่พวกเราควรเจริญรอยตาม หากใครมีโอกาสได้อ่านประวัติ อ.ป๋วย ยึดถือและนำไปปฏิบัติ ก็เท่ากับการได้ทำความดีไปด้วย หากข้าราชการทั้งประเทศยึดแบบแผนของ อ.ป๋วย ประเทศนี้คงเจริญก้าวหน้าได้อีกมาก"

ชมบทสัมภาษณ์ในรูปแบบวีดิทัศน์ฉบับเต็มได้ใน

"ความจริง ความงาม ความดี"
ป๋วย อึ๊งภากรณ์ กับธนาคารแห่งประเทศไทย

ในโอกาสครบรอบ 100 ปีชาตกาล ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ในปี พ.ศ. 2559 ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ขอเชิญทุกท่านร่วมเดินทางไปกับเรื่องราวมากมายในองค์กรแห่งนี้ตลอด 12 ปี ของ **"ผู้ว่าการป๋วย"** ผ่านมุมมองหลากมิติจากอดีตผู้ร่วมงาน อดีตผู้ว่าการ ธปท. นักวิชาการ และพนักงานปัจจุบัน ด้วยภาพยนตร์สารคดีขนาดสั้น **"ความจริง ความงาม ความดี" ป๋วย อึ๊งภากรณ์ กับธนาคารแห่งประเทศไทย** จำนวน 5 ตอน เพื่อส่งต่อมรดกทางอุดมคติ "ความจริง ความงาม ความดี" ที่อยู่เหนือกาลเวลาของ ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ให้แพร่หลายยิ่งขึ้น

ติดตามรับชมภาพยนตร์สารคดี "ความจริง ความงาม ความดี" ป๋วย อึ๊งภากรณ์ กับธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้ง 5 ตอน ได้ทาง www.bot.or.th ตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2559 เป็นต้นไป

บทเรียนสำคัญ บนเส้นทางการทำงาน ของ เอกกมล คีรีวัฒน์

อาจกล่าวได้ว่าเส้นทางการทำงานของ **คุณเอกกมล คีรีวัฒน์** มิได้โรยด้วยกลีบกุหลาบ ทว่ากลับเต็มไปด้วยความท้าทายและการเผชิญหน้ากับวิกฤติท่ามกลางความผันผวนของตลาดเงินตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประสบการณ์ตลอดระยะเวลาหลายสิบปีที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และองค์กรชั้นนำมากมาย ได้บ่มเพาะแนวคิดที่เป็นประโยชน์มหาศาลต่อศิษย์รุ่นปัจจุบัน บุคลากรที่คุณเอกกมลเล็งเห็นว่ามีศักยภาพและความสามารถรอบด้าน ซึ่งจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศชาติเพื่อมุ่งสู่ทิศทางของการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

Learn from the Best

คุณเอกกมลคือนักเรียนทุน ธปท. ซึ่งเป็นทุนที่ ธปท. มอบให้กับนักเรียนที่จบระดับมัธยมศึกษาได้ไปศึกษาต่อปริญญาตรีและโทที่ต่างประเทศ โดยท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเกียรตินิยมด้านเศรษฐศาสตร์ จาก Dartmouth College ประเทศสหรัฐอเมริกา และศึกษาต่อปริญญาโทด้านบริหารธุรกิจ (การเงิน) จาก Harvard Graduate School of Business Administration ประเทศสหรัฐอเมริกา หลังจากนั้นด้วยวัย 24 ปี พร้อมดีกรีนักเรียนทุนแบงก์ชาติ คุณเอกกมลได้ก้าวเข้าสู่เส้นทางการทำงานในตลาดเงินและตลาดทุนที่ ธปท. อันเป็นจุดเริ่มต้นสำคัญในการบ่มเพาะประสบการณ์ทำงานร่วมกับผู้หลักผู้ใหญ่ของบ้านเมือง ณ ขณะนั้น

"ในช่วงแรกของการทำงานที่แบงก์ชาติ ผมได้เริ่มทำงานด้านต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการดูแลเรื่องทุนสำรองเงินตราและระบบอัตราแลกเปลี่ยน ตอนที่เข้ามาทำงานแรก ๆ ผมจึงพยายามทำหน้าที่ให้ดีที่สุด อาศัยความรู้ความชำนาญ (Expertise) ที่เคยเล่าเรียนมาทั้งหมด พร้อมทั้งพยายามศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในการดูแลปัญหาเรื่องเงินตราต่างประเทศ เพราะตลาดเงินตราต่างประเทศในอดีตแตกต่างจากในปัจจุบันมาก แม้ว่าตอนแรกผมยังไม่ได้อยู่ในส่วนงานบริหารก็ตาม แต่สภาพแวดล้อมการทำงานที่แบงก์ชาติเมื่อ 30 - 40 ปีที่แล้ว ยังไม่ซับซ้อนหรือเป็นองค์กรที่มีขนาดใหญ่ ดังนั้น ตำแหน่งระดับล่างหรือผู้น้อยอย่างผมจึงได้สัมผัสการทำงานร่วมกับผู้ใหญ่ตลอดเวลา ได้ทำงานใกล้ชิดกับผู้ว่าการ ถือเป็นช่วงที่ผมมีความสุขมาก เพราะเมื่อมองย้อนกลับไป ทุกอย่างล้วนเป็นประสบการณ์ที่มีประโยชน์อย่างมากต่อชีวิตการทำงาน"

ท่านยังเล่าถึงเส้นทางการทำงานที่ ธปท. เริ่มตั้งแต่การทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ผู้คอยดูแลและแก้ไขเรื่องเงินตราระหว่างประเทศ จนกระทั่งท่านได้ก้าวขึ้นเป็นผู้อำนวยการฝ่ายกำกับและตรวจสอบธนาคารพาณิชย์ ผู้อำนวยการฝ่ายการต่างประเทศ ผู้ช่วยผู้ว่าการ และรองผู้ว่าการ

"ผมมีความเชื่อ ในเรื่องการบริหารมาก ผมเชื่อเป็นอย่างยิ่งว่า แม้จะเป็นองค์กรของรัฐ การบริหารก็สำคัญ"

"ผมทำงานด้านตลาดเงินและตลาดทุนมาตลอด รวมถึงมีโอกาสได้แก้ปัญหาในยุคที่เกิดปัญหาของระบบธนาคารไทย ซึ่งเราจำเป็นต้องดำเนินงานภายใต้กฎหมายที่ไม่ค่อยตรงกับหลักของ Corporate Finance นัก แต่เราต้องพยายามแก้ไขเท่าที่จะทำได้ ซึ่งผมเชื่อว่าประสบการณ์ของปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้มีการแก้ไขกฎหมายในเวลาต่อมา ทุกอย่างย่อมพัฒนา และเมื่อมาถึงจุดที่เกิดวิกฤติ ปัญหาเหล่านี้จะถูกแก้ให้หายอย่างถาวร"

The Idea of Integrity

เมื่อพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 กำหนดให้การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ซึ่งได้มีการจัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรก โดยมีคุณเอกกมลดำรงตำแหน่งเลขาธิการ ก.ล.ต. ตั้งแต่ พ.ศ. 2535 - 2538 ท่ามกลางบรรยากาศความกดดันรอบด้าน อย่างไรก็ตาม บทพิสูจน์เรื่องความซื่อตรง (Integrity) ได้ปรากฏชัดอยู่ในทุกการตัดสินใจของท่านตลอดระยะเวลากว่า 4 ปีของการปฏิบัติหน้าที่ใน ก.ล.ต.

"ผมเชื่อว่า Contribution (ผลงาน) ที่ผมได้พิสูจน์ให้ทุกคนเห็นช่วงที่ทำงานอยู่ ก.ล.ต. นั่นคือ การรักษาความน่าเชื่อถือของ ก.ล.ต. ซึ่งทุกอย่างล้วนมาจากสปิริตของแบงก์ชาติ จากปรัชญาของผู้ว่าการ โดยเฉพาะ อ.ป๋วย ที่เน้นเรื่องการทำงานด้วยความซื่อตรง เพราะเราได้เห็นความซื่อสัตย์สุจริต เป็น Integrity ที่สะสมอยู่ในตัวคนแบงก์ชาติ"

นอกเหนือจากประสบการณ์การทำงานแล้ว คุณเอกกมลได้ยึดหลักเรื่องความซื่อตรงเป็นเสมือนอาวุธต่อกรกับทุกวิกฤติที่เข้ามาเยือน "สำหรับหลักการทำงานยามที่ต้องเผชิญวิกฤติ สิ่งสำคัญ คือ ความมั่นคง หลักการต้องมั่นคง ซึ่งสิ่งที่แบงก์ชาติไม่เคยขาด คือ ความไม่กลัว ตอนทำงานอยู่แบงก์ชาติเราอาจไม่รู้สึก แต่พอได้ออกไปทำงานภายนอกแบงก์ชาติ การจะผ่านทุกวิกฤติไปได้นั้น คือ ความไม่กลัว ไม่ว่าการเมืองจะรุนแรงขนาดไหน เราต้องยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง ทำสิ่งที่คนทั้งองค์กรเชื่อ ไม่ใช่สิ่งที่ตัวเองเชื่ออย่างเดียว"

"การจะผ่านทุกวิกฤติไปได้นั้น คือ ความไม่กลัว ไม่ว่าการเมืองจะรุนแรงขนาดไหน เราต้องยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง ทำสิ่งที่คนทั้งองค์กรเชื่อ ไม่ใช่สิ่งที่ตัวเองเชื่ออย่างเดียว"

Enhance Organizational Capability

ต่อมา คุณเอกกมลได้ผันบทบาทหน้าที่สู่การดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทชั้นนำหลายแห่ง รวมถึงเคยดำรงตำแหน่งทางการเมือง เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในช่วง พ.ศ. 2544 - 2547 แต่เมื่อเอ่ยถึงงานที่คุณเอกกมลประทับใจมากที่สุด คงหนีไม่พ้นงานบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล ซึ่งท่านมีโอกาสวางรากฐานและแนวทางการบริหารเรื่อง "คน" ไว้ที่ ธปท. และยังเดินหน้าใส่ใจเรื่องบุคลากรต่อไป

"ผมมีความเชื่อในเรื่องการบริหารมาก ผมเชื่อเป็นอย่างยิ่งว่า แม้จะเป็นองค์กรของรัฐ การบริหารก็สำคัญ และผมได้ใช้เรื่องการบริหารอย่างมากหลังจากไปทำงานอยู่ที่ ก.ล.ต. เนื่องจากเป็นช่วงเริ่มก่อตั้งพอดี ดังนั้นทำอย่างไรให้องค์กรขับเคลื่อนด้วยการใช้หลักบริหาร หลักสำคัญของการบริหาร คือ ทุกอย่างต้องไปด้วยกัน ต้องให้ทุกคนรู้จุดมุ่งหมายเหมือนกัน จุดมุ่งหมายอย่างกว้าง ๆ อย่างของแบงก์ชาติ ถือเป็น Ultimate Objective คือ การทำเพื่อสังคมและเพื่อประเทศด้วยความซื่อตรง" คุณเอกกมลให้ความเห็นเพิ่มเติมอีกด้วยว่า คนเรามักจะพิจารณาจากผลงานที่ปรากฏสู่สายตาของบุคคลภายนอกเป็นหลัก ซึ่งนั่นถือเป็นหลุมพรางที่กีดขวางองค์กรให้ออกห่างจากความสำเร็จและความแข็งแกร่งที่แท้จริง

นอกจากนั้น คุณเอกกมลยังเผยถึงมุมมองในเรื่องของความเชื่อถือที่บุคคลภายนอกมีต่อ ธปท. ว่า "เนื่องจาก Expertise ของคนในแบงก์ชาติมีมาก มุมมองจากภายนอกจะรู้สึกว่าเป็นองค์กรที่เหมาะสม เหตุการณ์ในปัจจุบันเองก็เปลี่ยนไป ผมเชื่อว่าแบงก์ชาติในตอนนี้แข็งแกร่งมาก โดยเฉพาะสิ่งที่ผมได้สัมผัสโดยตรง ขณะนี้ผมเป็นกรรมการอยู่ธนาคารไทยพาณิชย์ ได้เห็นรายงานการตรวจสอบ ซึ่งผมว่ามันเยี่ยมมากเลย และจับประเด็นได้เยี่ยมมาก"

Moving Forward

"ปรัชญาของผม คือ การมีความเชี่ยวชาญในงานที่ได้รับมอบหมายให้ดีที่สุด มี Integrity มีความรับผิดชอบ ในระยะแรกไม่ต้องมองไกล แต่ค่อย ๆ ก้าวไปทีละก้าว เมื่อก้าวขึ้นมาเป็นผู้บริหารระดับหน่วยระดับส่วน ให้คิดถึงการที่เราจะก้าวไปด้วยกันกับผู้ใต้บังคับบัญชา ก้าวไปด้วยกัน ทุกข์ด้วยกัน สุขด้วยกัน ไม่ควรเด่นอยู่คนเดียว ผมเชื่อว่าการเป็นองค์กร สิ่งสำคัญคือก้าวไปด้วยกัน ถ้าเรามีความสุข ก็ขอให้ทั้งองค์กรมีความสุข ผมยังเชื่ออย่างนั้นนะ เรื่อง Incentive ต้องจัดสรรให้อย่างถูกต้อง และให้คนมีความรู้สึกว่า เราเป็นผู้บังคับบัญชาที่มีความยุติธรรม คือ ส่วนมากเราจะชื่นชมเบอร์หนึ่งหรือเบอร์สองของเรื่องต่าง ๆ ซึ่งการทำแบบนั้นมันสร้างให้เกิดความโดดเด่นในองค์กร คนอื่นฉันไม่สน แต่ถ้าโดดเด่น มันต้องโดดเด่นทั้งองค์กร สำหรับผมเองผมเชื่ออย่างนั้นนะ จะทำอย่างไร จะหาทางพัฒนาพวกเขาได้อย่างไร"

คุณเอกกมลอธิบายถึงปรัชญาในการทำงาน พร้อมฉายภาพให้เห็นชัดเจนยิ่งขึ้นสมัยดำรงตำแหน่งสำคัญที่ ก.ล.ต. ว่า "ผมคิดว่าได้ทำเรื่องนี้อย่างเต็มที่ตอนอยู่ ก.ล.ต. หากคุณถามคนที่ทำงาน ก.ล.ต. ผมคิดว่าผมได้สร้างและทำเต็มที่จริง ๆ ในเรื่องของการฝึกคนและความยุติธรรมต่าง ๆ ซึ่งสิ่งที่ผมได้รับตอบแทนกลับคืนมา คือ ความรักจากคนทำงานด้วยกัน และคุณต้องแน่ใจว่าการที่คุณทำอย่างนั้น มันทำให้ทุกคนมีกำลังใจ คิดถึงข้างล่าง คิดถึงอนาคตของสถาบัน"

นอกจากนั้น คุณเอกกมลยังฝากข้อคิดในฐานะศิษย์เก่าที่เคยเผชิญหน้ากับวิกฤติ และสังเกตุเห็นความเปลี่ยนแปลงในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมาของตลาดเงินและตลาดทุน ถึงรุ่นน้องเลือดใหม่ที่ ธปท. ว่า

"ผมเชื่อว่าพวกเราต้องมองตอนนี้ก่อนที่จะมองไกล เมื่อเราเป็นผู้น้อย ขอให้มี Integrity ทำงานในหน้าที่รับมอบหมายให้ดีที่สุด การศึกษาหาความรู้ ทุกคนคงต้องทำกันอยู่แล้ว ทำให้ดีที่สุด พอขึ้นมาเป็นหัวหน้าส่วน หัวหน้าฝ่าย ให้คิดถึงการบริหาร ทำอย่างไรให้องค์กรที่เราอยู่แข็งแกร่งขึ้น แม้ว่าเราอาจทำบางอย่างไม่ได้ แต่วันหนึ่งหากเราขึ้นไปอยู่ในสายงานที่ควบคุมพนักงานได้ เราจำเป็นต้องทำสิ่งเหล่านี้ ผมอยากจะฝากให้พวกเขายึดมั่นในสิ่งที่เป็น Tradition ของแบงก์ชาติ คือ Integrity ในงาน และมีความมั่นคง เห็นว่าการบริหารสำคัญ คิดถึงองค์กร จริง ๆ แล้ว มันอาจทำให้คุณไม่ใช่ดาวเด่นในการทำงาน แต่ผู้บริหารจำเป็นต้องทำให้ทุกคนเชื่อและพยายามทำงานให้องค์กรแข็งแกร่ง"

แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ระยะที่ 3

รับมือความท้าทาย พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ปัจจุบันเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามามีบทบาทมากขึ้นเรื่อย ๆ ในโลกเศรษฐกิจการเงิน จนทำให้ภูมิทัศน์ทางการเงิน (Financial Landscape) เริ่มเปลี่ยนรูปเปลี่ยนร่างไปจนเห็นชัด สถาบันการเงินซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภูมิทัศน์ดังกล่าว จึงต้องมีการปรับตัวเพื่อรับมือให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ในฐานะผู้กำกับดูแลสถาบันการเงิน จึงได้วางแนวทาง (Roadmap) เพื่อเตรียมความพร้อมและเพิ่มศักยภาพให้สถาบันการเงินเพื่อฝ่าฟันความเปลี่ยนแปลงและความท้าทายที่จะเกิดขึ้น อันเป็นที่มาของแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (แผนพัฒนาฯ)

BOT พระสยาม MAGAZINE ฉบับนี้ ได้รับเกียรติจาก **คุณทองอุไร ลิ้มปิติ รองผู้ว่าการด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน** มาบอกเล่าถึงความต่อเนื่อง ความท้าทาย และการเตรียมความพร้อมให้กับสถาบันการเงิน ที่จะปรากฏในแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2559 - 2563) ซึ่งจะช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพของโลกเศรษฐกิจการเงินล่วงหน้าได้ ไม่มากก็น้อย

พัฒนาการของแผนพัฒนาฯ

"หัวใจของแผนพัฒนาฯ คือ เป็น Guiding Principle ให้กับภาคเอกชนด้วยว่า อีก 5 ปี เราอยากเห็นธนาคารพาณิชย์เป็นอย่างไร" คุณทองอุไรเกริ่นนำ

แผนพัฒนาฯ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2547 - 2551) มุ่งเน้นการปรับปรุงโครงสร้างและจัดรูปแบบระบบสถาบันการเงินไทยภายหลังวิกฤติเศรษฐกิจการเงิน พ.ศ. 2540 ควบคู่กับการให้บริการทางการเงินอย่างทั่วถึง (Financial Inclusion) ภายใต้วิสัยทัศน์ Financial Services for All Potential Users ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่ ธปท. เริ่มให้ความสำคัญกับการเข้าถึงบริการทางการเงิน (Accessibility) ของประชาชน

ขณะที่แผนระยะที่ 1 เปรียบได้กับการ "เก็บกวาดบ้าน" แผนระยะที่ 2 (พ.ศ. 2553 - 2557) มุ่งเน้นการสร้างประสิทธิภาพระบบสถาบันการเงินด้วยการลดต้นทุนจากกฎเกณฑ์ทางการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันพร้อมกับเปิดให้มี "ผู้เล่นรายใหม่" จากต่างประเทศเข้ามา และยังคงให้ความสำคัญเรื่อง Accessibility มาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังมีการปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบและกำกับ เพื่อให้สถาบันการเงินสามารถจัดการความเสี่ยงได้ดียิ่งขึ้น

"สำหรับแผนระยะที่ 3 ตอนที่เรากำลังวางแผนฉบับนี้ เรามองไปถึงเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 12 ที่ต้องการผลักดันให้ไทยกลายเป็นศูนย์กลางทางการค้า (Trading Nation) นั่นแปลว่าเราต้องมีเครือข่ายการค้าไปทั่วอาเซียน (ASEAN+5) เป็นเข็มทิศสำคัญ"

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ 12 ซึ่งเป็น Roadmap ของชาติ นำมาสู่วิสัยทัศน์ในแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 3 ได้แก่ การพัฒนาระบบสถาบันการเงินไทยให้สามารถแข่งขันได้ทั้งในและต่างประเทศ มีบริการที่หลากหลายด้วยราคาที่เป็นธรรม และสนับสนุนการเป็นศูนย์กลางการค้า และการลงทุนในภูมิภาค โดยดำรงไว้ซึ่งเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเงิน

From Vision to Strategies

จากวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 3 นำมาสู่แนวทางสำคัญในการดำเนินงานของสถาบันการเงิน 4 ด้าน ดังนี้

1. ส่งเสริมการใช้บริการทางการเงินและการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ และเพิ่มประสิทธิภาพ (Digitalization & Efficiency) เพื่อให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และโครงการ National e - Payment ของภาครัฐ โดยเน้นให้มีระบบการเงินที่เชื่อมโยง "ผู้เล่น" ทั้งหมด (Open Architecture) มีกลไกราคาที่ส่งเสริมการใช้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์ และมีโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินกลาง ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพของระบบ โดย ธปท. รับเป็น "เจ้าภาพ" ในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันวางโครงสร้างพื้นฐานฯ ดังกล่าว

2. สนับสนุนการเชื่อมต่อการค้าและการลงทุนในภูมิภาค (Regionalization) เพิ่มขึ้น โดยมุ่งเน้นให้ธนาคารพาณิชย์ไทยสามารถลงทุนในภูมิภาคได้สะดวกขึ้น มีโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนธุรกรรมทางการเงินและการชำระเงินระหว่างประเทศ และสร้างสภาพแวดล้อมภาคการเงินที่เอื้อต่อการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนในภูมิภาค เช่น นโยบาย Local Currency ที่จะช่วยลดต้นทุนจากการบริหารความเสี่ยงเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น

3. ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงิน (Accessibility) ของผู้ใช้บริการทุกกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นภาคครัวเรือน หรือภาคธุรกิจ โดยเฉพาะ SMEs ตลอดจนเพิ่มผลิตภัณฑ์และช่องทางการให้บริการที่หลากหลายและเข้าถึงง่ายขึ้น เช่น Internet และ Mobile Banking เป็นต้น

4. สนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน (Enablers) โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างระบบสถาบันการเงินไทยให้มีความมั่นคงและได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากล และการมีกฎหมายทางการเงินที่ช่วยสนับสนุนการพัฒนาและสร้างการยอมรับบริการทางการเงินผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์

"อีกกุญแจสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเงิน คือ 'คน' สถาบันทางการเงินและ ธปท. เองต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรทางการเงินให้มีศักยภาพก้าวทันกับการพัฒนาต่าง ๆ ขณะเดียวกันก็ต้องพัฒนาประชาชนให้มีความรู้และวินัยทางการเงิน การเติบโตของเศรษฐกิจการเงินจึงจะยั่งยืน"

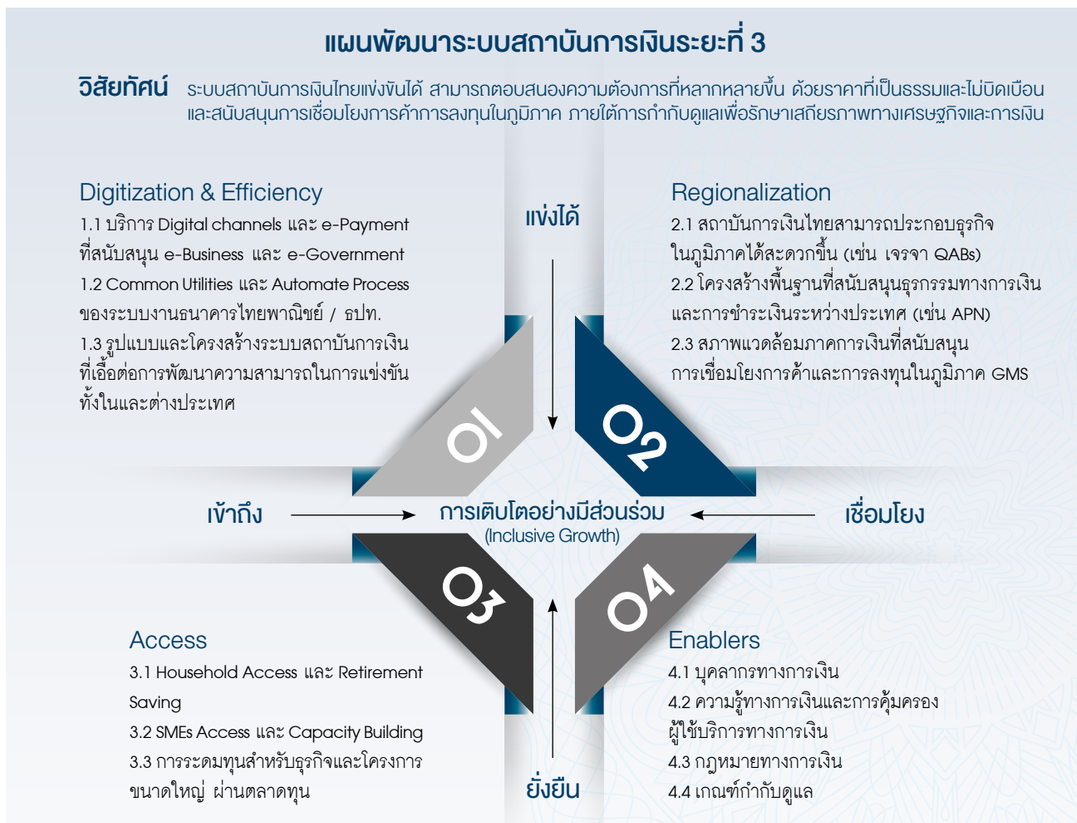

ความท้าทายข้างหน้ากับก้าวต่อไปของแผนพัฒนาฯ

คุณทองอุไรกล่าวว่า ความท้าทายสำคัญในระบบเศรษฐกิจการเงินในช่วง 5 ปีข้างหน้า คือ การเปลี่ยนแปลงของ Financial Landscape อันเกิดจากนวัตกรรมทางการเงิน (Fin - Tech) และผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non - bank) เช่น Telco ตลอดจนการพัฒนาบริการและผลิตภัณฑ์ใหม่ในตลาดทุน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของสถาบันการเงินและการกำกับดูแลสถาบันการเงินของ ธปท.

โดยขณะนี้ "ผู้เล่นใหม่" เหล่านั้น ได้กลายเป็นโจทย์สำคัญให้ ธปท. ต้องกลับมาทบทวนว่า ธปท. ได้ออกกฎเกณฑ์อะไรที่เป็นอุปสรรคสำหรับธนาคารพาณิชย์ในการพัฒนาและรับมือกับการแข่งขันภายใต้สภาพแวดล้อมใหม่หรือไม่ พร้อมกับศึกษาโครงสร้างระบบสถาบันการเงินไทย (Landscape) เพื่อพิจารณารูปแบบ ขอบเขตธุรกิจ และแนวทางในการกำกับดูแลธนาคารพาณิชย์ และผู้ให้บริการอื่น เพื่อสามารถรองรับกับรูปแบบการดำเนินธุรกิจทางการเงินที่เปลี่ยนไป

นอกจากนี้ ยังมีอีกความท้าทายที่จะเกิดขึ้นภายใต้แผนพัฒนาฯ ระยะที่ 3 ซึ่งมุ่งเน้นการเดินหน้าสู่บริการรูปแบบ Digital Banking ส่งผลให้ธนาคารพาณิชย์ต้องเผชิญกับความเสี่ยงด้าน Cyber Risk มากขึ้น ดังนั้น ธปท. จึงได้เตรียมพร้อมรับมือกับความเสี่ยงและให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยงมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการยกระดับการควบคุมความเสี่ยงด้าน IT การปรับปรุงแนวทางในการกำกับตรวจสอบให้สอดคล้องกับการพัฒนาด้านระบบ IT รวมถึงการสรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในด้าน IT หรือเทคโนโลยีการเงินใหม่ ๆ เข้ามาทำหน้าที่กำกับตรวจสอบ

"ในอนาคต ไม่ว่าจะมีความท้าทายอะไรเข้ามา และไม่ว่า Financial Landscape จะเปลี่ยนไปอย่างไร แต่สุดท้ายแล้ว หัวใจสำคัญของแผนพัฒนาฯ คือ แข่งได้-เข้าถึง-เชื่อมโยง-ยั่งยืน จะต้องดำเนินต่อไป เหมือนกับที่ ค่านิยมร่วม คือ ยืนตรง-มองไกล-ยื่นมือ-ติดดิน จะยังคงเป็น DNA ของ ธปท. ไม่ว่าสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินจะเปลี่ยนไปเช่นไร" คุณทองอุไรทิ้งท้าย

กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ กับความท้าทายในการดำเนิน นโยบายการเงินของ ธปท.

เป้าหมายสูงสุดในการดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) คือ เพื่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจการเงิน และการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เอื้อต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในระยะยาว โดยหนึ่งใน "เครื่องมือสำคัญ" ของ ธปท. เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายดังกล่าว คือ "นโยบายการเงิน"

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 เป็นต้นมา ธปท. ได้นำกรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ (Inflation Targeting) มาใช้ในการดำเนินนโยบายการเงิน ภายใต้ความเชื่อมั่นว่า การดำเนินนโยบายการเงินภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อที่เหมาะสม จะช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตเต็มศักยภาพและยั่งยืน ควบคู่ไปกับการมีเสถียรภาพด้านราคา (Price Stability) และเสถียรภาพทางการเงิน (Financial Stability)

เพื่อความเข้าใจในเจตนารมณ์และกระบวนการในการดำเนินนโยบายการเงินของ ธปท. ภายใต้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ **คุณจาตุรงค์ จันทรังษ์ ผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน** จึงได้ให้เกียรติกับ BOT พระสยาม MAGAZINE มาให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายนโยบายการเงินของ ธปท. ตลอดจนมุมมองต่อความท้าทายภายใต้ภาวะเศรษฐกิจไทยในปีนี้

พัฒนาการของเป้าหมายนโยบายการเงิน

ธปท. มีการใช้กรอบการดำเนินนโยบายการเงินมาแล้วหลายรูปแบบ โดยในช่วงก่อนวิกฤติทางการเงินเมื่อปี พ.ศ. 2540 มีการดำเนินนโยบายการเงินภายใต้ "กรอบเป้าหมายอัตราแลกเปลี่ยน" (Exchange Rate Targeting) ซึ่งเป็นการผูกค่าเงินบาทกับตะกร้าเงินสกุลต่าง ๆ ซึ่งมีดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นสกุลเงินหลัก ต่อมาเมื่อเกิดปัญหาการเก็งกำไรค่าเงินบาทและปัญหาเงินทุนไหลออก จนไม่สามารถรักษาเป้าหมายอัตราแลกเปลี่ยนแบบเดิมไว้ได้ รัฐบาลขณะนั้นจึงประกาศลอยตัวค่าเงินบาทในเดือนกรกฎาคม 2540

หลังจากนั้น ประเทศไทยเปลี่ยนมาใช้นโยบายการเงินภายใต้ "กรอบเป้าหมายปริมาณเงิน" (Monetary Targeting) ตามแนวทางของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) โดยมีหลักการสำคัญ คือ การกำหนดเป้าหมายปริมาณเงินให้ขยายตัวในอัตราที่เหมาะสม และให้เกิดความสอดคล้องระหว่างนโยบายการเงิน นโยบายการคลัง เงินทุนเคลื่อนย้าย และดุลการชำระเงิน เพื่อให้ได้ภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจและระดับราคาตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ (Ultimate Objectives)

กระทั่งเดือนพฤษภาคม 2543 ธปท. เปลี่ยนมาดำเนินนโยบายการเงินภายใต้ "กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ" ซึ่งเป็นแนวทางที่ธนาคารกลางทั่วโลกใช้กันแพร่หลายมากขึ้นจนถึงปัจจุบัน ภายใต้กรอบนโยบายการเงินนี้ ธปท. จะประกาศเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อและรักษาอัตราเงินเฟ้อให้อยู่ในกรอบที่กำหนด เพื่อให้สาธารณชนใช้ยึดเหนี่ยวการคาดการณ์เงินเฟ้อได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของธนาคารกลางและนโยบายการเงิน

ข้อดีของ "กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่น"

"การใช้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อจะมีผลกระทบโดยตรงต่อธุรกิจและประชาชน เขาสามารถนำไปใช้วางแผนทางการเงินได้จริง โดย ธปท. ใช้กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่น (Flexible Inflation Targeting) มาตั้งแต่แรกเริ่ม กล่าวคือ เราไม่ได้ดูแลแค่อัตราเงินเฟ้อเพียงอย่างเดียว แต่ยังดูแลการขยายตัวทางเศรษฐกิจ และเสถียรภาพด้านอื่น ๆ อาทิ ภาคธุรกิจ ภาคครัวเรือน ภาคสถาบันการเงิน และตลาดการเงินไปพร้อมกันด้วย จึงอาจเรียกการดำเนินนโยบายการเงินของไทยให้ชัดเจนขึ้นว่า กรอบเป้าหมายเงินเฟ้อแบบยืดหยุ่น" คุณจาตุรงค์เกริ่น

คุณจาตุรงค์ขยายความเพิ่มเติมว่า การที่สาธารณชนได้รับทราบถึงกรอบเป้าหมายเงินเฟ้อไปในระยะข้างหน้าจะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของประชาชนและการดำเนินธุรกิจของภาคเอกชน โดยยกตัวอย่างประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับโดยตรงเมื่อได้ทราบถึงอัตราเงินเฟ้อคาดการณ์ เช่น สามารถวางแผนการบริโภค การออม และการลงทุนได้ดียิ่งขึ้น รวมถึงใช้ในการเจรจาต่อรองค่าจ้างหรือการปรับขึ้นค่าจ้างได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น เป็นต้น

สำหรับภาคธุรกิจ อัตราเงินเฟ้อถือเป็นเครื่องมือในการวางแผนงบประมาณ และเป็นตัวเปรียบเทียบ (Benchmark) เบื้องต้นที่ดีสำหรับโครงการขยายธุรกิจหรือการลงทุนต่าง ๆ หากพบว่าอัตราผลตอบแทนจากเงินลงทุนต่ำกว่าอัตราเงินเฟ้อคาดการณ์ ผู้ประกอบการอาจต้องทบทวนแผนการลงทุนให้รอบคอบยิ่งขึ้นหรือชะลอโครงการลงทุนไว้ก่อน

"ภารกิจหลักของธนาคารกลางเกือบทุกแห่ง คือ การดูแลเสถียรภาพด้านราคา คือ ต้องดูแลให้ราคาสินค้าและบริการปรับเพิ่มขึ้นในอัตราที่เหมาะสม และสอดคล้องกับพื้นฐานเศรษฐกิจและไม่ผันผวนมากเกินไป (Low and Stable Inflation) เพราะหากอัตราเงินเฟ้อสูงเกินไป อำนาจการจับจ่ายใช้สอยของประชาชนก็จะลดลง แรงจูงใจในการออมก็จะลดลง ความสามารถในการแข่งขันด้านราคากับต่างประเทศก็ลดลง แต่หากเงินเฟ้อต่ำเกินไปก็จะทำให้ผู้ประกอบการไม่มีแรงจูงใจในการลงทุน"

จาก "เงินเฟ้อพื้นฐาน" พัฒนาสู่ "เงินเฟ้อทั่วไป"

ในการพิจารณากำหนดกรอบเป้าหมายเงินเฟ้อ คุณจาตุรงค์อธิบายว่า มีหลักการสำคัญ 3 ประการ ข้อแรก คือ ต้องสอดคล้องกับพื้นฐานทางเศรษฐกิจ (Economic Fundamentals) ในช่วงเวลานั้น ๆ ตลอดจนสามารถสะท้อนค่าครองชีพ หรือระดับราคาสินค้าและบริการโดยรวมสำหรับประชาชนได้ดี ประการที่สอง คือ ควรเป็นเป้าหมายระยะปานกลาง (3 - 5 ปี) เพื่อที่ภาคธุรกิจจะสามารถวางแผนการดำเนินธุรกิจ หรือประชาชนจะสามารถวางแผนการบริโภคและการออมได้โดยไม่เปลี่ยนแปลงบ่อย

ประการสุดท้าย คือ ต้องสามารถสื่อสารได้ชัดเจน ซึ่งหลักการข้อนี้เป็นเหตุผลสนับสนุนให้ ธปท. เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ให้เปลี่ยนมาใช้อัตราเงินเฟ้อทั่วไป (Headline Inflation) แทนการใช้อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน (Core Inflation) ซึ่ง ธปท. ใช้มากว่า 10 ปี (พ.ศ. 2543 - 2557) โดยอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเป็นอัตราเงินเฟ้อทั่วไปที่ไม่รวมดัชนีราคาสินค้ากลุ่มอาหารสดและกลุ่มพลังงาน โดยก่อนการเปลี่ยนแปลง มีการกำหนดเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเฉลี่ยรายไตรมาสที่ร้อยละ 0.5 - 3.0 ต่อปี

ต้นปี พ.ศ. 2558 ธปท. เปลี่ยนมาใช้อัตราเงินเฟ้อทั่วไป ซึ่งเป็นอัตราเงินเฟ้อที่ไม่มีการขจัดราคาอาหารสดและพลังงานออกไป จึงสะท้อนค่าครองชีพและสภาพเศรษฐกิจที่แท้จริงได้ดีกว่า ส่งผลให้ ธปท. สามารถทำการสื่อสารเป้าหมายนโยบายการเงินกับสาธารณชน ทั้งภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจให้เข้าใจได้ง่ายกว่า ซึ่งจะช่วยส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินนโยบายการเงิน

อย่างไรก็ดี เนื่องจากอัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีความผันผวนมากกว่าอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน ดังนั้น เป้าหมายใหม่จึงอนุญาตให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปสามารถเบี่ยงเบนจากค่ากลางได้ระดับหนึ่ง เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการดำเนินนโยบายการเงินที่รองรับความผันผวนของราคาพลังงานและอาหารสด โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปที่ กนง. กำหนดอยู่ในกรอบอัตราเงินเฟ้อทั่วไป เฉลี่ยรายปีที่ร้อยละ 2.5 ± 1.5 ต่อปี

คุณจาตุรงค์ยอมรับว่า เนื่องจากอัตราเงินเฟ้อทั่วไปสามารถถูกกระทบได้จากปัจจัยทางด้านอุปทาน (Supply) ซึ่งอยู่เหนือการควบคุมของ ธปท. และคาดการณ์ได้ยาก อาทิ ราคาน้ำมันที่มีการขึ้นลงตามราคาในตลาดโลก จึงทำให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปมีโอกาส "หลุดกรอบ" ได้มากกว่าอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน ยกตัวอย่าง อัตราเงินเฟ้อทั่วไปของทั้งปี พ.ศ. 2558 ที่ติดลบ ซึ่งถือว่าต่ำกว่าขอบล่างของกรอบเป้าหมายนโยบายการเงิน โดยสาเหตุสำคัญมาจากราคาน้ำมันที่ลดต่ำลงอย่างมาก ในขณะที่ช่วงเวลาเดียวกันนั้น อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานยังเป็นบวกอยู่

"ไม่ใช่ไทยประเทศเดียว ประเทศที่ใช้กรอบเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อทั่วไป 'หลุดกรอบ' เป็นส่วนใหญ่ ในปี พ.ศ. 2558 โดยสิ่งสำคัญที่สุดเมื่อเงินเฟ้อหลุดกรอบเป้าหมาย คือ ต้องชี้แจงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและสาธารณชนถึงเหตุผลในการหลุดกรอบเป้าหมาย และ กนง. มีแนวทางในการทำให้เงินเฟ้อกลับเข้าสู่เป้าหมายได้อย่างไร เพื่อความโปร่งใสและความเชื่อมั่นของสาธารณชนที่มีต่อนโยบายการเงิน"

ความท้าทายในการดำเนินนโยบายการเงิน

"ปัจจุบัน โครงสร้างเศรษฐกิจไทยเปลี่ยนแปลงไปค่อนข้างมาก ต้องเผชิญกับความท้าทายในหลายเรื่อง เช่น การสูญเสียความสามารถในการแข่งขันของบางภาคธุรกิจ การเข้าสู่สังคมสูงวัย การขาดแคลนแรงงาน ฯลฯ ขณะที่ความผันผวนของเศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยที่อยู่นอกเหนือการควบคุมของนโยบายการเงินก็มีมากขึ้น อีกทั้งการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยในช่วงเวลานี้ก็ไม่ได้เท่าเทียมกันในทุกภาคส่วน

> *"นโยบายการเงินไม่ใช่ทางแก้ปัญหาได้ทุกสิ่งทุกอย่าง โดยเฉพาะในภาวะปัจจุบันที่เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ และมีปัจจัยเสี่ยงอยู่หลายเรื่อง"*

ส่งผลให้การมองภาพเศรษฐกิจไปข้างหน้า (Forward Looking) เพื่อกำหนดกรอบนโยบายการเงินที่เหมาะสม จึงไม่ใช่เรื่องง่าย" คุณจาตุรงค์ย้ำ

ขณะเดียวกัน ก็ยังมีอีกความท้าทายสำคัญ คือ การรักษาสมดุลระหว่างเป้าหมายในการรักษาเสถียรภาพด้านราคา เสถียรภาพทางการเงิน และการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยปัจจุบัน นโยบายการเงินก็ไม่ใช่เครื่องมือเดียวในการกระตุ้นเศรษฐกิจและฟื้นความเชื่อมั่นของประเทศ ดังนั้น การดำเนินนโยบายการเงินจึงต้องสอดประสานกับนโยบายจากหน่วยงานทางเศรษฐกิจอื่น ๆ โดยเฉพาะในภาวะที่ปัญหาเศรษฐกิจไม่ได้มีต้นตอมาจากสถาบันการเงินและระบบการเงิน

"นโยบายการเงินไม่ใช่ทางแก้ปัญหาได้ทุกสิ่งทุกอย่าง โดยเฉพาะในภาวะปัจจุบันที่เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ และมีปัจจัยเสี่ยงอยู่หลายเรื่อง จำเป็นต้องอาศัยนโยบายการคลังเพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น รวมทั้งการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันและศักยภาพการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย"

ด้วยเหตุนี้ คุณจาตุรงค์มองว่า โจทย์ในการสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจและสร้างเสถียรภาพทางการเงินจึงกว้างกว่าแค่การกำหนดกรอบอัตราเงินเฟ้อหรือการปรับขึ้นลงของอัตราดอกเบี้ย (Policy Rate) สายนโยบายการเงินจึงได้ร่วมมือกับสายนโยบายสถาบันการเงินในการพัฒนาฐานข้อมูลด้านเสถียรภาพทางการเงิน (Financial Stability) ที่มีความครอบคลุมมากขึ้นและมีความลึกขึ้นกว่าเดิม โดยเฉพาะในส่วนของระบบการเงินที่ ธปท. ไม่ได้กำกับดูแลเอง เช่น สหกรณ์ ประกันภัย ตลาดทุน ข้อมูลของภาคธุรกิจและครัวเรือน หรือที่เรียกว่า "Go Micro" นั่นเอง

โดยคุณจาตุรงค์เห็นความจำเป็นในการร่วมมือกันมากขึ้นระหว่าง 2 สายงานดังกล่าว เนื่องจากก่อนมารับตำแหน่งผู้ช่วยผู้ว่าการ สายนโยบายการเงิน ท่านมีตำแหน่งผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกลยุทธ์สถาบันการเงิน และจากประสบการณ์ทำงานกว่า 10 ปีในสายงานด้านสถาบันการเงิน ทำให้ท่านเข้าใจถึง "กลไก" การทำงานของระบบสถาบันการเงินและความเชื่อมโยงกับระบบเศรษฐกิจได้ดีขึ้น อีกทั้งยังทำให้ทราบด้วยว่าแต่ละสายงานมีข้อมูลสำคัญและผู้เชี่ยวชาญในแต่ละเรื่องอยู่ที่ฝ่ายไหน เพื่อที่จะสามารถนำมาเชื่อมโยงกันในการประเมินภาพเศรษฐกิจการเงินให้มีความชัดเจนขึ้น

คุณจาตุรงค์ยังได้กล่าวถึงความท้าทายอีกประการของสายนโยบายการเงิน นั่นคือ การสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจกับสาธารณชน โดยเฉพาะในประเด็นสำคัญที่ว่านโยบายการเงินที่ผ่านมา ไม่ได้คำนึงถึงเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อเพียงอย่างเดียว แต่ยังให้ความสำคัญกับอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจ และเสถียรภาพการเงินของประเทศ

"เพราะการดำเนินนโยบายการเงินโดยยึดกรอบเป้าหมายเงินเฟ้ออย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงภาวะเศรษฐกิจหรือความเสี่ยงอื่น ๆ อาจทำให้เศรษฐกิจผันผวนมากขึ้น และปัญหาเศรษฐกิจทวีความรุนแรงขึ้นได้" คุณจาตุรงค์ทิ้งท้าย

เรื่อง : ทีมกลยุทธ์และมาตรฐานข้อมูล ฝ่ายสถิติและข้อสนเทศ

จากกระแสการนำ **"Big Data"** มาประยุกต์ใช้เพื่อสนับสนุนการทำงานอย่างแพร่หลาย ทั้งในภาครัฐ ภาคเอกชนในประเทศ และต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะ**ความสำเร็จจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกที่สะท้อนพฤติกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นจริงได้ สามารถนำไปใช้วางกลยุทธ์เพื่อตอบโจทย์ความต้องการต่าง ๆ ได้อย่างทันการณ์ และสนับสนุนการบริหารจัดการองค์กร นำมาช่วยในการตัดสินใจในลักษณะ Data - Driven** ซึ่งจากเดิมที่ใช้แต่ประสบการณ์หรือข้อมูลในอดีตในการตัดสินใจเท่านั้น นับว่าเป็นการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานที่นำประโยชน์จากการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ ซึ่งเป็นหลักฐานที่เป็นรูปธรรม มาสนับสนุนการตัดสินใจ เพื่อวางแผน วางยุทธศาสตร์แนวทางการดำเนินงาน และกำหนดนโยบายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

Big Data คือ การบริหารจัดการข้อมูลที่มีขนาดใหญ่ซึ่งไม่สามารถจัดการได้ด้วยเครื่องมือทั่วไป มีลักษณะสำคัญของข้อมูล 4 ข้อหลัก หรือที่เรียกย่อ ๆ ว่า 4Vs (Volume-Velocity-Variety-Veracity) คือ ข้อมูลที่มีปริมาณมากเกินกว่าที่ระบบจะรองรับได้ (Volume) ซึ่งข้อมูลนั้นมีอัตราการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วแบบ Real - time (Velocity) มีรูปแบบข้อมูลที่หลากหลาย (Variety) ทั้งแบบ Structured, Semi-structured และ Unstructured และเป็นข้อมูลที่มีความคลุมเครือ (Veracity) ซึ่งโดยธรรมชาติของข้อมูลที่มาจากหลากหลายช่องทางย่อมมี Errors หรือ Noise รวมอยู่ด้วย จึงต้องมีการทำให้ข้อมูลมีคุณภาพก่อนนำมาใช้ประโยชน์ต่อไป อย่างไรก็ตาม **Big Data จะมีคุณค่าก็ต่อเมื่อนำข้อมูลนั้นมาใช้วิเคราะห์เชิงลึก (Insights) ทำให้เห็นโมเดล เห็นรูปแบบ ที่สะท้อนพฤติกรรมของข้อมูลในมุมมองต่าง ๆ หลากหลายมิติ** ส่งผลต่อการคาดการณ์ที่รวดเร็วถูกต้องแม่นยำมากขึ้น อย่างไรก็ตามองค์กรไม่จำเป็นต้องลงทุนใน Big Data ซึ่งอาจจะมีต้นทุนสูงให้เสร็จก่อนที่จะเริ่มการวิเคราะห์เชิงลึก แต่สามารถวิเคราะห์เชิงลึกกับฐานข้อมูลเดิมที่ใช้อยู่ เพื่อเพิ่มคุณค่าทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

การวิเคราะห์ข้อมูลจาก Big Data นั้นอาจทำให้ผลลัพธ์ของรูปแบบที่เกิดขึ้น (Pattern Recognitions) แตกต่างไปจากที่วางกรอบแนวคิดไว้ เมื่อนำกรณีศึกษาของธนาคารกลางในต่างประเทศที่มีการประยุกต์ใช้ Big Data สรุปแนวทางการวิเคราะห์ได้ดังนี้ **การคาดการณ์จากข้อมูลปัจจุบัน (Nowcasting)** คือ เปลี่ยนแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์จากข้อมูลในอดีตเป็นข้อมูลปัจจุบัน หรือข้อมูลเร็ว ทำให้สามารถคาดการณ์ได้รวดเร็ว แม่นยำมากขึ้น ที่สำคัญสามารถวางกลยุทธ์เพื่อตอบสนองต่อเหตุการณ์เหล่านั้นได้ทันที **การคาดการณ์จากพฤติกรรมการค้นหา (Search Behavior)** โดยใช้แหล่งข้อมูลจากการค้นหาในอินเทอร์เน็ตในแต่ละช่วงเวลามาวิเคราะห์ เพื่อสะท้อนพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงของผู้บริโภคในเวลานั้น ๆ ซึ่งอาจนำมาใช้แทนการทำแบบสำรวจที่ต้องใช้ระยะเวลานาน และผู้ตอบแบบสอบถามอาจตอบไม่ตรงกับความเป็นจริงทั้งหมด **การคาดการณ์จากข้อมูลเชิงลึก (Information Insights)** เกิดจากการใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อหาความสัมพันธ์และความเชื่อมโยงของข้อมูล ทำให้ทราบข้อมูลเชิงลึกในแต่ละภาคส่วนเศรษฐกิจ ซึ่งต่อยอดไปสู่ **การคาดการณ์จากการทุจริต (Fraud Detection/Prevention)** จากการสังเกตรูปแบบเส้นทางของข้อมูล อาจทำให้เห็นความผิดปกติที่เกิดขึ้น ทำให้สามารถตรวจสอบ และหาวิธีการป้องกันได้ทันการณ์

จากประโยชน์ดังกล่าวของ Big Data ทำให้ธนาคารกลางในต่างประเทศเริ่มใช้ Big Data เพื่อสนับสนุนการดำเนินนโยบายการเงิน และสถาบันการเงินรวมทั้งระบบการชำระเงิน ตัวอย่างเช่น **ธนาคารกลางอังกฤษ** ได้กำหนดให้การทำ Analytic Excellence เป็นหนึ่งในแผนยุทธศาสตร์ มีการจัดตั้ง Data Lab และ Data Community เพื่อเป็นศูนย์กลางการวิจัยที่เกี่ยวกับ Big Data รวมถึงการนำข้อมูลการค้นหาใน Google เพื่อจัดทำดัชนีด้านแรงงาน และดัชนีอสังหาริมทรัพย์ **ธนาคารกลางแคนาดา** นำข้อมูลระบบการชำระเงิน เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอุปโภคบริโภค **ธนาคารกลางสหรัฐอเมริกา** เผยแพร่การนำข้อมูลข่าวที่ผ่านการคัดกรองจากการนำ Neural Network Application และ Machine - learning Algorithm มาใช้ เพื่อศึกษาพฤติกรรมทางการเงิน เป็นต้น นอกจากนี้ในรายงานการสำรวจปี พ.ศ. 2558 ของ IFC เกี่ยวกับการใช้และความสนใจ Big Data ของธนาคารกลาง กล่าวถึงตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถใช้ฐานข้อมูลที่มีอยู่ทำการวิเคราะห์ได้ เช่น Micro - Economic Behavior, Financial Market Liquidity and Pattern, Investor Behavior/Expectations, Modeling of SME และ Government Balance Sheet Transaction Data for Network Analysis เป็นต้น

จากแผนการดำเนินงานของ ธปท. ปี พ.ศ. 2559 ได้มีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการนำ Big Data มาประยุกต์ใช้ ไม่ว่าจะเป็น**ความพร้อมด้านเทคโนโลยี** ที่ต้องบริหารจัดการข้อมูลระดับ Big Data และการทำ DMS Transformation เพื่อรองรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก **ความพร้อมด้านข้อมูล** ที่มีแนวโน้มการใช้ข้อมูลระดับ Micro หรือการใช้ข้อมูลร่วมกัน (Data Sharing) มากขึ้น ซึ่งจะมีการกำหนดหลักธรรมาภิบาลข้อมูล (Data Governance) อย่างชัดเจน ทำให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร และ**ความพร้อมด้านบุคลากร** ที่ต้องพัฒนาทักษะความรู้ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านคณิตศาสตร์ สถิติ สามารถใช้เครื่องมือสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลแบบเชิงลึกได้ ด้านข้อมูล สามารถวินิจฉัย อธิบายและสังเกตความผิดปกติของข้อมูลได้ รวมถึงด้านธุรกิจ สามารถสร้างโจทย์ สร้างโมเดล เพื่อคาดการณ์หรือเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจได้ ซึ่งบุคลากรที่ทำหน้าที่สำคัญนี้คือ "นักวิทยาศาสตร์ข้อมูล" (Data Scientist) นอกจากนี้ได้มีการนำแนวทางการทำงานแบบ Agile มาประยุกต์ใช้ มีการประสานงานเพื่อทำงานร่วมกันมากขึ้นทั้งภายในและภายนอก มีกระบวนการทำงานที่เป็นแบบ Dynamic และ Cross Function เพิ่มขึ้น รวมถึงการให้ความสำคัญกับการทำวิจัย และการสื่อสาร เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อน ธปท. ก้าวสู่ Information Excellence Organization

แนวทางการประยุกต์ใช้ Big Data ของธนาคารกลางในต่างประเทศ

ดร.สิงห์ชัย บุณยโยธิน

ภารกิจแห่งการอนุรักษ์และสืบสานผ้าไท

ในการเตรียมพร้อมประเทศเพื่อก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC) ซึ่งจะปรากฏภาพของทุนและเทคโนโลยีต่าง ๆ ไหลบ่าเข้ามาอย่างมหาศาลในอนาคตอันใกล้ ดังนั้น การเรียนรู้สภาพสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านจึงเป็นเรื่องสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการเมืองและเศรษฐกิจ **ดร.สิงห์ชัย บุณยโยธิน ผู้อำนวยการอาวุโส สำนักงานภาคเหนือ** ได้เผยถึงภารกิจการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ โดยเฉพาะการขับเคลื่อนให้พิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ ดำเนินงานด้านการอนุรักษ์และสืบสานผ้าไท ซึ่งปัจจุบันกลายเป็นศูนย์กลางของการศึกษาค้นคว้าทางด้านผ้าโบราณในเขตภาคเหนือที่เต็มไปด้วยคอลเลกชันหายาก และเปี่ยมไปด้วยคุณค่าทางประวัติศาสตร์เป็นอย่างยิ่ง

บทบาทของ ธปท. ในมิติทางวัฒนธรรม

พิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ จัดตั้งขึ้นเพื่อสนองนโยบายของธนาคารในการร่วมอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาของชาติ จนถึงปัจจุบันได้เปิดดำเนินการมาเป็นปีที่ 16 แล้ว นับเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าทางด้านเงินตราและผ้าโบราณในเขตภาคเหนือที่มีผู้สนใจเข้าร่วมกิจกรรมและศึกษาเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศ

"พิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย ถือเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้สนใจทั่วไปทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้เข้ามาสัมผัส อีกบทบาทหน้าที่หนึ่งในบริบทนี้ของ ธปท. และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี พ.ศ. 2559 นี้ ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (AEC) อย่างเต็มรูปแบบ ทางพิพิธภัณฑ์จึงต้องมีความพร้อมในทุกด้าน ที่จะรองรับผู้เข้าชมจากนานาประเทศ การปรับเปลี่ยนแนวทางในการนำเสนอข้อมูลความรู้สู่สาธารณะ จึงได้มุ่งเน้นไปที่การเชื่อมโยงความรู้ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมระหว่างประเทศในกลุ่มประชาคมอาเซียน ซึ่งมีรากฐานทางประวัติศาสตร์ สังคม และศิลปวัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน" ดร.สิงห์ชัยกล่าวถึงอีกหนึ่งบทบาทสำคัญของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีเป้าหมายในการผลักดันให้พิพิธภัณฑ์เป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างความเชื่อมั่น ความรู้ และความเข้าใจแก่สาธารณชนในเรื่องบทบาทและการดำเนินนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยเฉพาะบทบาททางด้านการอนุรักษ์ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ควบคู่ไปกับการให้ข้อมูลความรู้ทางการเงินแก่ผู้มาเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์

"สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นจุดเชื่อมโยงระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม หากผู้เข้าชมสามารถเข้าใจอดีตมากขึ้นและมองเห็นความเชื่อมโยงถึงเรื่องอื่น ๆ ในอนาคตได้ นอกจากนั้นเรายังต้องการให้ ธปท. เป็นศูนย์กลางที่คนทั่วไปนึกถึง เวลาที่พูดถึงผ้าโบราณ เสมือนเรากลมกลืนและเป็นส่วนหนึ่งกับท้องถิ่น"

เรียนรู้มรดกผ้าไทในอุษาคเนย์

พิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ ได้จัดกิจกรรมเผยแพร่ความรู้ทางด้านเงินตราและผ้าโบราณเป็นประจำทุกปี สำหรับครั้งนี้ก็เช่นกัน นิทรรศการ **"ผ้าไทในอุษาคเนย์: ความสัมพันธ์ร่วมทางเศรษฐกิจและวัฒนธรรม"** ได้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่เรื่องราวของกลุ่มคนไทกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งกระจายตัวอยู่ตามพื้นที่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งกลุ่มคนไทเหล่านี้มีความเชื่อมโยงกันหลายด้าน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มีการติดต่อค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้าที่ได้จากทรัพยากรธรรมชาติ ผลิตผลทางการเกษตร รวมถึงงานหัตถกรรมระหว่างกัน

"การเรียนรู้เรื่องราวของคนไทในประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน เรื่องวัฒนธรรมร่วมควบคู่ไปกับเรื่องการเมืองและเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นสองเสาหลักที่สำคัญแห่งประชาคมอาเซียน นับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสร้างความตระหนักรับรู้ถึงความสัมพันธ์ของชนชาติไทในภูมิภาค เพื่อเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างความเข้าใจและกำหนดวิถีทางการพัฒนาประเทศไทยในฐานะส่วนหนึ่งของอาเซียนได้อย่างเหมาะสม เพื่อที่จะก้าวไปสู่การช่วยเหลือเกื้อกูล แบ่งปัน และเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน ก้าวไปสู่ความไพบูลย์ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และความมั่นคงร่วมกัน"

เป็นที่ทราบกันดีว่าผ้าในคลังสะสมของพิพิธภัณฑ์ฯ ส่วนใหญ่ ถือเป็นผ้าที่มีคุณค่าและหายาก โดยเฉพาะผ้าของชาวไทกลุ่มต่าง ๆ ในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่มีค่อนข้างจะครบถ้วนสมบูรณ์ นิทรรศการครั้งนี้จึงได้นำผ้าชิ้นเด่นหลายชิ้นมาจัดแสดงตามกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ เช่น กลุ่มไทใหญ่ ไทเขิน ไทลื้อ ไทยวน ไทลาว ไทครั่ง ไทดำ ไทแดง ไทพวน ไทเหนือ ไทเมือง ฯลฯ รวมทั้งสิ้น 200 กว่าชิ้น โดยเนื้อหาที่นำเสนอนั้น ได้มุ่งเน้นทั้งในมิติของความวิจิตรงดงามของผืนผ้า และมิติทางด้านเศรษฐศาสตร์ อันเป็นที่ยอมรับในระดับโลกว่าชาวไทเป็นกลุ่มชนที่มีการใช้เทคนิคการทอและตกแต่งผ้าที่หลากหลาย เป็นเอกลักษณ์ และได้กลายเป็นสินค้าท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของกลุ่มชนชาวไทมาช้านาน

"ผ้าโบราณแต่ละผืนที่จัดแสดงอยู่นี้สามารถมองได้หลายมิติ นอกเหนือจากมิติในเรื่องสุนทรียะ ความงาม ภูมิปัญญาของช่างทอในการใช้เทคนิคการตกแต่งผืนผ้าที่มหัศจรรย์สวยงามแล้ว ยังมองได้ทั้งมิติทางด้านประวัติศาสตร์เศรษฐกิจของแต่ละพื้นที่ การเชื่อมโยงทางการค้าและความสัมพันธ์ระหว่างเมืองต่าง ๆ มิติทางด้านสังคมวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงวิถีชีวิต ความเชื่อ ความศรัทธา การเชื่อมโยงทางศิลปวัฒนธรรมของกลุ่มชนกลุ่มต่างๆ การถ่ายโยงทางวัฒนธรรม การค้าและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชน และการผสมผสานวัฒนธรรมที่หลากหลายผ่านผืนผ้าโบราณที่วิจิตรสวยงามเหล่านี้ ซึ่งเรื่องราวเหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษา และนำเสนอข้อมูลความรู้แก่ผู้สนใจเพื่อต่อยอดองค์ความรู้ต่อไป"

สำหรับผู้เข้าชมนิทรรศการผ้าไทในอุษาคเนย์ฯ ระหว่างวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 ถึง 30 พฤศจิกายน 2559 นอกเหนือจากจะได้ชมผ้าโบราณที่สวยงามและหลากหลาย ยังมีการจัดนิทรรศการแสดงสินค้าพื้นเมืองที่กลุ่มชนชาวไทในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซื้อขายแลกเปลี่ยนระหว่างกันในอดีต เรื่องราวความสัมพันธ์ทางด้านวัฒนธรรมระหว่างกลุ่มชาวคนไทด้วยกัน เรื่องราวของผืนผ้าที่มิใช่เป็นเพียงเครื่องนุ่งห่ม แต่ผ้าเปรียบดังผืนชีวิตหลากหลายเผ่าพันธุ์ที่ร่วมกันถักทอบนผืนแผ่นดินแห่งอุษาคเนย์ ร้อยเรียงเรื่องราวกว่าจะมาเป็นประชาคมอาเซียนในทุกวันนี้

พิพิธภัณฑ์ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ ตั้งอยู่เลขที่ 68/3 ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เปิดให้เข้าชมเวลา 9.00 - 12.00 น. และ 13.00 - 16.00 น. ตั้งแต่วันจันทร์ - วันศุกร์ เว้นวันหยุดธนาคาร โดยสามารถติดต่อขอเข้าชมได้ที่หมายเลขโทรศัพท์ 053 931 1823 และเว็บไซต์ www2.bot.or.th/museum/index.html

เรื่อง : ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงิน

ทิศทางการพัฒนาระบบการชำระเงินกับการเข้าสู่สังคม Digital

คงปฏิเสธไม่ได้ว่า ทุกวันนี้ เทคโนโลยี Digital ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากขึ้น และมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง จนกลายมาเป็นหนึ่งในแรงผลักดันสำคัญที่กำลังทำให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจดิจิทัลที่สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับประเทศในหลายด้าน

ธปท. เองก็ได้มีการเตรียมความพร้อมของระบบการชำระเงินเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านนี้มาอย่างต่อเนื่อง เห็นได้จากแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงิน ซึ่งเป็นกรอบทิศทางการพัฒนาระบบการชำระเงินของประเทศ ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปและแตกต่างกันในแต่ละยุคสมัย โดยที่ผ่านมา ธปท. ได้จัดทำแผนกลยุทธ์ระบบการชำระเงินมาแล้ว 3 ฉบับ ได้แก่ **แผนฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2545 - 2547)** ที่มุ่งเน้นการวางรากฐานที่สำคัญในระบบการชำระเงิน **แผนฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2550 - 2553)** ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมการใช้ e - Payment ผ่านความร่วมมือระหว่าง Stakeholder กลุ่มต่าง ๆ ทั้งภาคธนาคาร และภาคธุรกิจ และ**แผนฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2555 – 2559)** ซึ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาระบบการชำระเงินที่สนับสนุนทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการพัฒนาระบบการชำระเงินของ ธปท. ระยะต่อไปในยุคดิจิทัลนี้ ธปท. ได้วางแนวทางผลักดันการส่งเสริมและพัฒนาบริการทางการเงินผ่านเทคโนโลยีสมัยใหม่ ที่ครอบคลุมงานที่สำคัญหลัก 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการพัฒนาบริการการชำระเงินและโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงิน มุ่งเน้นใน 2 เรื่อง ได้แก่

- **การส่งเสริมและพัฒนาบริการการชำระเงินเพื่อสนับสนุนการเข้าสู่ Digitalization ของทุกภาคส่วน** โดยสนับสนุนให้มีการพัฒนาบริการการชำระเงินใหม่ ๆ ที่ส่งเสริมให้ประชาชน ภาคธุรกิจ และภาครัฐ เข้าถึงและสามารถใช้ประโยชน์จาก e - Payment ได้อย่างแพร่หลาย ซึ่งประชาชนจะได้รับบริการการชำระเงิน เช่น การโอนเงิน การชำระเงิน การจ่ายบิล ในลักษณะ Anywhere Anytime Any device สามารถทำธุรกรรมได้ทุกที่ทุกเวลา ทุกอุปกรณ์ ช่วยตอบสนองไลฟ์สไตล์ของผู้ใช้บริการ ด้วยค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม ร้านค้าและกลุ่มธุรกิจขนาดใหญ่ก็จะสามารถขยายช่องทางการค้า/ช่องทางการชำระเงินทางออนไลน์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้เพิ่มมากขึ้น ผ่าน e - Business, e - Commerce และหน่วยงานภาครัฐ ก็จะมีระบบ e - Payment ที่ช่วยสนับสนุนการให้บริการแก่ประชาชนผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สะดวก รวดเร็ว และเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (Online Service Single Portal) ซึ่งจะส่งผลให้หน่วยงานภาครัฐมีระบบบริหารจัดการการเงินที่ดีขึ้น โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
- **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงิน** โดยส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงิน ที่เอื้อต่อการพัฒนาบริการใหม่ ๆ ที่ใช้ร่วมกันได้ (Interoperable) และลดต้นทุนในการให้บริการ (Shared Cost) ที่จะทำให้ต้นทุนต่อหน่วยต่ำลง แล้วส่งผ่านประโยชน์ไปสู่ประชาชนและภาคธุรกิจ ซึ่งจะเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยรวม

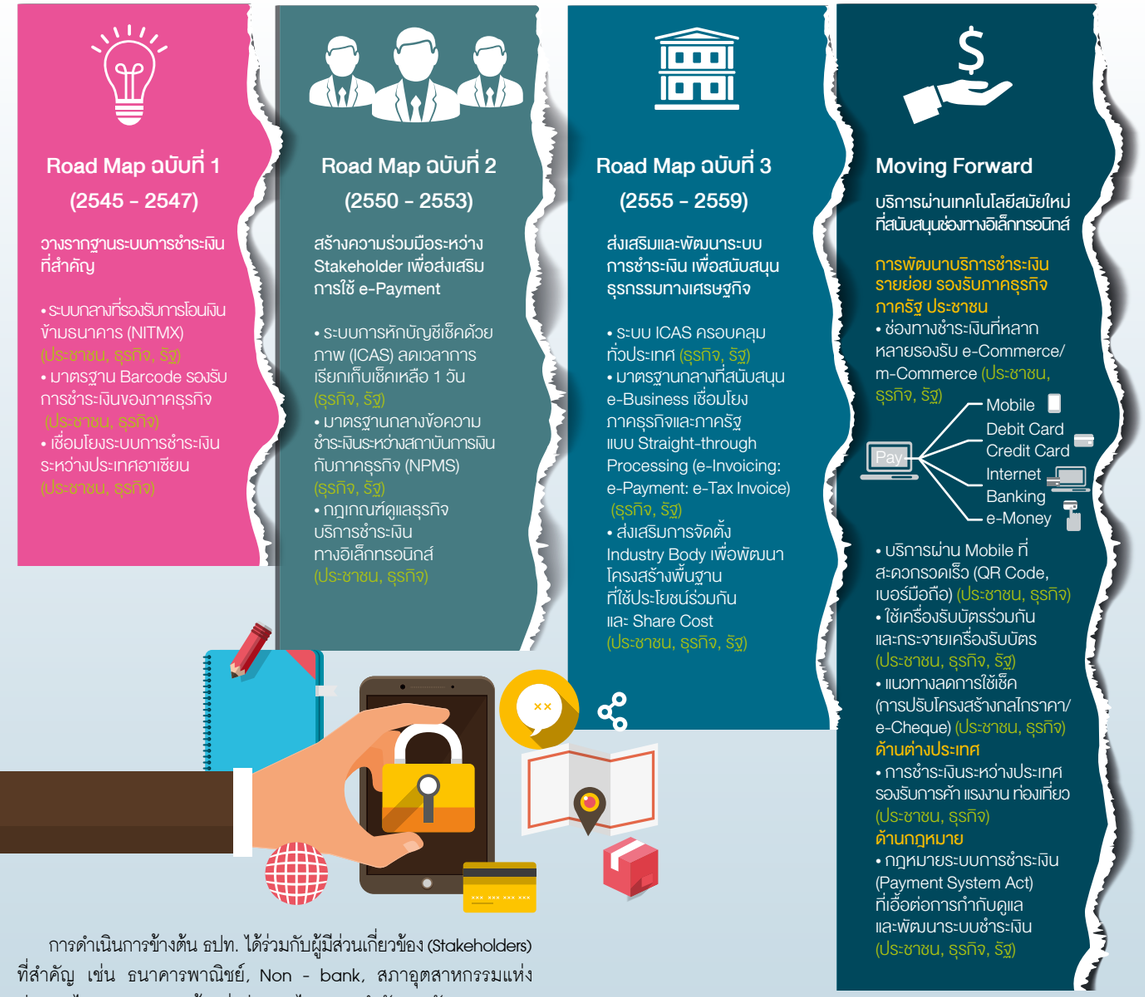

การดำเนินการข้างต้น ธปท. ได้ร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) ที่สำคัญ เช่น ธนาคารพาณิชย์, Non - bank, สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ธปท. ได้ร่วมเป็นกรรมการและเลขานุการในคณะกรรมการขับเคลื่อนตามแผนยุทธศาสตร์ National e - Payment ที่ทำหน้าที่ผลักดันการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ให้ประสบผลสำเร็จ ในอนาคตตามโครงการ National e - Payment ของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการพัฒนาระบบการชำระเงินของไทยให้เข้าสู่การชำระเงินแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Payment) อย่างครบวงจร ทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ และประชาชน

2. ด้านต่างประเทศ (Cross - border Payment) สนับสนุนให้มีบริการการชำระเงินที่เชื่อมโยงกับต่างประเทศรวมถึงกลุ่มประเทศ CLM (กัมพูชา ลาว และพม่า) เพื่อรองรับธุรกรรมการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ หรือตามชายแดน รวมทั้งรองรับธุรกรรมที่เกิดจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวจากประเทศเพื่อนบ้าน และการโอนเงินกลับบ้านของแรงงานข้ามชาติ

3. ด้านกฎหมาย ธปท. ได้ยกร่างกฎหมายระบบการชำระเงิน (Payment Systems Act) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลความเสี่ยงต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับระบบการชำระเงินได้ดียิ่งขึ้น สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้บริการ เอื้อต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และส่งเสริมธุรกิจ

ในอนาคตอันใกล้จากนี้ต่อไป เราจะเห็นถึงพัฒนาการของบริการการชำระเงินที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ และสามารถเข้าถึงผู้ใช้บริการกลุ่มต่าง ๆ มากขึ้น ซึ่ง ธปท. เองก็ยังคงมุ่งมั่นพัฒนาระบบการชำระเงินซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทุกภาคส่วนให้ดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคง ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพต่อไป

เรื่อง : ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง. 1213)

e-Payment

รู้จัก เข้าใจ ใช้อย่างสบายใจ

e-Payment[1] เป็นระบบการชำระเงินที่ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้**การโอนเงินหรือการชำระค่าสินค้าและบริการ มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยการนำสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาช่วย** จึงทำให้เราโอนเงิน หรือชำระเงินได้ทุกที่ ทุกเวลา และไม่ต้องพกพาเงินสดจำนวนมากเพื่อซื้อสินค้าหรือบริการเหมือนในอดีต

แม้ในปัจจุบันจะมีผู้ใช้บริการ e - Payment เป็นจำนวนไม่น้อย แต่หลายคนก็ยังกลัวหรือลังเลที่จะใช้ “We Share” ฉบับนี้จึงอยากจะพาไปทำความรู้จัก e - Payment ให้มากยิ่งขึ้น โดยขอยกตัวอย่างบริการที่แทบทุกคนมีอยู่แล้วในกระเป๋าสตางค์ของตนเองก็คือ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมี 4 ประเภทด้วยกัน ได้แก่ บัตร ATM บัตรเดบิต บัตรเครดิต และบัตรเงินอิเล็กทรอนิกส์

บัตร ATM และบัตรเดบิต

เป็นบัตรที่ผูกกับบัญชีเงินฝากที่เรามีอยู่กับธนาคาร สามารถใช้เพื่อฝาก ถอน โอน จ่าย หรือสอบถามยอดเงิน ได้ที่เครื่อง ATM แต่**บัตรเดบิตมี Function ที่เหนือกว่าบัตร ATM คือ สามารถนำไปใช้ซื้อสินค้าหรือบริการต่าง ๆ ที่เคาน์เตอร์ร้านค้าและช่องทางออนไลน์ที่รับบัตรได้**ด้วย จึงทำให้ผู้ใช้บัตรเดบิตประหยัดเวลาและมีความสะดวกในการ Shopping มากขึ้น ทั้งนี้ บัตร ATM และบัตรเดบิตจัดเป็นบัตรประเภท Pay Now เนื่องจากเงินจะถูกตัดออกจากบัญชีทันทีที่มีการเบิกถอนหรือใช้จ่าย

เคล็ดลับการใช้บัตรที่เครื่อง ATM โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

- **ฟรีทุกครั้ง** ถ้าใช้บริการผ่านเครื่องของผู้ออกบัตร ATM และอยู่ภายในเขตเดียวกัน
- **ฟรีครั้งแรกของเดือน** เมื่อใช้บริการโอนเงินธนาคารเดียวกันแต่ข้ามเขต
- **ฟรีแต่ไม่ทุกครั้ง** ถ้าไม่เกิน 4 ครั้งต่อเดือน สำหรับการถอนเงินหรือสอบถามยอดจากเครื่องต่างธนาคารในเขตเดียวกัน (การสอบถามยอดเงินคงเหลือที่เครื่อง ATM จะนับว่าเป็นการทำรายการ 1 ครั้ง แม้จะเป็นการสอบถามยอดโดยไม่มีการถอนเงิน)

ธนาคารบางแห่งอาจมีข้อเสนอที่แตกต่างจากที่กล่าวมา เช่น ยกเว้นค่าธรรมเนียมรายปี แต่คิดค่าธรรมเนียมเป็นรายครั้งที่ใช้บริการที่เครื่อง ATM จึงควรหาข้อมูลหรือสอบถามรายละเอียดก่อนใช้บริการ

1 ขอขอบคุณข้อมูลจากฝ่ายระบบการชำระเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย

2 สกิมมิง (Skimming) เป็นการขโมยข้อมูลที่เก็บอยู่ในแถบแม่เหล็กบนบัตรอิเล็กทรอนิกส์ โดยจะนำอุปกรณ์ไปติดตั้งที่เครื่อง ATM พร้อมกับแป้นครอบกดตัวเลขหรือติดกล้องขนาดจิ๋ว เพื่อแอบถ่ายข้อมูลรหัสบัตรระหว่างที่เจ้าของบัตรกดเงิน และนำข้อมูลที่ได้ไปผลิตบัตรปลอมก่อนนำไปใช้ถอนเงินจากบัญชีของเหยื่อต่อไป

บัตรเครดิต

เป็นบัตรที่ใช้ชำระค่าสินค้าและบริการแทนเงินสดภายในวงเงินที่ผู้ออกบัตรกำหนด ซึ่งผู้ออกบัตรจะจ่ายเงินให้กับร้านค้าไปก่อนและจะเรียกเก็บเงินจากผู้ถือบัตรภายหลัง (Pay Later) โดยมีระยะเวลาปลอดดอกเบี้ย แต่หากชำระคืนเป็นยอดขั้นต่ำหรือชำระบางส่วน หรือใช้เบิกถอนเงินสด ก็จะเสียดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการในอัตราร้อยละ 20 ต่อปี และหากนำไปเบิกถอนเงินสดจะเสียค่าธรรมเนียมการเบิกถอนอีกไม่เกินร้อยละ 3 ของยอดที่ถอน และภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 7 ของค่าธรรมเนียมการเบิกถอน ดังนั้น **ผู้ถือบัตรควรพยายามยับยั้งชั่งใจ ไม่ถอนเงินออกมาถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ หรือใช้จ่ายเพลินจนเกินตัว เพราะอาจเป็นการสร้างภาระหนี้ให้แก่ตนเองในอนาคต**

เงินอิเล็กทรอนิกส์ (e - Money)

มีทั้งแบบเป็น**บัตรพลาสติกที่มูลค่าเงินจะถูกบันทึกอยู่ในบัตร** เช่น บัตรโดยสารรถไฟฟ้า บัตรศูนย์อาหาร และแบบที่**มูลค่าเงินจะถูกเก็บอยู่ที่ระบบเครือข่ายของผู้ให้บริการ** แต่ผู้ใช้บริการต้องเติมเงินใน e - Money ก่อนจึงจะใช้งานได้ (Pay Before) ด้วยการใช้งานง่ายไม่ต้องพกพาเงินสดจำนวนมาก e - Money จึงเป็นที่นิยมใช้แพร่หลายในหลายประเทศ เช่น สิงคโปร์ ฮ่องกง โดยว่ากันว่าในฮ่องกงทุก ๆ 1 วินาที จะมีการใช้ e - Money มากถึงประมาณ 120 ครั้ง

วิธีรักษาบัตรให้ปลอดภัย

ควรเก็บรักษาบัตรให้ปลอดภัยเสมือนเก็บรักษาเงินสด ไม่เก็บรหัสบัตรกับตัวบัตรไว้ในที่เดียวกัน บัตรหายให้รีบแจ้งอายัด แต่หากเป็นบัตร e - Money บางประเภทที่ไม่มีการลงทะเบียน หากบัตรหายก็เหมือนกับทำเงินหายด้วย นอกจากนี้ หากนำบัตรไปใช้งานที่เครื่อง ATM ควรสังเกตสิ่งแปลกปลอมที่อาจติดตั้งอยู่กับเครื่องด้วย เช่น บริเวณภายในช่องสอดบัตร เพื่อป้องกันการสกิมมิง

อย่างไรก็ดี ธนาคารต่าง ๆ ได้เพิ่มความปลอดภัยโดยนำเทคโนโลยีชิปข้อมูล (Chip) มาใช้ในบัตรรุ่นใหม่ ซึ่งมีระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดีกว่าแบบแถบแม่เหล็ก จึงป้องกันการสกิมมิงได้ ผู้ใช้บริการจึงวางใจในความปลอดภัยได้มากขึ้น

นี่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของเรื่องราวเกี่ยวกับ e - Payment เท่านั้น สำหรับรายละเอียดและคำแนะนำเกี่ยวกับช่องทางการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ สามารถหาอ่านเพิ่มเติมได้จาก Booklet ชุดรู้รอบเรื่องการเงิน e - Payment ได้ที่เว็บไซต์ ศคง. www.1213.or.th หัวข้อ สื่อและโปรแกรมคำนวณ แล้วเลือกหัวข้อย่อย สื่อสิ่งพิมพ์

เรื่อง : ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง. 1213)

พ่อแม่ (อย่า) รังแกฉัน

"ลูกผมทำงานยังไม่ถึง 2 ปี แต่มีหนี้บัตรเครดิตบัตรกดเงินสดเต็มไปหมด กลุ้มใจจริง ๆ ครับ" นี่ไม่ใช่ครั้งแรกที่มีคุณพ่อคุณแม่มาระบายและขอคำปรึกษาเกี่ยวกับหนี้สินของลูกกับ ศคง. 1213

คำกล่าวที่ว่า "พ่อแม่อายุหนึ่งร้อยเป็นห่วงลูกน้อยอายุแปดสิบ" ก็คงไม่ใช่คำกล่าวเกินจริง เพราะไม่ว่าลูกจะโตหรือ (ดูเหมือน) จะพึ่งตัวเองได้แค่ไหนแล้ว ก็ไม่มีวันไหนที่พ่อแม่จะไม่เป็นห่วงลูก แต่งานนี้ ศคง. รู้สึกเป็นห่วงพ่อแม่มากกว่า เพราะถ้ามีลูกอยู่ในวัยเริ่มทำงาน พ่อแม่ก็น่าจะกำลังก้าวเข้าสู่หรืออยู่ในกลุ่ม ส.ว. (สูงวัย) เรียบร้อยแล้ว ข่าวร้ายก็คือ ถ้าใครต้องเจอเรื่องแบบนี้ บอกได้เลยว่า คุณอาจกำลังตกอยู่ในความเสี่ยงที่จะไม่มีเงินเหลือไว้ใช้ในบั้นปลายชีวิต เพราะหมดไปกับการที่ต้องไปช่วยแก้ไขปัญหาเรื่องเงินให้ลูก ไม่ว่าจะตามใช้หนี้ให้ หรือยังต้องให้เงินลูกใช้ทุกเดือนทั้ง ๆ ที่ลูกก็ทำงานมีรายได้ของตัวเอง และก็ยังไม่แน่ว่าลูกจะเป็นอย่างไรในวันที่คุณช่วยเหลือเขาไม่ได้แล้ว

แต่ก็ยังมีข่าวดี คือ พฤติกรรมที่ดีทางการเงินสามารถปลูกฝังได้ตั้งแต่ยังเด็กไม่ต่างกับพฤติกรรมที่พึงปรารถนาด้านอื่น ๆ "We Care" จึงขอยกตัวอย่างวิธีการรักลูกให้ถูกทางเพื่อป้องกันเหตุการณ์ "พ่อแม่รังแกฉัน" ทางการเงินดังนี้

เงินมาจากไหน

เริ่มจากบอกลูกว่า **"เงินมาจากไหน"** เด็กหลายคนอาจเข้าใจว่าเงินมาจากตู้ ATM อยากได้เมื่อไหร่ก็แค่ไปกด ๆ ออกมา ซึ่งแท้จริงแล้ว **เงินมาจากการทำงาน ต้องใช้กำลังกาย กำลังสมอง หรือกำลังทรัพย์ในการหา**

การมอบให้ทำงานบ้านเล็ก ๆ น้อย ๆ ตามความเหมาะสมของวัย เช่น ปูและเก็บที่นอน ล้างจาน ถูบ้าน แล้วให้เงินเป็นรางวัล ก็เป็นวิธีง่าย ๆ ที่จะช่วยให้ลูกได้มีประสบการณ์ทำงานแลกเงิน และรู้สึกได้ว่ากว่าจะได้เงินมาไม่ใช่เรื่องแค่ปลายนิ้วสัมผัส เด็กก็จะเสียดายและไม่ปล่อยเงินไปง่าย ๆ จ่ายออกทันทีทุกครั้งที่อยากซื้ออะไร

"จำเป็น" กับ "อยากได้"

เด็ก ๆ มักจะคิดว่าอะไรก็ตามที่เขาอยากได้...จำเป็นหมดทุกอย่าง ดังนั้นทักษะเล็ก ๆ แต่สำคัญมากที่ควรถูกฝึกฝนเรื่องการตัดสินใจก่อนใช้จ่ายก็คือ **แยกความแตกต่างระหว่าง "จำเป็น" กับ "อยากได้"** ให้ออก "จำเป็น" แปลว่าขาดไม่ได้ ถ้าขาดจะมีผลต่อชีวิต เช่น อาหาร ยารักษาโรค ส่วน "อยากได้" คือ ไม่มีก็ไม่เป็นไร แม้จะทรมานใจบ้างแต่ก็ยังมีชีวิตอยู่ได้ต่อไป และพ่อแม่ควร**ฝึกให้ลูกคิดก่อนซื้อ** เช่น บอกพ่อแม่ให้ได้ก่อนว่า "จำเป็นแน่ ๆ หรือแค่อยากได้" พร้อมกับเหตุผลอีก 3 ข้อที่ควรจะซื้อของขึ้นนี้ เมื่อโตขึ้นเขาจะเคยชินกับการตั้งคำถามกับตัวเอง และใช้เวลาใคร่ครวญหาเหตุผลก่อนซื้อ ซึ่งบางทีความอยากได้ก็หายไปได้ในช่วงเวลาที่ใช้ในการไตร่ตรองหรือเพียงแค่เดินออกมาห่าง ๆ จากของขึ้นนั้น

เก็บเงินให้ครบก่อนค่อยซื้อ

เพื่อให้ลูกเข้าใจว่าไม่อาจซื้อทุกอย่างได้ทันที เมื่อลูกอยากได้ของ พ่อแม่ควรฝึกให้ลูกเก็บเงินให้ครบก่อนแล้วค่อยซื้อ (อาจสมทบให้ลูกส่วนหนึ่งหากเป็นของราคาสูง) เพื่อให้ลูกรู้จักรอคอยและสร้างนิสัยเก็บออมด้วยตัวเอง ซึ่งการใช้กระปุกออมสินแบบใสหรือโปร่งแสงจะช่วยให้ลูกมองเห็นว่ามีเงินเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เป็นการสร้างกำลังใจในการออม ที่สำคัญ **ไม่ควรใจอ่อนให้ลูกเบิกเงินล่วงหน้าจากพ่อแม่มาใช้ เพราะลูกอาจติดนิสัยที่คล้ายการกู้ยืมแบบนี้ไปจนโต**

หัดตั้งเป้าหมาย

เรื่องการเก็บเงินให้ครบเชื่อมโยงกับการตั้งเป้าหมายทางการเงิน พ่อแม่จึงควรสอนให้ลูก**หัดตั้งเป้าหมายที่มีจำนวนเงินไม่สูงมากและใช้เวลาไม่นาน** เช่น เก็บวันละ 5 บาท เพื่อให้ได้ 150 บาทภายใน 1 เดือน ลูกก็จะเห็นผลลัพธ์เร็ว ทำให้ภูมิใจในความสำเร็จและมีแรงจูงใจที่จะทำ ขั้นต่อไป เพื่อให้ลูกเรียนรู้ว่าเงินไม่ได้มีไว้ซื้อของที่อยากได้เท่านั้น พ่อแม่ควร**ชวนลูกให้ลองนึกและตั้งเป้าหมายที่หลากหลายมากขึ้น** เช่น ฝากธนาคาร บริจาคช่วยเหลือสัตว์จรจัด และซื้อกระปุกออมสินให้ลูกหลาย ๆ ใบตามจำนวนเป้าหมายที่ลูกตั้งไว้ และ**ช่วยหาแหล่งเงินออมที่เหมาะสมให้ลูก** เช่น บัญชีเงินฝาก สลากออมทรัพย์ โดยอธิบายให้เด็กเข้าใจความแตกต่าง ผลตอบแทน และความเสี่ยงของการออมแต่ละวิธี

ที่บอกมาทั้งหมดอาจจะดูจริงจัง แต่เราไม่จำเป็นที่จะต้องสอนในบรรยากาศที่เคร่งเครียด พ่อแม่สามารถสอดแทรกข้อความบางอย่างผ่านกิจกรรมที่ทำร่วมกันในครอบครัว เช่น ช่วงดูละครหรือโฆษณาด้วยกัน ก็ชวนลูกคุยเกี่ยวกับตัวละครที่ลูกชอบ ว่ามีนิสัยการใช้เงินเป็นอย่างไร การไป Shopping ก็เป็นโอกาสที่จะให้ลูกได้ฝึกตัดสินใจเรื่องการจัดการค่าใช้จ่าย หรือดูความชอบของลูกประกอบ เช่น ถ้าลูกชอบเล่นเกม ก็อาจจะจ่ายค่าตอบแทนให้ลูกเป็นแต้ม โทเคน (Token) หรือสติกเกอร์สะสมไว้ แล้วค่อยมาแลกเป็นเงินสดหรือของที่อยากได้วันหลัง

อย่าลืมว่าพ่อแม่ไม่สามารถอยู่ดูแลลูกตลอดไป จึงต้องสอนและฝึกจนแน่ใจว่าเขาสามารถรับผิดชอบตัวเองได้ตั้งแต่วันที่เรายังอยู่ ศคง. ขอเป็นกำลังใจให้ทั้งพ่อแม่ที่ต้องมาช่วยลูกแก้ปัญหาการเงิน (ซึ่งการที่ลูกทำพลาดตอนเริ่มทำงานก็ยังพอจะมีแง่มุมดี ๆ อยู่บ้าง ถ้าลูกได้เรียนรู้และตั้งใจมั่นไม่ทำซ้ำอีกตั้งแต่ในวัยที่ยังพอมีโอกาสให้ปรับปรุงตัว) และพ่อแม่มือใหม่ที่ยังมีเวลาปลูกฝังนิสัยทางการเงินที่เหมาะสมให้แก่ลูกได้ตั้งแต่วัยเริ่มต้นของชีวิต

โทร.1213
ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย
www.1213.or.th
facebook.com/hotline1213

ขอขอบคุณคำแนะนำบางส่วนจาก www.moneysense.gov.sg www.moneysmart.gov.au และ www.moneyadviceservice.org.uk

Board Retreat

จาก วิสัยทัศน์ร่วม สู่ แผนยุทธศาสตร์ ธปท.

พระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในพ.ศ. 2551 นับเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ในหลายมิติ หนึ่งในนั้นคือ การเปลี่ยนแปลงในกระบวนการตัดสินใจเรื่องนโยบาย จากสมัยก่อนที่การตัดสินใจนโยบายสำคัญ ๆ ของ ธปท. จะรวมอยู่ที่บุคคลคนเดียวคือ ผู้ว่าการ ธปท. ต่อมา พ.ร.บ. ธปท. ฉบับดังกล่าว กำหนดให้กระจายอำนาจการตัดสินใจไปสู่คณะกรรมการนโยบายต่าง ๆ ของ ธปท.

นอกจากเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้กับ ธปท. โดยเพิ่มระบบสอบทาน (Checks and Balances) ให้มากขึ้น การมีคณะกรรมการ ประกอบด้วยผู้บริหาร ธปท. และบุคคลภายนอก ยังมีประโยชน์ในด้านการเชื่อมโยงมุมมอง ความคิดเห็น และประสบการณ์ เพื่อให้ได้มุมมองที่หลากหลายรอบด้าน อันจะนำไปสู่การดำเนินนโยบายที่มีประสิทธิภาพในการรองรับกับความท้าทายที่เพิ่มมากขึ้น

และเพื่อให้เป้าหมายการกำหนดนโยบายของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ เป็นหนึ่งเดียวกัน จึงจำเป็นต้องมีการสร้าง "วิสัยทัศน์ร่วม" (Common Vision) ของผู้บริหาร ธปท. และคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อผลักดันภารกิจของ ธปท. ให้บรรลุเป้าหมายในการนำพาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืนและมีเสถียรภาพ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของคนไทย อันนำมาสู่เวทีการประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่เรียกว่า "Board Retreat"

BOT พระสยาม MAGAZINE ฉบับนี้ ขอนำคุณผู้อ่านมาทำความรู้จักกับ Board Retreat รวมถึงความสำคัญและพัฒนาการของ Board Retreat ตลอดจนทิศทางในอนาคตของ ธปท. ที่จะปรากฏในแผนยุทธศาสตร์องค์กรฉบับต่อไป ซึ่งสาระสำคัญหลาย ๆ ส่วนก็ได้มาจากการประชุม Board Retreat ครั้งที่ 4 เมื่อปลายเดือนมกราคม 2559 ที่เพิ่งผ่านไปนี้เอง

ความสำคัญของ Board Retreat

Board Retreat เกิดขึ้นครั้งแรกใน พ.ศ. 2554 ในสมัยผู้ว่าการประสาร ไตรรัตน์วรกุล โดยมีเป้าหมายเพื่อแสวงหามุมมองที่มีความหลากหลายและรอบด้านในการกำหนดทิศทางในการทำงานของ ธปท. รวมถึงสร้างวิสัยทัศน์ร่วมที่ชัดเจนระหว่างคณะกรรมการชุดต่าง ๆ กับ ธปท. เพื่อให้เป้าหมายการกำหนดนโยบายของคณะกรรมการคณะต่าง ๆ เป็นหนึ่งเดียวกัน อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการสื่อสารขององค์กร ตลอดจนช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของ ธปท.

Board Retreat เป็นเวทีการประชุมกึ่งทางการระหว่างคณะกรรมการหลักของ ธปท. ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการ ธปท. และคณะกรรมการนโยบายอีก 3 ชุด ได้แก่ คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.) และคณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.) มาหารือร่วมกัน (ในบางครั้งจะรวมถึงคณะกรรมการอื่น ๆ ด้วย เช่น คณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง และคณะกรรมการธรรมาภิบาลและอุทธรณ์ร้องทุกข์) โดยผู้ว่าการประสารได้เปรียบคณะกรรรมการแต่ละคณะเสมือนหมวกที่ต่างมีหน้าที่ของตนเอง Board Retreat จึงเป็นเวทีที่หารือความเชื่อมโยงของหมวกแต่ละใบ เพื่อนำไปสู่แนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกันและเป็นหมวกใบเดียวกัน

เนื่องจากคณะกรรมการหลักของ ธปท. ทั้ง 4 ชุด ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูงของ ธปท. และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนที่มีความรู้ความสามารถ เข้ามาทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายในแต่ละด้านของ ธปท. ขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่เป็นตัวแทนภาคประชาชนในการสอบทานการทำภารกิจของ ธปท. ให้สามารถตอบโจทย์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ของ ธปท. ทุกกลุ่ม

ลักษณะการทำงานนี้ จึงเป็นภาพสะท้อนว่า กระบวนการทำงานของ ธปท. ไม่ได้ดำเนินไปเพียงลำพังโดยไม่ฟังความเห็นหรือมุมมองของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นอกจากนี้ โครงสร้างกรรมการนโยบายชุดต่าง ๆ จะมีบุคคลภายนอก ธปท. มากกว่าผู้บริหาร ธปท. ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ธปท. เปิดรับฟังความคิดเห็นจาก "บุคคลภายนอก" มากขึ้น

Board Retreat จึงเป็นเวทีระดมแนวคิดที่จะนำไปสู่การกำหนดนโยบายทางเศรษฐกิจการเงินที่เป็นประโยชน์สูงสุด และยังมีความสำคัญ ในการบริหารสายสัมพันธ์กับคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ของ ธปท. ซึ่งเป็นหนึ่งใน Stakeholders ที่ ธปท. มีหน้าที่ต้องดูแลและตอบโจทย์ความคาดหวังของคนกลุ่มนี้ด้วยเช่นกัน โดยการประชุม Board Retreat มักจัดขึ้นในช่วงสุดสัปดาห์ ในบรรยากาศที่เป็นกันเอง เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเชื่อมความสัมพันธ์และเปิดโอกาสให้คณะกรรมการกับคณะผู้บริหาร ธปท. ได้คุยกันนอกรอบ

ทีมเลขานุการคณะกรรมการต่างๆ สนับสนุนประชุมและการเตรียมข้อมูลอย่างรอบด้าน

พัฒนาการของ Board Retreat ที่ผ่านมา

พ.ร.บ. ธปท. ที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อ พ.ศ. 2551 ถือเป็นกฎหมายที่มีการปรับใหม่ในขณะนั้น ดังนั้น ความเข้าใจในบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการชุดต่าง ๆ กับคณะผู้บริหารของ ธปท. ตลอดจนกระบวนการในการปฏิบัติหน้าที่จึงยังไม่ชัดเจน Board Retreat ครั้งแรกที่จัดขึ้นเมื่อต้นปี พ.ศ. 2554 ที่จังหวัดนครราชสีมา จึงเป็นการซักซ้อมบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการแต่ละชุดที่มีความเชื่อมโยงกัน

ในการประชุมครั้งนั้น ได้มีการหารือเกี่ยวกับเป้าหมายและการบริหารงานของ ธปท. จึงมีการริเริ่มนำเครื่องมือบริหารจัดการที่เรียกว่า Balance Scorecard (BSC) เข้ามาช่วยในการวัดผลการทำงาน โดยหลังการประชุม Board Retreat ครั้งแรก แนวคิดและข้อสรุปในหลาย ๆ ประเด็นสำคัญได้ถูกนำไปใช้ในการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี ของ ธปท.

Board Retreat ครั้งที่ 2 จัดขึ้นในปี พ.ศ. 2555 ที่จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการต่อยอดทางความคิด โดยได้มีการหารือเกี่ยวกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และความท้าทายของ ธปท. ในการดูแลเสถียรภาพระบบการเงิน โดยที่ประชุมมีความเห็นว่า อยากให้ ธปท. มีบทบาทเรื่องการพัฒนามากขึ้น ซึ่งอาจต้องพิจารณาหาจุดสมดุลที่เหมาะสม (Trade - off) ระหว่างการพัฒนากับความมีเสถียรภาพ

สำหรับ Board Retreat ครั้งที่ 3 จัดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2557 ที่จังหวัดชลบุรี ภายใต้บริบททางเศรษฐกิจการเงินของไทยและของโลกที่มีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกันมากขึ้น การหารือในครั้งนี้ ที่ประชุมได้ให้ความสำคัญกับการสร้างแนวคิดร่วมที่ชัดเจนในประเด็นความท้าทายต่าง ๆ และการเตรียมความพร้อมของ ธปท. นอกจากนี้ การหารือครั้งนี้ยังหยิบยกประเด็นเรื่องบทบาทด้านการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับค่านิยม "ยื่นมือ" ของ ธปท. ขึ้นมาต่อยอดจนมีการกำหนดเป็น "เครื่องมือ" ในการพัฒนาที่เป็นรูปธรรม อาทิ การจัดตั้งศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.) และสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ เป็นต้น

Board Retreat ครั้งล่าสุด กับความท้าทายในอนาคต

ปลายเดือนมกราคม 2559 ที่ผ่านมา ธปท. ได้จัดประชุม Board Retreat ครั้งที่ 4 ขึ้นที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยประเด็นสำคัญในการหารือครั้งนี้ คือการระดมสมองเพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ธปท. ฉบับใหม่ แทนแผนยุทธศาสตร์ปัจจุบันที่จะสิ้นสุดในปลายปีนี้ โดยแผนยุทธศาสตร์ฉบับใหม่มีระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2560 - 2562) จากเดิมที่เป็นแผนยุทธศาสตร์ 5 ปี เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินของโลกมีความผันผวนและเปลี่ยนแปลงรวดเร็ว การดำเนินนโยบายของ ธปท. จึงจำเป็นต้องตอบสนองต่อสถานการณ์และความท้าทายที่จะเกิดขึ้นให้ได้อย่างทันท่วงที

ที่ประชุมได้ประเมินสภาพแวดล้อมในอนาคต ซึ่งเป็นโจทย์ที่ท้าทายสำหรับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ธปท. ฉบับใหม่ ที่สำคัญ 3 ด้าน คือ

1. ความท้าทายภายนอกประเทศ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก การปรับโครงสร้างของเศรษฐกิจจีน การรวมตัวทางเศรษฐกิจ Digitalization และนวัตกรรมทางการเงินใหม่ๆ (Financial Technology)

2. ความท้าทายในประเทศ ในการเข้าสู่สังคมสูงอายุ การเติบโตของสังคมเมือง และความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ลดลง

3. ความท้าทายขององค์กร เรื่องความเข้าใจและความคาดหวังของสังคมต่อบทบาท ธปท. เพิ่มขึ้น (Public Scrutiny) ความสามารถขององค์กรในการบริหารจัดการ Event Risk (Low Probability/High Impact) และความรวดเร็วในการปรับตัวรองรับความเปลี่ยนแปลงสำคัญต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

จากความท้าทายดังกล่าว ที่ประชุมได้หารือในประเด็นที่มีนัยต่อการทำงานของ ธปท. ในอนาคต 3 เรื่องหลัก คือ 1. Financial landscape ของระบบการเงินไทย 2. Macro and Financial Stability และ 3. การเตรียมความพร้อมองค์กรและบุคลากรของ ธปท.

"องค์กรที่มีความเป็นเลิศ" เหมือนที่อาจารย์ป๋วยเคยกล่าวไว้สมัยที่ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการ ธปท. ว่า "ผมอยากให้ปรับปรุงงานในธนาคารนี้ให้สมกับธนาคารกลาง แต่ก่อนที่เราจะทำการ Operation เพื่อควบคุมการเงินของประเทศ และควบคุมธนาคารอื่น ๆ ได้ เราจะต้องทำ Internal Organization ของเราให้มั่นคง"

จาก Board Retreat ครั้งที่ 4 สู่แผนยุทธศาสตร์ ธปท. ฉบับใหม่

Board Retreat ครั้งที่ผ่านมานี้ ถือเป็นเวทีเริ่มต้นในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มุมมอง และคำแนะนำเกี่ยวกับทิศทางการทำงานและการดำเนินนโยบายของ ธปท. ในระยะกลางและระยะยาว โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารจากองค์กรชั้นนำจากหลากหลายภาคส่วน อันจะทำให้ได้คำแนะนำที่มีความลึก กว้าง และรอบด้านมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการจัดลำดับความสำคัญของงานในบทบาทด้านเสถียรภาพและด้านการพัฒนาประเทศ ตลอดจนการให้น้ำหนักต่อความท้าทายต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

"องค์กรที่มีความเป็นเลิศ" กุญแจรับมือความท้าทาย

ในการบรรลุภารกิจในการนำพาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืนและมีเสถียรภาพ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของคนไทย ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินที่มีความซับซ้อนและความท้าทายเพิ่มมากขึ้น ผู้ว่าการวิรไท สันติประภพ เชื่อว่า การจะก้าวไปสู่เป้าหมายดังกล่าวได้ แนวทางการทำงานของ ธปท. จะต้องมีความเชื่อมโยงกันระหว่างสายงานต่าง ๆ มากขึ้น และมีความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกให้มากขึ้น

นอกจากนี้ ในการดำเนินบทบาทด้านการรักษาเสถียรภาพและบทบาทด้านการพัฒนาประเทศ ผู้ว่าการวิรไท สันติประภพ มองว่าการที่ ธปท. จะแน่ใจได้ว่ามีกรอบการทำนโยบายอย่างมีฐานความรู้ที่เท่าทันต่อเหตุการณ์ สามารถที่จะทนทานต่อความเสี่ยงและความผันผวนทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ได้ดี ตลอดจนช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันและขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้เกิดขึ้นได้นั้น สิ่งที่จะเป็นหลักประกันที่ดีที่สุดก็คือ การที่ ธปท. ต้องพัฒนาศักยภาพขององค์กรให้ก้าวสู่

แม้ Board Retreat จะเป็นการประชุมหารือแบบกึ่งทางการ แต่ผลจากการประชุมที่ได้กลับส่งผลในทางปฏิบัติต่อองค์กรอย่างยิ่ง เนื่องจากแนวคิด มุมมอง และคำแนะนำที่ได้จากเวทีประชุมนี้จะกลายเป็นวัตถุดิบสำคัญในการพิจารณากำหนดนโยบายของสายงานต่าง ๆ ของ ธปท.

นอกจากนี้ Board Retreat ในครั้งล่าสุดนี้ มีความสำคัญยิ่งขึ้น เพราะความเห็นและมุมมองที่ได้รับจากที่ประชุมจะถูกนำไปเป็นฐานข้อมูลสำหรับพิจารณาทำแผนยุทธศาสตร์องค์กร โดยสาระสำคัญจากเวทีนี้บางประเด็นจะถูกนำไปหารือขยายผลกับผู้บริหารในแต่ละสายงาน และคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ตลอดจน Stakeholders ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่ได้รับมากลั่นกรองเพื่อวางแผนยุทธศาสตร์องค์กรให้แล้วเสร็จ จากนั้นจึงนำเสนอให้คณะกรรมการ ธปท. พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไปในเดือนสิงหาคม 2559

โดยงานสำคัญของ ธปท. ซึ่งที่ประชุม Board Retreat หยิบยกขึ้นมาอาจมีหลากหลายประเด็น แต่งานสำคัญที่จะถูกนำมาพิจารณาทำ

"ผมอยากให้ปรับปรุงงานในธนาคารนี้ให้สมกับเป็นธนาคารกลาง แต่ก่อนที่เราจะทำการ Operation เพื่อควบคุมการเงินของประเทศ และควบคุมธนาคารอื่น ๆ ได้ เราจะต้องทำ Internal Organization ของเราให้มั่นคง"

ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์
ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย คนที่ 7

แผนยุทธศาสตร์องค์กร จะมีหลักเกณฑ์ คือ เป็นงานสำคัญที่เป็นประเด็นเชิงกลยุทธ์ (Strategic Issue) ซึ่งทำให้ ธปท. ต้องเปลี่ยนวิธีการคิดและวิธีการทำงาน และที่สำคัญคือ เป็นงานที่ต้องมีความร่วมมือข้ามสายงานและเชื่อมโยงกับฝ่ายงานต่าง ๆ ของ ธปท. อันเป็นแนวทางที่ผู้ว่าการวิรไทให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก

ทั้งนี้ หลังจากคณะกรรมการ ธปท. อนุมัติแผนยุทธศาสตร์องค์กรออกมาแล้ว สาระสำคัญในแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะเป็นกรอบสำคัญในการนำไปใช้พิจารณาจัดทำนโยบายต่าง ๆ ของ ธปท. เพื่อให้การดำเนินงานของ ธปท. มุ่งไปสู่ทิศทางและเป้าหมายเดียวกัน

จะเห็นได้ว่า Board Retreat มีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางการทำหน้าที่ของ ธปท. โดยการรักษาดุลยภาพระหว่างการทำงานโดยมองบทบาทของ ธปท. ในวันนี้ กับการวางทิศทางบทบาทของ ธปท. ในอนาคต ไม่ใช่งานที่ถูกกำหนดจาก ธปท. เพียงฝ่ายเดียว หากแต่ยังมี Stakeholders ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม ผ่านทางคณะกรรมการของ ธปท. ทุกชุดในการสร้าง "วิสัยทัศน์ร่วม" ถึงแนวทางและทิศทางในการจัดการและรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหรือกำลังจะเกิดขึ้น อันจะก่อให้เกิดพลังขับเคลื่อนที่มีประสิทธิภาพในการสานต่อพันธกิจของ ธปท. ให้สืบเนื่องต่อไป

บทบาทของคณะกรรมการหลักของ ธปท.

- **คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทย (คณะกรรมการ ธปท.)** มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลโดยทั่วไป ซึ่งกิจการและการดำเนินการของ ธปท. ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่งซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ผู้ว่าการ ธปท. เป็นรองประธาน และรองผู้ว่าการ 3 คน นอกจากนี้ ยังมีเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งอีก 5 คนเป็นกรรมการ และเลขานุการซึ่งผู้ว่าการแต่งตั้งจากพนักงาน
- **คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.)** รับผิดชอบด้านการกำหนดทิศทางของนโยบายการเงิน โดยทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของ ธปท. อย่างใกล้ชิดในการติดตามภาวะเศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้ กนง. แต่งตั้งโดย คณะกรรมการ ธปท. ประกอบด้วย ผู้ว่าการ ธปท. เป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าการซึ่งผู้ว่าการกำหนด จำนวน 2 คน โดยให้รองผู้ว่าการคนหนึ่งที่ผู้ว่าการมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิที่คณะกรรมการ ธปท. แต่งตั้ง 4 คนเป็นกรรมการ และเลขานุการซึ่งผู้ว่าการแต่งตั้งจากพนักงาน
- **คณะกรรมการนโยบายสถาบันการเงิน (กนส.)** รับผิดชอบด้านการกำหนดนโยบายระบบสถาบันการเงินของ ธปท. ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมรอบคอบ เพื่อให้สถาบันการเงินมีเสถียรภาพมั่นคง ประกอบด้วย ผู้ว่าการ ธปท. เป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าการซึ่งผู้ว่าการกำหนด จำนวน 2 คน โดยให้รองผู้ว่าการคนหนึ่งที่ผู้ว่าการมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ นอกจากนี้ ยังมีผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการ ธปท. แต่งตั้ง 5 คน เป็นกรรมการ และเลขานุการซึ่งผู้ว่าการแต่งตั้งจากพนักงาน
- **คณะกรรมการระบบการชำระเงิน (กรช.)** รับผิดชอบด้านการกำหนดนโยบายการชำระเงินของ ธปท. ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของภาคธุรกิจและพัฒนาการด้านเทคโนโลยีการชำระเงิน ประกอบด้วย ผู้ว่าการ ธปท. เป็นประธานกรรมการ รองผู้ว่าการซึ่งผู้ว่าการกำหนด จำนวน 2 คน โดยให้รองผู้ว่าการคนหนึ่งที่ผู้ว่าการมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ นอกจากนี้ยังมีประธานสมาคมธนาคารไทย และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการ ธปท. แต่งตั้ง 3 คนเป็นกรรมการ และเลขานุการซึ่งผู้ว่าการแต่งตั้งจากพนักงาน

อีกมุมชีวิตของ “สุทธิชัย หยุ่น” ผู้ขี่ยอดคลื่นแห่งวงการสื่อไทย

พูดถึงชื่อ “สุทธิชัย หยุ่น” คงไม่มีใครที่ไม่รู้จัก เพราะเรื่องราวชีวิตและการทำงานของของเขา ในฐานะ “ผู้บุกเบิก” และ “เจ้าพ่อ” แห่งวงการสื่อมวลชนไทยนั้นมีให้เห็นอยู่มากมาย BOT พระสยาม MAGAZINE ฉบับนี้ ขอนำเสนอวิสัยทัศน์และมุมมองของ “คนข่าวคุณภาพ” ท่านนี้ เพื่อสะท้อนให้คุณผู้อ่านได้เห็นว่า เหตุใดหลาย ๆ คนจึงยกย่องให้เขาคือ “ผู้ขี่ยอดคลื่น” ที่อยู่เหนือกระแสความเปลี่ยนแปลงในวงการสื่อสารมวลชนไทยมาได้ทุกยุคทุกสมัย

Pioneer Always See Beyond Present

ปีนี้เป็นปีที่ 29 ของหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ หนังสือพิมพ์ธุรกิจรายวันฉบับแรกของเมืองไทย นี่คือตัวอย่างวิสัยทัศน์แรก ๆ ของคุณสุทธิชัย หยุ่น ผู้ร่วมก่อตั้ง ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ และคณะกรรมการบริหาร บมจ. เนชั่น มัลติมีเดีย กรุ๊ป

เขายังเป็นผู้ร่วมก่อตั้งสถานีข่าวแห่งแรก คือ สถานีโทรทัศน์ไอทีวี และต่อมาก็ก่อตั้งสถานีโทรทัศน์ เนชั่น ชาแนล ตั้งแต่สมัยที่เมืองไทยเพิ่งเริ่มมีทีวีดาวเทียม จนปัจจุบันทีวีไทยเข้าสู่ยุคดิจิทัล ไม่ต้องนับรายการข่าวหลาย ๆ รายการที่มีรูปแบบนำเสนอแปลกใหม่ ซึ่งมักเกิดขึ้นที่เนชั่นเป็นที่แรก

ความมีวิสัยทัศน์ของคุณสุทธิชัยมักจะปรากฏโดดเด่นในช่วงที่วงการสื่อมวลชนกำลังจะก้าวเข้าสู่จุดเปลี่ยนสำคัญต่าง ๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในเรื่องบทบาทของสื่อมวลชน โดยเฉพาะเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตย 14 ตุลาคม ซึ่งทำให้บทบาทของสื่อมวลชน ไม่ใช่แค่การรายงานความเคลื่อนไหวอีกต่อไป

“ตอนนั้นเป็นช่วงก่อเกิดของสื่อยุคใหม่ที่แสวงหาเสรีภาพ และบทบาทของสื่อในฐานะหมาเฝ้าบ้าน (Watchdog) ก็ดี ในฐานะกระจกส่องสังคม หรือสปอตไลท์ส่องสังคมก็ดี ล้วนเริ่มขึ้นตั้งแต่ช่วงนั้น” คนข่าวอาวุโสยกตัวอย่าง

นอกจากการเมือง เทคโนโลยีก็เป็นอีกปัจจัยสำคัญที่สร้างความเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายในวงการสื่อ โดยเฉพาะเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งคุณสุทธิชัยกล่าวถึงความท้าทายดังกล่าวเอาไว้ว่า “ถ้าเราไม่ขี่อยู่บนยอดคลื่น เราก็จะถูกคลื่นซัด แต่การทรงตัวอยู่บนยอดคลื่นตลอดเวลา ก็ย่อมต้องเหนื่อยหน่อย”

จุดเปลี่ยนที่ท้าทายอีกประการ คือ พฤติกรรมของผู้บริโภคข่าวสารอันเกิดจากความสามารถในการเข้าถึงสื่อได้ตลอด (Always - on) สื่อจึงต้องตอบสนองความต้องการบริโภคข่าวตลอดเวลาเช่นกัน ซึ่งผู้บริโภคมีหลายยุคหลายวัย ความต้องการเนื้อหาและวิธีการนำเสนอก็แตกต่างไป ขณะที่คนทำงานในเนชั่นก็มีทั้งรุ่นเก่า รุ่นกลาง และรุ่นใหม่ ความท้าทายในฐานะผู้บริหารองค์กร จึงอยู่ที่การทำให้ทุกคนเท่าทันความเปลี่ยนแปลงและอยู่บนความพร้อมเดียวกัน

“เราต้องมีทั้ง Content ที่สั้นกระชับเพื่อรองรับกับสมาธิคนที่สั้นลง และก็ต้องมี Content วิเคราะห์เจาะลึก เพราะยังมีคนที่ต้องการเนื้อหาเหล่านี้ ถือเป็นความท้าทายเพราะความต้องการมันไปคนละด้าน นี่คือศิลปะใหม่ที่คนข่าวต้องฝึกฝน”

บทบาทสื่อในยุค Social Media

สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ถือเป็นอีกจุดเปลี่ยนสำคัญในบทบาทของสื่อ เพราะ Social Media สามารถเปลี่ยนประชาชนให้กลายเป็น “นักข่าวพลเมือง” ได้ โลกยุคปัจจุบันจึงท่วมท้นไปด้วยข้อมูลข่าวสาร

“เราบอกคนข่าวของเราว่า ในโลก Social Media ถ้าจะเป็นสื่ออาชีพที่ทุกคนยอมรับ คุณต้องรับรองได้ว่าอะไรที่ผ่านประตูของคุณ เชื่อถือได้ ยิ่งมีข่าวล้น ข่าวลือ ข่าวปล่อยมาก คนเสพสื่อก็จะมาถามหาความจริง เขาก็จะเลือกอ่านจากแบรนด์ที่ไว้ใจ ดังนั้น บทบาทนักข่าวมืออาชีพที่ยังเหลืออยู่ที่จะรับใช้สังคมได้ก็คือ การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล เพื่อให้สาธารณชนรู้ว่าข่าวนี้เชื่อถือได้ และอธิบายความได้อย่างมืออาชีพ รวมถึงวิเคราะห์อย่างไม่มีอคติบนข้อมูลของทั้งสองฝั่ง ไม่ใช่เพราะคุณชอบหรือไม่ชอบเหมือนที่คนอื่นทำ”

คุณสุทธิชัยกล่าวว่า เนื่องจากเนชั่นให้ความสำคัญกับการสื่อสารในโลก Social Media และมีนโยบายให้นักข่าวใช้ช่องทางนี้สร้างแบรนด์ของตนและองค์กร แต่ก็มองว่า การสื่อสารในโลก Social Media นั้นเร็ว กว้าง และอันตราย ในคู่มือจริยธรรมขององค์กรที่เรียกว่า Nation Way จึงเพิ่มหลักปฏิบัติในการใช้สื่อใหม่นี้เข้าไป โดยเขายกตัวอย่างหลักการ 2 ข้อที่เป็นหัวใจสำคัญเบื้องต้น

"ไม่มีอะไรที่เป็นส่วนตัวใน Social Media อะไรที่คุณขึ้นในนี้ถือว่าเป็นสาธารณะ นี่คือหลักข้อแรกที่คนในองค์กรสื่อหรือองค์กรระดับประเทศทุกคนต้องตระหนัก ส่วนหลักอีกข้อคือ จริยธรรมใน Social Media นั่นคือ คุณต้องไม่เอาข้อความที่กล่าวหาคน ข้อความที่มองออกว่าเราไม่เป็นธรรม และข้อความที่ไม่ได้เช็คก่อนว่าจริงหรือไม่ เพราะทุกข้อความที่คุณขึ้นคุณต้องรับผิดชอบ แม้ว่าจะเป็นข้อความที่อ่านเจอแล้วแชร์ต่อ"

"ความคิดเห็นที่ผู้ว่าการป่วยให้ต่อบ้านเมือง ทำให้ภาพของแบงก์ชาติโดดเด่นขึ้นมาในแง่ของการเป็นประภาคาร (Beacon of Light) ของประเทศ ในท้องทะเลอันกว้างใหญ่ไพศาลทั้งกลางวันและกลางคืน โดยเฉพาะกลางคืน เพราะกลางวันเราอาจไม่ต้องอาศัยแสงประภาคารก็ได้ แต่ในยามที่มืดมิด มองหาแสงที่ไหนไม่ได้ เราหวังว่าแบงก์ชาติจะรักษาความเป็นประภาคารที่จะเป็นความหวังและเป็นแสงสว่างด้วยจุดยืนของข้อมูลที่เป็นความจริง"

คุณสุทธิชัยมองว่า ความซื่อสัตย์สุจริต การยึดมั่นในหลักการ และความเป็นอิสระจากอำนาจมิชอบ ถือเป็นสิ่งที่ผู้ว่าการ ธปท. สืบทอดมาอย่างแน่วแน่ในทุกสมัย แม้จะผ่านยุคมืดที่สุดของ ธปท. คือการถูกโจมตีค่าเงินบาท ที่ทำให้ภาพพจน์ของ ธปท. สั่นคลอนไปบ้าง แต่ยุคผู้ว่าการประสาร ความมั่นใจที่สาธารณชนมีต่อ ธปท. ก็ฟื้นกลับมาได้

"จะเห็นว่า สื่อยืนอยู่ข้างแบงก์ชาติตลอด อันนี้เป็นคุณูปการอีกข้อหนึ่งที่ ดร.ป๋วยได้สร้างเอาไว้ และผู้ว่าการ ธปท. ท่านต่อ ๆ มาก็รักษาจุดยืนนี้ได้อย่างมั่นคง จนไม่รู้ว่าอะไรเกิดก่อน ระหว่างการที่แบงก์ชาติอยู่ข้างสาธารณชน หรือสาธารณชนอยู่ข้างแบงก์ชาติ เพราะมันกลมกลืนเป็นอันเดียวกัน โดยเฉพาะในประเด็นใหญ่ ๆ ของประเทศ ดังนั้น ไม่ว่าประเด็นจะเกี่ยวกับแบงก์ชาติหรือไม่ แต่เสียงเดียวที่เป็นเสียงอิสระเป็นเสียงที่ฟังแล้วรู้ว่าเป็นความจริง เชื่อถือได้ ก็คือเสียงที่มาจากแบงก์ชาติ"

คุณสุทธิชัยยอมรับว่า ปัจจุบัน ทั้งสื่อและสาธารณชนมีความคาดหวังต่อ ธปท. สูงมาก ซึ่งถือเป็นแรงกดดัน แต่ก็เป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจ ซึ่งตัวเขาเองเชื่อว่า ทุกคนในสังคมคาดหวังอยากเห็น ธปท. ยังคงยึดมั่นในจุดยืนเหล่านี้ต่อไป

คุณสุทธิชัยกล่าวย้ำว่า ในโลก Social Media บทบาทของสื่อมืออาชีพยิ่งมีความสำคัญ เพราะการที่ข่าวสารมีมากจนล้นผู้บริโภคก็จะยิ่งต้องการคนมากลั่นกรอง และจัดการข้อมูลให้ นอกจากนี้สื่ออาชีพควรทำหน้าที่สร้างข่าวน้ำดีเข้าไปล้างข่าวน้ำเน่าในสื่อ Social Media ที่มีอยู่มากมาย

ธปท. คือ แสงสว่าง

ในสมัยเป็นนักข่าวใหม่ คุณสุทธิชัยมีโอกาสได้สัมผัสการทำงานของ ธปท. ครั้งแรกในสมัยผู้ว่าการป๋วย ซึ่งท่านได้จุดไฟแห่งความประทับใจและความศรัทธาที่มีต่อ ธปท. ให้โชติช่วงในตัวเขานับตั้งแต่วันนั้นมาจนถึงวันนี้ ผ่านสุนทรพจน์ประจำปีที่ไม่ได้กล่าวถึงเพียงนโยบายของ ธปท. แต่ยังพูดถึงภาพรวมเศรษฐกิจไทย ตลอดจนวิจารณ์การทำงานของรัฐบาล หน่วยงานราชการ หรือทหาร อย่างตรงไปตรงมา ซึ่งสุนทรพจน์ดังกล่าวจะเป็นข่าวใหญ่ และเป็นหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์แทบทุกฉบับ

ดุลยภาพชีวิตแบบ สุทธิชัย หยุ่น

ด้วยภาระหน้าที่รับผิดชอบมากมาย หลายคนจึงเชื่อว่า คุณสุทธิชัย หยุ่น น่าจะทำงานอย่างหนักจนแทบไม่มีเวลาผ่อนคลาย แต่ในความเป็นจริง เขารักษาสมดุลชีวิตการทำงานได้อย่างลงตัว

"Work - Life Balance ของผมคือ การทำงานให้สนุก โชคดีที่ผมเป็นคนสนุกกับการทำงาน เพราะงานทำให้เกิดความพอใจ แน่นอนว่าในการทำงานย่อมมีปัญหาอุปสรรค ก็มีความเครียดเป็นธรรมดา แต่ความท้าทายมันยิ่งทำให้เราสนุก ผมก็เลยมีความสุขกับสิ่งที่ทำ ขณะที่เวลาออกกำลังกาย เราก็คิดเรื่องงาน เพราะการออกกำลังทำให้สมองแล่น ซึ่งก็ทำให้เราลำดับเรื่องต่าง ๆ ได้ดี เวลาที่สมองของผมจะปลอดโปร่งจริง ๆ คือ เวลาอ่านหนังสือธรรมะ"

กีฬาโปรดของคุณสุทธิชัย ได้แก่ การเดิน บาสเกตบอล ปั่นจักรยาน และว่ายน้ำ โดยเขาย้ำว่า กีฬาทั้ง 4 อย่างนี้ เขายังทำมาจนถึงทุกวันนี้ และทุกวันเขาจะบังคับตัวเองให้ต้องออกกำลังให้ได้ ซึ่งนี่คงเป็นเคล็ดลับสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงของหนุ่มใหญ่วัย 70 ปีคนนี้

สำหรับเคล็ดลับในการรักษาสุขภาพใจ เขาเชื่อว่าเป็นเพราะการอ่านหนังสือธรรมะเป็นงานอดิเรก โดยหนังสือที่เขาแนะนำ คือ หนังสือของท่านพุทธทาส และของท่านติช นัท ฮันท์ ซึ่งเป็นการย่อยปรัชญาพุทธศาสนาและนำแก่นคำสอนของพระพุทธเจ้ามาอธิบายให้เข้าใจง่าย และสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

"ผมอ่านหนังสือธรรมะ ถือเป็นการพักผ่อน เพราะมันง่าย ไม่ยึดติด ไม่มีความรู้สึกว่าต้องได้โน่นได้นี่ ทำให้ความยึดมั่นถือมั่นในตัวน้อยลง แต่คงไม่หมดไปหรอก เพราะเป็นมนุษย์ก็คงยังมีกิเลส แต่มันทำให้เราเข้าใจตัวเราเองมากขึ้นได้ และผมเชื่อเหมือนที่ท่านผู้ว่าการวิรไทเคยพูดว่า หนังสือธรรมะช่วยให้เราทำงานดีขึ้น และมองปัญหาเป็นเรื่องธรรมดา"

ความสำเร็จและความสุขสไตล์ คนข่าวมืออาชีพ

ชื่อ "สุทธิชัย หยุ่น" ไม่เพียงได้รับการยอมรับในเมืองไทย แต่ยังได้รับการยอมรับในแวดวงสื่อสารมวลชนระดับสากล แต่คุณสุทธิชัยกลับบอกว่า ทุกครั้งที่เขาทำงาน เขาไม่เคยคิดถึงเป้าหมายว่าทำไปแล้วต้องมีคนยอมรับ

"ถ้าเราคิดว่าต้องทำงานแบบนี้ ๆ เพื่อให้ใครต่อใครยอมรับ เราคงเหนื่อยและเครียด แต่แนวคิดของผมคือ ทำในสิ่งที่มันดีที่สุด ทำในสิ่งที่คิดว่าสนุก และมีเป้าหมายที่จะทำ เมื่อทำเสร็จแล้วผลงานจะออกมาเป็นยังไงก็แล้วแต่ ไม่เคยตั้งจุดหมายปลายทางว่า ต้องมีคนยอมรับหรือต้องประสบความสำเร็จ"

"ในยามที่มืดมิด มองหาแสงที่ไหนไม่ได้ เราหวังว่าแบงก์ชาติจะรักษาความเป็นประภาคารที่จะเป็นความหวังและเป็นแสงสว่าง ด้วยจุดยืนของข้อมูลที่เป็นความจริง"

เขายอมรับว่า ตลอดชีวิตการทำงาน เขามีสิ่งที่ทำไม่สำเร็จเยอะกว่าสิ่งที่ทำแล้วสำเร็จ โดยเฉพาะในช่วงที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเปลี่ยนวงการสื่อ แต่ด้วยวิธีคิดที่ว่า "สูตรความสำเร็จในโลกดิจิทัล คือ ต้องไม่หยุดทดลอง" ทำให้เขาไม่เครียด และไม่เคยรู้สึกเสียหน้าหรือเสียฟอร์ม เมื่อสิ่งที่พยายามทำล้มเหลว

"ในหนังสือ Steve Jobs เล่าว่า หลังจากที่เขาถูกไล่ออกจาก Apple พอกลับเข้าไปใหม่ สิ่งแรกที่เขาทำ คือ เรียกประชุม แล้วบอกว่าตอนนี้ Apple ทำสินค้า 50 - 60 อย่าง แต่ที่ดูมาแล้ว น่าจะโฟกัสให้เหลือเพียง 4 อย่างพอ ที่เหลือเขาทิ้งหมดโดยไม่กลัวเสียหน้า ซึ่งผมก็เห็นด้วยว่าการ 'โฟกัส' ทำให้ชัดเจนในเป้าหมายที่จะไป"

สำหรับความสุขของคุณสุทธิชัย เขากล่าวว่า ความสุขที่สุดของเขา คือ การได้เห็นคนข่าวทำงานบนมาตรฐานวิชาชีพที่ควรจะเป็น และการได้เห็นคนข่าวรุ่นใหม่รักษามาตรฐานความเป็นมืออาชีพของนักข่าวเอาไว้อย่างแน่วแน่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่สังคมกำลังต้องการการปฏิรูปในหลายด้าน ซึ่งสื่อควรมีบทบาทอย่างมากในการกระตุ้นสำนึกที่ถูกที่ควรให้กับสังคม เช่น การเมืองสะอาด การปฏิรูปการศึกษา หรือการต่อต้านคอร์รัปชัน เป็นต้น

"รัฐบาล หรือคณะกรรมการปฏิรูปอะไรต่าง ๆ เขาเข้ามาแล้วเขาก็ไป พอเปลี่ยนรัฐบาลใหม่หรือคณะทำงานใหม่ แผนปฏิรูปต่าง ๆ ก็อาจจะเปลี่ยนอีก แต่ความที่สื่ออยู่ยั่งยืน ฉะนั้น สื่อก็ควรทำหน้าที่ผลักดันในสิ่งที่ชำเป็นต้องแก้ไข และติดตามให้เกิดความต่อเนื่องต่อไป เพื่อทำให้ประเด็นสำคัญของการปฏิรูปเป็นวาระของสังคมตลอดเวลา เพราะประเด็นในการปฏิรูปเหล่านี้ มันคือการสร้างประเทศไทย" ไพโอเนียร์แห่งวงการสื่อมวลชนไทยกล่าวทิ้งท้าย

สานสัมพันธ์-สร้างความเชื่อมั่น-เชื่อมความเข้าใจ ด้วยกลไก BOT CONNECTION

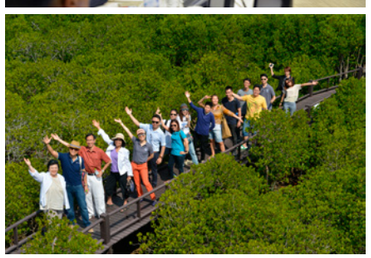

เพราะทุกการตัดสินใจเชิงนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ไม่ว่าจะเป็นภายใต้บทบาทด้านการดูแลเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงิน หรือบทบาทด้านการพัฒนาประเทศ ส่งผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ทุกกลุ่ม โดยที่ผลกระทบอาจไม่เท่ากันในแต่ละกลุ่ม ขณะเดียวกัน Stakeholders แต่ละกลุ่มก็มีความคาดหวังในการทำหน้าที่ของ ธปท. ที่แตกต่างกันไป

เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินนโยบาย ธปท. จึงจำเป็นที่จะต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับนโยบายและการทำหน้าที่ของ ธปท. ให้กับ Stakeholders ทุกกลุ่ม ขณะเดียวกัน ธปท. เองก็ต้องเข้าใจความต้องการและความคาดหวังของ Stakeholders แต่ละกลุ่ม อันจะนำไปสู่การตัดสินใจเชิงนโยบายที่เป็นประโยชน์สูงสุด

หนึ่งในกลไกสำคัญในกระบวนการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่าง ธปท. กับ Stakeholders คือแนวคิด BOT Connection โดย BOT พระสยาม MAGAZINE ฉบับนี้ ขอแนะนำให้คุณผู้อ่านได้รู้จักกับ BOT Connection ให้มากขึ้น ผ่านคำอธิบายในมิติต่าง ๆ และการประมวลแนวทางในการสื่อสารเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจร่วมกัน อันจะนำมาสู่ความร่วมมือในการขับเคลื่อนนโยบายของ ธปท. ให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

บริหารสายสัมพันธ์และความคาดหวังที่หลากหลาย

เนื่องจาก Stakeholders ของ ธปท. มีความหลากหลาย ความต้องการและความคาดหวังที่มีต่อการดำเนินภารกิจของ ธปท. จึงมีความแตกต่าง เพื่อให้ง่ายในการบริหารจัดการความสัมพันธ์และความคาดหวังของสาธารณชน ธปท. จึงจำแนก Stakeholders ของ ธปท. ออกเป็น 8 กลุ่มหลัก ได้แก่ 1. คณะกรรมการชุดต่าง ๆ ของ ธปท. 2. พนักงาน ธปท. 3. สถาบันการเงินทั้งในและต่างประเทศ ภายใต้กำกับดูแลของ ธปท. 4. รัฐบาล รัฐสภา และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง 5. องค์กรระหว่างประเทศ และธนาคารกลางของทุกประเทศ 6. ผู้ประกอบการและนักลงทุน 7. สื่อมวลชนและนักวิชาการ และ 8. ประชาชนทั่วไป และนักเรียนนักศึกษา

ธปท. ตระหนักถึงความคาดหวังที่หลากหลาย และทราบดีว่าการที่จะทำให้ Stakeholders ทุกกลุ่มถูกใจและพอใจในนโยบายเดียวกัน ไม่ใช่เรื่องง่าย จึงจำเป็นต้องจัดลำดับความสำคัญและหาแนวทางในการดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของ Stakeholders แต่ละกลุ่มอย่างเหมาะสม ควบคู่ไปกับการให้ข้อมูลกับ Stakeholders กลุ่มต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของการตัดสินใจเชิงนโยบายในแต่ละครั้ง โดยเนื้อหาและรูปแบบในการสื่อสารกับ Stakeholders แต่ละกลุ่ม ย่อมแตกต่างกันไปตามความต้องการและความคาดหวังที่ต่างกัน

กระบวนการดังกล่าวถือเป็นส่วนหนึ่งในกลไกการทำงานของ BOT Connection ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างสายสัมพันธ์อันดีระหว่าง ธปท. กับ Stakeholders กลุ่มต่าง ๆ โดยเกิดขึ้นครั้งแรกหลังการออกพระราชบัญญัติ ธปท. พ.ศ. 2551 และกฎหมายใหม่อีกหลายฉบับ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบทบาทของ ธปท. ภายใต้กฎหมายใหม่ ธปท. จึงได้ออกมาให้ข้อมูลกับ Stakeholders ที่เกี่ยวข้อง

BOT Connection ถือเป็นกระบวนการสานสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์กับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้หลากหลายขึ้น แทนที่จะมุ่งเน้นเฉพาะ Stakeholders ที่เป็นกลุ่มสถาบันการเงินเหมือนในอดีต โดยหัวใจสำคัญของ BOT Connection คือการให้ข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง อันนำไปสู่ความไว้วางใจและความเชื่อมั่นในการทำหน้าที่ของ ธปท. รวมถึงความคาดหวังที่เหมาะสมโดยสอดคล้องกับภารกิจหลักของ ธปท. ในฐานะธนาคารกลางของประเทศ

BOT Connection คือ CRM Model ในแบบฉบับ ธปท.

ในบริษัทเอกชน การจะทำให้ลูกค้ามีความเชื่อมั่นในการใช้สินค้า/บริการของบริษัท นอกจากสินค้า/บริการต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค บริษัทยังต้องมีภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถืออันจะนำไปสู่การสร้างความคาดหวังต่อสินค้า/บริการได้อย่างเหมาะสม การสร้างการรับรู้ดังกล่าวต้องอาศัยการสื่อสารที่ชัดเจนและการส่งผ่านประสบการณ์ที่ดีไปสู่ลูกค้า ซึ่งกระบวนการดังกล่าวรวมเรียกว่า การบริหารสายสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า (CRM: Customer Relationship Management)

BOT Connection จึงเปรียบได้กับการทำ CRM ของบริษัทเอกชน เพียงแต่มีความยากและละเอียดอ่อนกว่ามาก เนื่องจากสินค้าหลัก ของ ธปท. คือนโยบายทางการเงินที่ส่งผลกระทบต่อทุกคนทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ส่วนลูกค้าของ ธปท. ก็คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการดำเนินนโยบายของ ธปท. (Stakeholders) ซึ่งมีอยู่หลากหลายกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับผลกระทบจากนโยบายหรือการตัดสินใจเชิงนโยบายของ ธปท. ที่แตกต่างกัน

เช่นเดียวกับการทำ CRM ของบริษัทเอกชน ที่ "กุญแจความสำเร็จ" อยู่ที่การรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของผู้บริโภคเพื่อนำไปปรับปรุงสินค้า/บริการอย่างต่อเนื่อง "กุญแจสำคัญ" ของ BOT Connection ก็อยู่ที่การสื่อสารแบบสองทาง คือ นอกจากการที่ ธปท. จะเป็นผู้ให้ข้อมูลความรู้แก่ Stakeholders ยังต้องรับฟังความเห็นและความต้องการของ Stakeholders ทุกกลุ่ม อันจะนำไปสู่การตัดสินใจเชิงนโยบายที่ทุกฝ่ายยอมรับและให้ความมั่นใจ

8 ก.พ. 2559 I H.E. Mr. Shiro Sadoshima เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำประเทศไทย และคณะเข้าเยี่ยมคารวะผู้ว่าการ พร้อมสนทนาเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างไทย - ญี่ปุ่น และประเด็นเศรษฐกิจไทย

ยิ่งไปกว่านั้น การรับฟังและส่งผ่านประสบการณ์อันดีไปยัง Stakeholders จะช่วยสร้างความเข้าใจร่วมกันและความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Constructive Engagement) ในการขับเคลื่อนนโยบายประเทศไทยให้ก้าวข้ามความท้าทาย มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน นั่นคือ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืน

เชื่อมความเข้าใจ สร้างความเชื่อมั่น ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ

เพราะตระหนักดีว่า เมื่อใดที่เกิดความผันผวนทางเศรษฐกิจการเงิน ยิ่งหากเป็นสถานการณ์ที่เข้าใจได้ยากและมีความขัดแย้งสับสน ภาวะเช่นนี้มักจะสร้างความกลัวและผลกระทบด้านลบต่อความคาดหวังของ Stakeholders อันจะนำไปสู่ความอ่อนไหวต่อความเชื่อมั่นที่ประชาชนมีให้กับ ธปท. สิ่งที่จะช่วยให้สถานการณ์นั้นผ่านพ้นไปได้ คือ การให้ข้อมูลที่ชัดเจนและเข้าใจง่ายเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับ Stakeholders

ดังนั้น เพื่อเป็นการรับมือกับความท้าทายทางเศรษฐกิจที่ทวีความซับซ้อนและความผันผวนมากขึ้นเรื่อย ๆ ธปท. จึงได้ปรับแนวทางในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นต่อ ธปท. ภายใต้ BOT Connection จากที่เคยเป็นเชิงรับให้เปลี่ยนมาเป็นเชิงรุกมากขึ้น

ในการบริหารสายสัมพันธ์เชิงรับ มีตั้งแต่การให้ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และพันธกิจของ ธปท. หรือการมีประสบการณ์เกี่ยวกับ ธปท. ผ่านแหล่งเรียนรู้ของ ธปท. ซึ่งการเข้ามามีประสบการณ์ตรงของคนกลุ่มนี้ มักมีจุดประสงค์เพื่อเรียนรู้หรือทำความรู้จักกับ ธปท. มากขึ้น เรียกว่าเป็น "General Visit" หรือ "Study Visit" โดยรูปแบบในการสื่อสารมักจะเป็นลักษณะของการนำเสนอสื่อหรือข้อมูลที่มีอยู่แล้ว เช่น การเยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ ธปท. เป็นต้น

นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มเฉพาะเจาะจง (Specific Group Visit) คือ กลุ่มคนที่เข้ามามีประสบการณ์ตรงกับ ธปท. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะขอข้อมูลหรือความกระจ่างในประเด็นใดประเด็นหนึ่งเป็นพิเศษ เช่น หอการค้า สมาคมธนาคารไทย เป็นต้น โดยส่วนใหญ่ กลุ่มนี้มักจะเข้ามาพบปะกับผู้บริหารของ ธปท. เพื่ออัพเดทสถานการณ์เศรษฐกิจหลังมีเหตุการณ์มากระทบ หรือเพื่อให้ความเห็นต่อการดำเนินงานของ ธปท. ในสถานการณ์นั้น ๆ รวมถึงเพื่อรักษาสายสัมพันธ์อันดีกับ ธปท. ซึ่งรูปแบบการสื่อสารจะให้น้ำหนักกับการถามตอบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเป็นส่วนใหญ่

สำหรับการบริหารจัดการความสัมพันธ์เชิงรุก ธปท. จะมีการเชิญ Stakeholders กลุ่มต่าง ๆ เข้ามาแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือออกไปพบปะพูดคุยกับ Key Stakeholders เป็นระยะ ๆ โดยเฉพาะหลังการตัดสินใจเชิงนโยบายครั้งสำคัญ เพื่อทำความเข้าใจในนโยบายและจุดยืนในการทำงานของ ธปท. อาทิ คณะกรรมาธิการต่าง ๆ ของรัฐสภา, รัฐบาล, นักการเมือง, ข้าราชการ, สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย, หอการค้าไทย, สมาคมธนาคารไทย, สื่อมวลชน, นักเศรษฐศาสตร์ และกลุ่มอื่น ๆ

4 ก.พ. 2559 I คณะโรงเรียนทหารการเงิน กรมการเงินทหารบก หลักสูตรนายทหารปลัดบัญชีระดับบริหาร รุ่นที่ 23 เยี่ยมชมพิพิธภัณฑ์ ธปท. และฟังบรรยายเรื่อง "บทบาทหน้าที่ ธปท." ณ วังบางขุนพรหม

> *"BOT Connection เป็นหลักคิดให้ Stakeholders มามีประสบการณ์โดยตรงกับ ธปท. เราให้ความรู้และรับฟัง ขณะเดียวกันก็สร้างความเชื่อมั่นในบทบาทหน้าที่ นำไปสู่ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน"*
>
> **จิรเทพ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา**
> **ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายบริหารการสื่อสารองค์กร**

แต่ในยามที่เกิดเหตุการณ์ที่กระทบต่อความเชื่อมั่นในเสถียรภาพทางเศรษฐกิจการเงินของประเทศ ธปท. ก็มักจะออกไปสร้างความมั่นใจกับทูตและองค์กรระหว่างประเทศ สื่อมวลชน ผู้ประกอบการ และนักลงทุน รวมถึงหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นการไปพบปะพูดคุยหรือรับเชิญไปกล่าวตามเวทีสัมมนาระดับประเทศหรือระดับสากล เพื่อสร้างความเข้าใจและความมั่นใจให้กับ Key Stakeholders เหล่านี้

ดัชนีวัดความสำเร็จคือ เชื่อมั่น เข้าถึงง่าย เข้าใจได้ และต่อเนื่อง

การวัดความสำเร็จของ BOT Connection ถือเป็นเรื่องยาก เพราะดัชนีชี้วัดหลาย ๆ ตัวค่อนข้างเป็นนามธรรม เกณฑ์ที่ง่ายที่สุดในการประเมินความสำเร็จในการทำ BOT Connection อาจวัดได้จากความรู้สึกเชื่อมั่นในข้อมูลที่ได้รับว่า ธปท. เข้าถึงได้ง่าย (Accessible) รวมถึงข้อมูลที่ได้รับก็สามารถเข้าใจได้ง่าย

นอกจากนี้ อีกสิ่งที่อาจมองเป็นความสำเร็จของ BOT Connection คือความหวังที่จะเปลี่ยนภาพจำที่หลายคนเคยมีต่อ ธปท. ในฐานะการเป็น "หอคอยงาช้าง" ที่อยู่สูงจนประชาชนทั่วไปไม่สามารถเข้าถึงหรือเข้าใจได้ ให้กลายเป็น "หอคอย" ที่คนทั่วไปสามารถสัมผัสได้ หรือมากกว่านั้น คือเป็น "ประภาคาร" ที่ช่วยให้แสงสว่างในยามมืดมิด (Beacon of Light) เพื่อให้ทุกคนสามารถก้าวเดินไปได้อย่างมั่นใจ ซึ่งถือเป็นความท้าทายของ ธปท. ที่มีมาอย่างยาวนาน

คณะโรงเรียนเสนาธิการทหารอากาศรับฟังบรรยาย ณ วังบางขุนพรหม

26 พ.ย. 2558 I BOT Connection ครั้งที่ 5 โดยมี รองผู้ว่าการด้านเสถียรภาพสถาบันการเงิน คุณทองอุไร ลิ้มปิติ เป็นประธานกล่าวเปิดการเสวนา ณ โรงแรมแชงกรีล่า กรุงเทพฯ

ในการก้าวข้ามความท้าทายดังกล่าว ธปท. จำเป็นต้องทำให้กลุ่มเป้าหมายรู้สึกว่า ธปท. เข้าถึงได้ง่าย ข้อมูลที่ได้รับก็สามารถเข้าใจได้ ซึ่งต้องอาศัยการเชื่อมความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดี รวมถึงการสั่งสมความน่าเชื่อถือมาอย่างต่อเนื่อง

ดัชนีชี้วัดความสำเร็จอีกประการ อาจดูได้จากยามที่ ธปท. กลายเป็นองค์กรอันดับแรก ๆ ที่สาธารณชนนึกถึง ในยามที่เกิดความผันผวนหรือความไม่แน่นอนในระบบเศรษฐกิจการเงิน ในฐานะหน่วยงานที่เป็น "ที่พึ่งทางปัญญา" ช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสถานการณ์นั้น รวมถึงชี้แนะแนวทางที่เหมาะสม

หลายปีที่ผ่านมา ธปท. นับเป็นองค์กรที่ได้รับการยอมรับจากสาธารณชนในเรื่องความน่าเชื่อถือมาอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ความสัมพันธ์กับ Stakeholders กลุ่มต่าง ๆ ของ ธปท. ก็ดูจะมีทิศทางที่ดีขึ้นเรื่อย ๆ ดังจะเห็นจากการที่ ธปท. ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก Stakeholders กลุ่มต่าง ๆ ในการดำเนินนโยบายต่าง ๆ ของ ธปท.

ทั้งนี้ เนื่องจากความสัมพันธ์อันดีและความน่าเชื่อถือไม่สามารถสร้างได้ภายในวันเดียว BOT Connection จึงเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังต้องมีการพัฒนาแนวคิดและปรับปรุงแนวทางการสื่อสารให้สอดคล้องกับความต้องการของ Stakeholders กลุ่มต่าง ๆ ขณะเดียวกันก็ต้องสอดรับกับสิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่นับวันจะทวีความซับซ้อนและความท้าทายมากขึ้นเรื่อย

อย่างไรก็ดี ด้วยความน่าเชื่อถือของ ธปท. ที่สั่งสมมาอย่างยาวนาน ทำให้ทุกครั้งเวลาที่ ธปท. ส่งสัญญาณหรือสื่อสารสิ่งใดออกมา มักจะได้รับความสนใจและความเชื่อถือ แต่ขณะเดียวกันก็นำไปสู่ความคาดหวังของ Stakeholders ต่อการทำหน้าที่ของ ธปท. ที่อาจไกลเกินกว่าขอบเขตบทบาทหน้าที่ที่ ธปท. สามารถดำเนินการได้ ซึ่งความคาดหวังดังกล่าวนับเป็นอีกความท้าทายสำคัญของ ธปท.

ด้วยเหตุนี้ อีกหลักเกณฑ์ที่น่าจะถือเป็นดัชนีตัวหนึ่งในการวัดความสำเร็จของ BOT Connection ได้แก่ การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับจุดยืนในการทำหน้าที่ของ ธปท. นั่นคือ การเป็นหลักยึดในการสร้างความเชื่อมั่นของเศรษฐกิจไทย ทั้งนี้ก็เพื่อที่ Stakeholders กลุ่มต่าง ๆ มีความคาดหวังต่อบทบาทหน้าที่ของ ธปท. ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม อันจะนำไปสู่ความเชื่อมั่นที่มีต่อ ธปท. ในระยะยาว

20 ม.ค. 2559 I การบรรยายพิเศษให้กับคณะกรรมาธิการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ณ ห้องบริพัตรสุขุมพันธุ์

6 ส.ค. 2558 I สภาธุรกิจสหรัฐอเมริกา - อาเซียน (US - ASEAN Business Council - USABC) นำคณะนักธุรกิจสหรัฐอเมริกาเข้าพบผู้ว่าการในโอกาสที่เดินทางมาประเทศไทย ณ ห้องเทวะวงศ์วโรปการ

13 - 14 ธ.ค. 2558 I Press Trip ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

27 ก.ค. 2558 I ผู้ว่าการเลี้ยงรับรองคณะเอกอัครราชทูตสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีประจำประเทศไทย เพื่อความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง ธปท. และสถานทูตสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีประจำประเทศไทย ณ เรือนแพ ธปท.

15 ต.ค. 2558 I คณะวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.รุ่นที่ 58) รับฟังการบรรยายเรื่อง "บทบาทหน้าที่ของ ธปท. และแผนงานรองรับนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล" โดย รองผู้ว่าการ ด้านบริหาร คุณไพบูลย์ กิตติศรีกังวาน ณ ห้องประชุม ป๋วย อึ๊งภากรณ์

20 ก.พ. 2558 I สถาบันพระปกเกล้า เข้าดูงานที่ ธปท.

20 ก.พ. 2558 I Lord Mayor of London เข้าพบผู้ว่าการ ในโอกาสเดินทางมาประเทศไทย ณ ห้องรับรองแขกผู้ว่าการ

11 ก.พ. 2558 I หอการค้าไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ขอหารือ ธปท. เรื่องภาวะเศรษฐกิจและอัตราแลกเปลี่ยน ณ ห้องประชุมวิวัฒนไชย

ไม่ว่าพลวัตของการเปลี่ยนแปลงรอบโลกจะหมุนเวียนไปยังทิศทางใด การขับเคลื่อนให้ทุกภาคส่วนของสังคมสามารถปรับตัวได้เท่าทันและพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจการเงิน ยังถือเป็นอีกหนึ่งบทบาทสำคัญของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ด้วยการร่วมแรงร่วมใจของบุคลากรภายในองค์กร ผสานกับค่านิยมร่วมทั้ง 4 ได้แก่ **"ยืนตรง มองไกล ยื่นมือ ติดดิน"** ส่งผลให้การ "ยื่นมือ" เพื่อช่วยเหลือสังคมเกิดขึ้นและเห็นได้เป็นรูปธรรมมากขึ้น คอลัมน์ Smart Generations ไม่รอช้าที่จะสนทนากับตัวแทนพนักงานรุ่นใหม่จากต่างสายงาน ที่เข้าร่วมโครงการ ธปท. อาสา ประจำปี พ.ศ. 2558 โครงการดี ๆ จาก ธปท. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการเงินให้กับประชาชนสร้างสังคมแห่งปัญญาทางการเงินอย่างยั่งยืน ได้แก่ **นุ้ย - ศิริรัตน์ รัศมีทินกรกุล นิติกรอาวุโส ฝ่ายกฎหมาย แก๊ป - ธนิก พรเทวบัญชา ผู้วิเคราะห์ ส่วนคุ้มครองและให้ความรู้ฯ สำนักงานภาคใต้ และ แน็ต - ลักษิกา แสงสันต์ นักวิเทศสัมพันธ์ ฝ่ายกลยุทธ์และวางแผน สายออกบัตรธนาคาร**

นอกเหนือจากความประทับใจที่พวกเขาได้ประสบพบเจอมาตลอดระยะเวลาที่เข้าร่วมโครงการแล้ว ยังมีข้อคิดและมุมมองที่น่าสนใจเกี่ยวกับการยื่นมือให้ความช่วยเหลือชุมชนและสังคมจากคนรุ่นใหม่ที่เชื่อว่า การช่วยเหลือสังคมเป็นหนึ่งในหน้าที่ของพวกเขา และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องวางแผนดำเนินการอย่างเหมาะสม ด้วยความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนในที่สุด

การเผยแพร่ความรู้ทางการเงินสู่สังคมมีความสำคัญอย่างไร

นุ้ย : ปัจจุบันประชาชนจำนวนมากยังขาด "ความรู้ทางการเงิน" ซึ่งนอกจากจะเป็นความรู้แล้ว ยังเป็นทักษะที่จะช่วยให้แต่ละคนสามารถจัดการเงินของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่เพียงแต่ทำให้ชีวิตไม่ติดลบ (รายจ่ายมากกว่ารายได้) แต่ยังเป็นการวางรากฐานเพื่อความมั่นคงด้านการเงินในอนาคต ธปท. ได้เล็งเห็นความสำคัญในประเด็นนี้ จึงได้ส่งเสริมและผลักดันให้มีการ "ยื่นมือ" เผยแพร่ความรู้ทางการเงินสู่สังคม ผ่านโครงการ "ธปท. อาสา" ซึ่งโครงการนี้เปิดโอกาสให้พนักงานที่อาสาเข้าร่วมโครงการ ได้ริเริ่มและดำเนินกิจกรรมได้เอง ทั้งการเลือกกลุ่มเป้าหมาย พื้นที่จัดกิจกรรม เนื้อหา และรูปแบบการนำเสนอ ให้ตอบสนองต่อความต้องการที่แตกต่างกันไปของประชาชนแต่ละพื้นที่และสาขาอาชีพ โครงการนี้ยังช่วยให้ได้รับรู้ถึงปัญหาทางการเงินของประชาชนในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการนำมาปรับปรุงและพัฒนาระบบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

แก๊ป : สำคัญอย่างมากครับ เพราะการที่ ธปท. จะสามารถทำตามพันธกิจ "มุ่งเสริมสร้างสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจการเงินที่มีเสถียรภาพ และมีพัฒนาการอย่างยั่งยืนและทั่วถึง" ได้นั้น ประชาชนถือเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก เพราะสิ่งที่ส่งผลให้เศรษฐกิจมีการพัฒนาหรือไม่นั้น โดยหลักแล้วก็คือ ประชาชน หากประชาชนทั่วประเทศมีความรู้ทางการเงินที่ดี และสามารถสร้างฐานะการเงินได้อย่างมั่นคง ย่อมส่งผลให้เศรษฐกิจเติบโตและพัฒนา ดังนั้น การเสริมความรู้ทางการเงินให้กับประชาชน ก็เปรียบเสมือนเป็นการเสริมความแข็งแกร่งให้กับเศรษฐกิจของประเทศนั่นเอง

แน็ต : การยื่นมือสู่สังคมนั้นเป็นสิ่งที่ดี และเป็นกิจกรรมที่ควรส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วม การยื่นมือจากพนักงาน ธปท. สำหรับบางพื้นที่นั้น เป็นเสมือนเพื่อนคู่คิดแก่ชุมชน เป็นการสื่อถึงความพร้อมที่จะมอบความรู้ ความรัก ความใส่ใจ ซึ่งทำให้เข้าถึงทุกคนได้มากขึ้น และเป็นกลไกสำคัญที่ช่วยลดปัญหาที่เกิดจากการขาดความรู้ทางการเงินค่ะ

"การเสริมความรู้ทางการเงินให้กับประชาชน ก็เปรียบเสมือนเป็นการเสริมความแข็งแกร่งให้กับเศรษฐกิจของประเทศ"

แก๊ป - ธนิก พรเทวบัญชา

"หากทำด้วยใจที่มีความสุขของการให้แล้ว ผู้รับก็จะสัมผัสถึงความสุขนั้นได้"

แน็ต - ลักษิกา แสงสันต์

"การปลูกฝังให้เด็กมีวินัยทางการเงินจะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินที่ดีในอนาคต"

นุ้ย - ศิริรัตน์ รัศมีทินกรกุล

คุณคิดว่าใครควรได้รับความรู้ทางการเงินเป็นลำดับแรก

แน็ต : คนวัยทำงานค่ะ วัยเพิ่งเริ่มทำงานเลย เพราะถือว่าเป็นช่วงชีวิตที่หาเงินเองได้แล้ว มีความทะนงตัวอยู่ลึก ๆ ว่าหาเงินเองได้ และเริ่มอยากใช้ชีวิต อยากเห็นโลกที่กว้างขึ้น เพราะฉะนั้นช่วงนี้ของชีวิตการมีเงินเก็บเป็นสิ่งที่ยากมาก ดังนั้น เราจึงควรให้ความรู้กลุ่มนี้ก่อน แม้ว่าทุกคนจะมีความรู้อยู่แล้วก็ตาม เพราะพวกเขาจะได้เห็นถึงประโยชน์ของการออมเงิน การจัดสรรรายจ่ายให้เหมาะสมกับรายรับ และไม่เพลิดเพลินกับการใช้บัตรเครดิตจนเกินความสามารถในการชำระหนี้ ถ้าห้ามไม่ให้ใช้เลยคงยาก แต่ถ้าให้คนวัยเริ่มทำงานรับรู้ว่า ดอกเบี้ยบัตรเครดิตคำนวณอย่างไรกันแน่ จ่ายก้อนใหญ่ดีกว่าไหมหรือทยอยผ่อนดี รวมทั้งผลกระทบกับประวัติ Credit Bureau ในอนาคตของพวกเขา

แก๊ป : กลุ่มเด็กอนุบาลครับ และคิดว่าควรได้รับการปลูกฝังถึงความสำคัญและความรู้ทางการเงินตั้งแต่เริ่มจำความได้ เพราะสิ่งที่เด็กเรียนรู้และได้รับการปลูกฝังจะเป็นสิ่งที่กำหนดว่าเมื่อโตขึ้น เขาจะเป็นผู้ใหญ่แบบใด ดังนั้น หากเราสามารถปลูกฝังให้เด็ก ๆ เห็นถึงความสำคัญของความรู้ทางการเงินได้ เมื่อเด็กเหล่านั้นโตขึ้น ก็จะมีความรู้ทางการเงินและสามารถบริหารเงินได้ รวมถึงเมื่อมีลูกก็จะสอนให้ลูกรับรู้ถึงความสำคัญและมีความรู้ทางการเงินต่อไป

นุ้ย : กลุ่มคนที่มีฐานะยากจน และขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการของรัฐและเอกชนที่จะทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้แก่ เกษตรกร หรือผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรมค่ะ ในปีที่ผ่านมาได้ไปจัดกิจกรรม ธปท. อาสาที่จังหวัดนครราชสีมา โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ เกษตรกร ซึ่งจากแบบสำรวจสุขภาพทางการเงินพบว่า คนกลุ่มนี้ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับความรู้ทางการเงินในอีกหลายเรื่อง เช่น การคิดดอกเบี้ยทบต้น การคำนวณดอกเบี้ยของสินเชื่อ การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่เหมาะสมกับความต้องการ เป็นต้น ดังนั้น การให้ความรู้ทางการเงินจะช่วยให้เกษตรกรรู้จักการใช้เงิน บริหารจัดการหนี้สิน เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย รวมไปถึงการเก็บออม เพื่อให้ชีวิตมีความเป็นอยู่ดีขึ้นตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

หากต้องอธิบายเรื่อง "การวางแผนทางการเงิน" ให้กลุ่มคนเหล่านี้ คุณจะมีวิธีการอย่างไร ให้เนื้อหามีความน่าสนใจและจดจำได้ง่าย

แก๊ป : "กลุ่มชาวเขาในพื้นที่ที่ไม่มีธนาคาร" การจะอธิบายการวางแผนทางการเงินให้เข้าใจและสามารถจดจำได้นั้น ไม่สามารถใช้วิธีการและเนื้อหาการบรรยายที่เหมือนกับประชาชนทั่วไปได้ เพราะสภาพแวดล้อมและพื้นฐานความรู้ทางการเงินของชาวเขานั้นต่างกับประชาชนทั่วไป ดังนั้น จึงควรปรับเนื้อหาบางส่วนให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของเขา เพื่อให้เขาสามารถจินตนาการตามได้ รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ เช่น ในกรณีชาวเขาทำเกษตรกรรม ปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และนำมาขาย ก็อาจจะอธิบายให้รู้ถึงความสำคัญของการออมเงินเพื่อใช้ในเหตุการณ์เหตุฉุกเฉิน เช่น ประสบปัญหาภัยแล้ง ผลผลิตไม่เพียงพอ ส่งผลให้ไม่มีรายได้ หรืออาจนำเงินออมบางส่วนไปลงทุนเพิ่มเติม ซื้อที่ดิน หรือปลูกพืชที่มีผลผลิตตลอดปี เป็นต้น

นุ้ย : "กลุ่มนักเรียนชั้น ป.1" ควรบ่มเพาะความรู้เรื่อง "การวางแผนทางการเงิน" โดยเริ่มปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก อาจจะเริ่มเมื่อเด็กเริ่มนับเลขบวกเลขได้ โดยเริ่มต้นจากการอธิบายเกี่ยวกับสิ่งใกล้ตัวในชีวิตประจำวัน เช่น สอนเรื่องรายได้ คือ เงินค่าขนมที่ได้รับจากผู้ปกครอง ส่วนรายจ่าย คือ ค่าอาหารกลางวัน ค่าขนม ค่าเดินทางต่อมาก็สอนให้เด็กได้เริ่มเรียนรู้เกี่ยวกับการทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายอย่างง่าย ๆ เพื่อให้เด็กรู้ว่าเมื่อได้รับเงินค่าขนมในแต่ละวัน เด็กใช้จ่ายไปกับอะไรบ้าง เหลือเงินออมเท่าไหร่ และฝึกให้รู้จักเก็บเงินหยอดกระปุกจนเป็นนิสัย ซึ่งอาจจะกำหนดเป็นระยะเวลาแน่นอน เช่น ทุก 3 เดือน จะต้องนำเงินไปฝากธนาคาร และทุก 6 เดือน 12 เดือน อธิบายให้เห็นจำนวนเงินในสมุดบัญชีที่พอกพูนมากขึ้น และดอกเบี้ยเงินฝาก เด็กก็จะมีความรู้สึกภาคภูมิใจในการออมของตนเอง นอกจากนี้การส่งเสริมให้เด็กรู้จักการบริหารเงินอีกวิธีหนึ่ง คือ การพาเด็กไปเลือกซื้อสินค้า โดยสอนให้รู้จักการเปรียบเทียบราคาและคุณภาพของสินค้า ก็เป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่ทำให้เด็กรู้สึกเพลิดเพลินในระหว่างการเรียนรู้ ทั้งนี้ การปลูกฝังให้เด็กมีวินัยทางการเงินจะเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินที่ดีในอนาคต

แน็ต : "กลุ่มคนขับจักรยานยนต์รับจ้าง" ควรจะเน้นไปที่การออมเพื่อป้องกันไม่ให้มีหนี้สินค่ะ เนื่องจากรายรับของกลุ่มนี้มีไม่มากนัก และยังมีรายจ่ายประจำวันต่าง ๆ เช่น ค่าอาหาร ค่าน้ำมัน เพราะฉะนั้น การมีเงินเก็บถือว่าไม่ง่ายเลย การจะทำให้มีเงินออมได้ คือ ให้ตั้งไว้เลยว่าในหนึ่งวันต้องเก็บขั้นต่ำเท่าไหร่ และพอได้ถึงจำนวนนั้น ให้เก็บใส่กระเป๋าไปเลย ห้ามใช้ ถ้าวันไหนมีรายได้มากพอ ให้แยกเก็บไว้อีกส่วนหนึ่ง สำหรับใช้ในยามฉุกเฉิน ซึ่งหากกลุ่มนี้มีการวางแผนทางการเงินที่ดีและมีวินัยพอ ก็จะไม่เป็นหนี้นอกระบบ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียตามมาอีกมากมาย

คุณสมบัติสำคัญของผู้เข้าร่วมการทำกิจกรรมเพื่อสังคมคืออะไร

นุ้ย : คนที่มีจิตอาสา (Voluntary Mind) คือ มีจิตใจที่จะเป็นผู้ให้ ไม่ว่าจะเป็นการเสียสละแรงกาย แรงสมอง รู้สึกอิ่มเอมใจที่ได้มีส่วนร่วมในการทำประโยชน์เพื่อสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน และมีการสื่อสารที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

แน็ต : ต้องเป็นคนที่เสียสละ พร้อมที่จะเป็นผู้ให้ และเปิดใจยอมรับความแตกต่าง เพราะพื้นฐานทางการเงินของแต่ละคนมีไม่เท่ากัน ซึ่งพอเรายอมรับและเข้าใจในตัวผู้ฟังแล้ว เราจะรู้วิธีที่จะสื่อสารกับพวกเขาและยกตัวอย่างที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟังได้ ซึ่งหากทำด้วยใจที่มีความสุขของการให้แล้ว ผู้รับก็จะสัมผัสถึงความสุขนั้นได้ค่ะ

แก๊ป : ความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะช่วยครับ เนื่องจากคนเราต่างมีข้อจำกัดไม่เหมือนกัน เช่น หากมีกิจกรรมที่จะไปช่วยสร้างโรงเรียนให้เด็กที่ต่างจังหวัด แต่ตัวเองมีข้อจำกัด เช่น มีลูก และไม่สามารถออกต่างจังหวัดได้ ก็อาจจะช่วยรวบรวมเงินบริจาคหรือสิ่งของจากผู้อื่น เป็นต้น ซึ่งการร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมไม่มีอะไรตายตัว หากไม่สะดวกแต่มีความมุ่งมั่นตั้งใจก็ย่อมจะหาทางร่วมกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถครับ

LOST IN PRACHUAPKHIRIKHAN

อยากให้คุณรู้จักประจวบคีรีขันธ์ในมุมที่มากกว่าการเป็นจังหวัดของสถานที่ตากอากาศยอดนิยมอย่าง "หัวหิน" เพราะเนื้อแท้ของความเป็นประจวบคีรีขันธ์นั้นรุ่มรวยไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรม รวมถึงยังมีคุณค่าจากวันวานคละเคล้าอยู่ในชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในพื้นที่ ยังไม่นับรวมผืนป่าและท้องทะเลที่ธรรมชาติสรรสร้างเอาไว้ ซึ่งล้วนทำให้ประจวบคีรีขันธ์เป็นเมืองน่าอยู่และน่าเที่ยว BOT พระสยาม MAGAZINE ฉบับนี้จึงขอเป็นมัคคุเทศก์นำทางท่านท่องเที่ยวไปใน 3 สถานที่สำคัญของ 3 อำเภอ ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ ถ้ำพระยานคร อุทยานแห่งชาติกุยบุรี และถนนคนเดิน ตลาดเก่า 200 ปี

ถ้ำพระยานคร

ถ้ำขนาดใหญ่ที่เป็นดั่งองค์ประธานประจำอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด สถานที่ที่แขกไปใครมาจะต้องมาชื่นชมความงาม เสน่ห์ของถ้ำแห่งนี้เริ่มตั้งแต่การเข้าถึงที่ให้อารมณ์แบบผจญภัย ระหว่างทางต้องผ่านบ่อน้ำกรุอิฐดินเผารูปสี่เหลี่ยมคางหมู เรียกว่า "บ่อพระยานคร" เมื่อเดินลึกไปถึงภายในใจกลางถ้ำ แล้วเงยหน้ามองเพดาน เราจะพบปากปล่องซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เป็นที่ลอดผ่านของแสงตะวันสีทองเพื่อมาปะทะกับความมืดภายใน สำหรับหัวใจของถ้ำอยู่ที่ "พระที่นั่งดูหาคฤหาสน์" พลับพลาแบบจตุรมุข สร้างขึ้นเมื่อครั้งรัชกาลที่ 5 เสด็จประพาส โดยเป็นฝีพระหัตถ์ของพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าขจรจรัสวงศ์ พระที่นั่งดูหาคฤหาสน์นับเป็นถาวรวัตถุคู่บ้านคู่เมืองประจวบที่ผู้คนรักและหวงแหน จนยกให้เป็นตราประจำจังหวัดมาจวบจนปัจจุบัน

สำหรับใครที่อยากไปค้างแรม ทางอุทยานฯ มีที่พักให้บริการบริเวณเขาแดงและหาดแหลมศาลา หรือถ้าอยากติดดินและสัมผัสธรรมชาติ สามารถกางเต็นท์หรือเช่าเต็นท์ได้ โดยติดต่อสอบถามกับทางอุทยานฯ

Where : *ตั้งอยู่ภายในอุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด หมู่ 2 บ้านเขาแดง ตำบลเขาแดง อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*
When : *เปิดให้เที่ยวชมตลอดปี แต่ช่วงเวลาที่แนะนำ คือ ช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์*
Contact : *อุทยานแห่งชาติเขาสามร้อยยอด โทร. 0 3261 9078*

อุทยานแห่งชาติกุยบุรี

ชีวิตของชาวประจวบคีรีขันธ์เกิดขึ้นที่นี่ เพราะอุทยานแห่งชาติกุยบุรี คือ แหล่งต้นน้ำสำคัญของแม่น้ำ 2 สายหลักในจังหวัด ได้แก่ แม่น้ำกุยบุรีและแม่น้ำปราณบุรี ที่หล่อเลี้ยงผู้คนจากรุ่นสู่รุ่น ภายในอุทยานแห่งชาติมีความหลากหลายทางชีวภาพสูง มีสัตว์ป่าสงวนและพันธุ์ไม้หายากมากมายดำรงชีวิตอยู่ร่วมกัน อีกทั้งยังมีน้ำตกหลายแห่งอยู่ภายใน ไม่ว่าจะเป็น น้ำตกผาหมาหอน น้ำตกด่านมะค่า น้ำตกแพรกตะคร้อ และน้ำตกผาสวรรค์ นับเป็นป่าที่สมบูรณ์อีกแห่งหนึ่งของประเทศ

อุทยานแห่งชาติกุยบุรีขึ้นชื่อมากในฐานะเป็นบ้านของช้าง จนได้รับการยกย่องให้เป็น "ซาฟารีเมืองไทย" ใครที่ไปเดินป่าที่นี่จึงมีโอกาสสูงที่จะได้เห็นช้าง เมื่อมีประชากรช้างอยู่มาก ที่นี่จึงถูกปลุกปั้นเป็น "กุยบุรีโมเดล" ต้นแบบของการอยู่ร่วมกันระหว่างชุมชนและช้าง อันเป็นที่มาของ "โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ" สำหรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาผจญภัยใกล้ชิดธรรมชาติ ทางอุทยานฯ ได้ทำทางเดินเฉพาะไว้ให้ พร้อมจุดแวะพักสำหรับถ่ายรูปและทักทายกับช้างป่าน้อยใหญ่และสัตว์ป่าอื่น ๆ เหมาะอย่างยิ่งกับผู้ที่ชอบการเดินป่าและสัมผัสกับวิถีธรรมชาติ

Where : *ตั้งอยู่ที่ ตำบลหาดขาม อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*
When : *อุทยานแห่งชาติกุยบุรี เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมโขลงช้างป่าและสัตว์อื่น ๆ ตั้งแต่เวลา 13.00 - 18.00 น. สามารถกางเต็นท์ค้างคืนในป่าได้*
Contact : *อุทยานแห่งชาติกุยบุรี โทร. 0 3264 6292*

ถนนคนเดิน ตลาดเก่า 200 ปี

ผลัดเปลี่ยนแนวการเที่ยวจากธรรมชาติมารับรสวิถีชีวิตผู้คน ลิ้มลองของอร่อย และซื้อของที่ระลึกกลับบ้าน ณ ถนนคนเดิน ตลาดเก่า 200 ปี ปราณบุรี หลายคนอาจคิดว่าถนนคนเดินแห่งนี้คงไม่ต่างจากสถานที่อื่นๆ ที่มีพ่อค้าแม่ขายนำสิ่งของแฮนด์เมดหรืออาหารประจำท้องถิ่นมาวางจำหน่ายเรียงรายบนถนนเส้นสำคัญของเมือง ภาพเช่นนั้นคุณอาจจะได้เห็นอยู่บ้าง แต่ที่ต่างไปคือ ตัวบรรยากาศที่โอบล้อมการเดิน Shopping ของคุณ บรรยากาศของเมืองเก่า สองข้างทางยังคงสภาพสถาปัตยกรรมห้องแถวไม้ที่แสนจะคลาสสิคเอาไว้ได้อย่างสมบูรณ์ บ่งบอกอายุอานามที่มีไม่ต่ำกว่า 2 ศตวรรษ โดยถูกแปลงตามสมัยให้กลายเป็นร้านกาแฟ ร้านอาหาร ร้านขายของต่าง ๆ เพื่อให้ผู้คนได้สัมผัสกลิ่นอายของวันวาน และอีกอย่างที่คุณจะได้สัมผัส คือ วิถีชีวิตอันเรียบง่ายของผู้คน รวมทั้งร่องรอยแห่งความประทับใจที่ไม่อาจซื้อหากลับไปได้ นอกจากจะมาสัมผัสด้วยตัวเอง

Where : *ตั้งอยู่ข้างสถานีรถไฟปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์*
When : *เปิดทุกวันเสาร์ เวลา 16.30 - 21.30 น.*
Contact : *สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานประจวบคีรีขันธ์ โทร. 0 3251 3885*

พลิกรูปแบบการใช้ชีวิต ด้วยเทคโนโลยี 3D Printing

ขณะที่ภาคอุตสาหกรรมมีการใช้งานเทคโนโลยีการพิมพ์ 3 มิติ หรือ 3D Printing ในกระบวนการผลิตมานานนับสิบปี ทว่าพัฒนาการของการพิมพ์ 3 มิติ กลับเริ่มกระจายตัวสู่วงกว้างเมื่อไม่กี่ปีมานี้ จากเดิมที่ผู้บริโภคทั่วไปเคยสั่งพิมพ์แผ่นกระดาษได้จากเครื่องพริ้นเตอร์ธรรมดา แต่ในปัจจุบัน พวกเราสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีเหล่านี้ได้ง่ายมากขึ้น ผ่านสินค้าและบริการ ซึ่งอาศัยข้อได้เปรียบของการพิมพ์ 3 มิติ ในการสร้างสรรค์วัตถุที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะตัว ภายใต้ระดับราคาที่ย่อมเยาลงกว่าเดิม ที่สำคัญ เครื่องพิมพ์การพิมพ์ 3 มิติ ยังเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคสามารถสั่งพิมพ์วัตถุ ลงมือกำหนดรูปทรงของชิ้นงาน พร้อมชั่ง-ตวง-วัด ให้ขนาดตรงกับที่ตัวเองต้องการได้ทุกรายละเอียด จนหลายฝ่ายคาดว่า โลกกำลังก้าวเข้าสู่ยุคที่ความสามารถทางการผลิตจะตกอยู่ในมือของผู้บริโภคอย่างแท้จริง

STRATI

นับเป็นมิติใหม่ของวงการยานยนต์ เมื่อค่ายผู้ผลิตอย่าง Local Motors เปิดตัวรถยนต์เปิดประทุน 2 ที่นั่ง รุ่น STRATI ซึ่งผลิตด้วยเทคโนโลยีการพิมพ์ 3 มิติ เป็นคันแรกของโลก ที่ดำเนินการได้ง่าย ใช้ชิ้นส่วนน้อยกว่า และสนนราคาถูกกว่า โดยใช้วัสดุคาร์บอนไฟเบอร์ ขึ้นรูปด้วยการพิมพ์ทับซ้อนกันกว่า 212 ชั้น พร้อมการประกอบชิ้นส่วนเพียงแค่ 49 ชิ้น นับว่ารวดเร็วและสะดวกกว่าการขึ้นรูปตัวถังแบบเดิม ๆ โดยเฉพาะกับวัสดุที่ต้องใช้วิธีการพิเศษอย่างคาร์บอนไฟเบอร์ ส่วนระบบขับเคลื่อนนั้น ใช้มอเตอร์ไฟฟ้ากำลัง 17 แรงม้า แต่อย่างไรก็ตามทาง Local Motors ยังวางแผนที่จะปรับปรุงเทคโนโลยีและสมรรถนะให้เหมาะสมกับการใช้งานจริง คาดว่า STRATI จะพร้อมจำหน่ายภายในปี ค.ศ. 2016 ราคาขายคันละ 18,000 ดอลลาร์สหรัฐฯ (ประมาณ 584,000 บาท)

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.localmotors.com/3d-printed-car

VOXEL8

ด้วยศักยภาพของพริ้นเตอร์ 3D อย่าง Voxel8 ที่ถูกคิดค้นให้สามารถพิมพ์ชิ้นส่วนของเครื่องใช้ไฟฟ้าได้จริง ด้วยหมึกพิมพ์ชนิดพิเศษ ซึ่งผสมอนุภาคนำไฟฟ้าที่ทำจากผงเงิน (Conductive Silver Ink) ไม่ว่าจะเป็นแผงวงจรของเครื่องใช้ไฟฟ้าหรือชิ้นส่วนของไมโครชิปต่างๆ ทั้งนี้ ตัวเครื่องของ Voxel8 จะทำงานแบบสองหัวฉีด โดยหัวฉีดแรกจะฉีดพลาสติกเหมือนเครื่อง 3D Printer ทั่วไป แต่หัวฉีดที่สองนี้จะไว้สำหรับฉีดหมึกพิมพ์ชนิดพิเศษ ซึ่งทางบริษัทผู้ผลิตภูมิใจนำเสนอเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่า Conductive Silver Ink ที่ใช้นั้นสามารถนำกระแสไฟฟ้าได้ดีกว่าหมึกชนิดอื่นๆ ที่ใช้ใน 3D Printer ทั่วไปถึง 5,000 เท่า คาดว่าพริ้นเตอร์นี้จะช่วยปลดล็อกให้ผู้บริโภคสามารถลงมือผลิตและสร้างสรรค์ชิ้นส่วน 3 มิติสำหรับเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในครัวเรือนเองได้

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.voxel8.co

New Balance x 3D Systems

เมื่อโลกขานรับการมาถึงของเทคโนโลยีการพิมพ์ 3 มิติ แบรนด์รองเท้ากีฬาชื่อดัง New Balance จึงไม่รอช้า โดยจับมือกับบริษัทผู้เชี่ยวชาญด้าน 3D Printing อย่าง 3D Systems ร่วมกันคิดค้นนวัตกรรมการผลิตชิ้นส่วนจากผงยาง ที่มีชื่อเรียกเฉพาะว่า DuraForm® Flex TPU ซึ่งเป็นวัสดุที่มีความยืดหยุ่นสูงและน้ำหนักเบามาก ส่งผลให้ส่วนพื้นล่างของรองเท้ารุ่นพิเศษนี้ สามารถรองรับน้ำหนักได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด นับเป็นการใช้ข้อได้เปรียบของเทคโนโลยีการพิมพ์ 3 มิติ ที่เอื้อให้ New Balance สามารถสร้างสรรค์พื้นรองเท้าจากวัสดุสุดพิเศษชนิดดังกล่าว ให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคลได้อย่างลงตัว

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.newbalance.com

เตรียมความพร้อมก่อนไต่ระดับสู่ Vertical Marathon

Vertical Marathon ถือเป็นอีกหนึ่งรูปแบบของการวิ่งระยะไกล ซึ่งมีลักษณะเส้นทางแตกต่างจากการวิ่งมาราธอนโดยทั่วไป เพราะนักวิ่งทุกคนจำเป็นต้องวิ่งไต่ระดับความสูงขึ้นไปจนถึงเส้นชัยที่อยู่บนยอดตึกระฟ้า พวกเขาต้องต่อสู้กับแรงโน้มถ่วงของโลกภายในระยะเวลาไม่ถึงครึ่งชั่วโมง ความลาดชันของบันไดแต่ละขั้น รวมถึงสภาพแวดล้อมของตัวอาคารที่ยากจะคาดเดา ทว่าความท้าทายเหล่านี้กลับเป็นเสน่ห์ที่ดึงดูดให้นักวิ่งระยะไกลจากทั่วทุกมุมโลกพร้อมใจลงสมัครแข่งขัน และต้องเตรียมตัวเป็นพิเศษเพื่อให้ร่างกายเคยชินกับการวิ่งไต่ระดับความสูง เคล็ดลับที่นำมาฝากจึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อนักวิ่งทุกวัย ที่สนใจรูปแบบการวิ่งระยะไกลในองศาที่ต่างออกไปดูบ้าง

ฝึกให้ร่างกายคุ้นเคยกับการวิ่งแนวตั้ง

ขณะที่ร่างกายของนักวิ่ง Vertical Marathon กำลังต่อกรกับแรงโน้มถ่วงของโลก ภาวะดังกล่าวย่อมส่งผลให้ร่างกายเกิดความเครียดโดยไม่รู้ตัว ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดปัญหาใหญ่ต่อระบบหลอดเลือดหัวใจและระบบกล้ามเนื้อกับโครงกระดูก รวมทั้งสภาพความอับชื้นและการระบายอากาศบริเวณปล่องบันได ยังส่งผลโดยตรงต่อการทำงานของหัวใจและปอดของนักวิ่ง ดังนั้นหนทางที่ดีที่สุด คือ คุณควรฝึกซ้อมวิ่งขึ้นบันไดหรือทางลาดชัน ประมาณ 4-6 สัปดาห์ก่อนหน้าการแข่งขันจริง

เคล็ดลับจากนักวิ่งตัวจริง

พยายามนวดและเหยียดกล้ามเนื้อส่วนน่องกับเอ็นร้อยหวาย พร้อมทั้งเขย่งปลายเท้าขึ้นทุกวัน เพื่อผ่อนคลายกล้ามเนื้ออย่างน้อย 1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์ เนื่องจากคุณจำเป็นต้องใช้กล้ามเนื้อส่วนนี้ในการวิ่งขึ้นบันได นอกจากนี้ การออกกำลังกายท่อนบน เช่น การใช้ราวบันไดช่วยยกร่างกายขึ้น การวิดพื้น หรือการออกกำลังแขนรูปแบบอื่น ๆ ย่อมสอนให้คุณรู้จักใช้กล้ามเนื้อส่วนแขนขณะวิ่งที่สูง ซึ่งจะช่วยลดการเทน้ำหนักลงเข่าเยอะเกินจำเป็น และทำให้สภาพกล้ามเนื้อแข็งแกร่งพอจะวิ่งได้จนจบ

จัดโปรแกรมการฝึกซ้อมแบบมืออาชีพ

ความแข็งแกร่งของสภาพร่างกายไม่สามารถรวบรัดให้เกิดขึ้นได้ภายในระยะเวลาอันสั้น สำหรับนักวิ่ง Vertical Marathon ก็เช่นกัน พวกเขาจำเป็นต้องฝึกซ้อมตลอดทั้งปี โดยอาจลงแข่งวิ่งมาราธอนอย่างน้อย 1 ครั้ง เพื่อให้สภาพความฟิตของร่างกายพัฒนาถึงจุดสูงสุด จากนั้นก่อนลงแข่งประมาณ 4 - 6 สัปดาห์ จึงค่อยเพิ่มการวิ่งขึ้นบันได (Stair Session) ประมาณ 1 - 2 ครั้งต่อสัปดาห์ลงในแผนการฝึกซ้อมตามปกติ นอกจากนั้น คุณอาจฝึกซ้อมวิ่งความเร็วแบบ Speed Work ขณะวิ่งขึ้นบันไดได้ด้วย เช่น วิ่งขึ้นบันไดแบบอัดความเร็วสัก 10 ขั้น พัก 30 วินาที จากนั้นวิ่งอัดความเร็วอีก 10 ขั้น และทำซ้ำเดิม 4 - 5 รอบ เป็นต้น

ค้นหาโปรแกรมการวิ่ง Vertical Marathon ใกล้ตัวคุณ

โปรแกรมการแข่งขัน Vertical Marathon ขึ้นชื่อของไทยเรา อาทิ การแข่งขันวิ่งมาราธอนแนวตั้งเพื่อพิชิตเส้นชัยบนความสูงกว่า 196 เมตร (คิดเป็นบันได 1,093 ขั้น) ในชั้นที่ 61 ของโรงแรมบันยันทรี กรุงเทพฯ หรือการพิชิตยอดตึกชั้นที่ 84 ของโรงแรมใบหยกสกาย ซึ่งครองตำแหน่งตึกที่สูงที่สุดในประเทศไทย ส่วนใหญ่จะจัดขึ้นเป็นประจำทุกปีและยังได้รับความนิยมมากขึ้นเรื่อย ๆ อีกด้วย

ติดตามโปรแกรมการแข่งขัน Vertical Marathon ได้ที่ www.forrunnersmag.com/events

Good Governance

สานต่อเจตนารมณ์ สะท้อนคุณค่าที่แท้จริงแห่งความสำเร็จ

ปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน นอกเหนือจากความสามารถในเชิงธุรกิจของผู้ประกอบการ นั่นคือ การคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม ทั้งด้านผู้บริโภคที่จะได้ใช้สินค้าที่มีคุณภาพ และด้านพนักงานที่จะช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพ และเป็นแหล่งรายได้ของครอบครัว ตลอดจนการดูแลผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม อันเป็นหัวใจของการประกอบธุรกิจด้วยหลักธรรมาภิบาล

ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ คือ ผู้เป็นแรงบันดาลใจสำคัญ ให้ "รางวัลธรรมาภิบาล" ได้เกิดขึ้น โดยสถาบันป๋วย อึ๊งภากรณ์ ในฐานะผู้รับไม้ต่อเพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ของ ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ทั้งเรื่องคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และการทำเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ได้ร่วมกับสถาบันพันธมิตรอีก 3 แห่ง ได้แก่ สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สมาคมธนาคารไทย และธนาคารแห่งประเทศไทย จัดให้มีการมอบ "รางวัลธรรมาภิบาลดีเด่นแห่งปี" แก่ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SMEs ที่ยึดหลักธรรมาภิบาลจากทั่วประเทศ ผ่านการกลั่นกรอง สรรหา และคัดเลือก โดยส่งผู้แทนจากหลายฝ่ายออกทำการตรวจเยี่ยมเพื่อให้แน่ใจว่า เป็นผู้ประกอบธุรกิจที่เหมาะสมและสมควรจะได้รับรางวัลจาก 4 สถาบันอย่างแท้จริง

เรื่องธรรมาภิบาลนั้นถือเป็นจุดเด่นอีกประการหนึ่งของทางสถาบันป๋วย อึ๊งภากรณ์ เนื่องจาก ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ นับเป็นบุคคลตัวอย่างในเรื่องการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งรวมความถึงประชาธิปไตย เสรีภาพ ความเป็นธรรมในสังคม ความซื่อสัตย์สุจริต และความถูกต้องดีงามต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ความสำคัญเรื่องคุณธรรมจริยธรรมในการดำรงชีวิตทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นการทำงาน การบริหาร และการปกครอง

สำหรับพิธีมอบรางวัลธรรมาภิบาลดีเด่นแห่งปีนั้น จัดขึ้นทุกวันที่ 9 มีนาคมของทุกปี ซึ่งตรงกับวันคล้ายวันเกิดของ ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ โดยแบ่งประเภทของรางวัลออกเป็น 4 ประเภทหลัก ได้แก่ รางวัลชนะเลิศธรรมาภิบาลดีเด่นแห่งปี รางวัลเฉพาะด้านดีเด่นแห่งปี 3 รางวัล (รางวัลธรรมาภิบาลด้านการปฏิบัติต่อพนักงานดีเด่นแห่งปี รางวัลธรรมาภิบาลด้านการปฏิบัติต่อผู้บริโภคดีเด่นแห่งปี และรางวัลธรรมาภิบาลด้านการปฏิบัติต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมดีเด่นแห่งปี) และรางวัลเกียรติคุณบัตรยกย่องสำหรับผู้เข้ารอบสุดท้ายในแต่ละปีอีกด้วย

การมอบรางวัลธรรมาภิบาล เริ่มต้นจัดขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ที่ผ่านมาได้พิจารณามอบรางวัลให้แก่ SMEs แล้วจำนวนกว่า 36 บริษัท กระบวนการพิจารณาให้รางวัล SMEs จะเริ่มจาก "คณะกรรมการสรรหาองค์กรเพื่อเสนอให้รางวัล" ซึ่งประกอบด้วย สมาคมธนาคารไทย, ธนาคารพาณิชย์, สถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ, สถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ เพื่อดำเนินการสรรหาบริษัทที่เข้าหลักเกณฑ์เงื่อนไข แล้วจึงมอบหมายให้คณะทำงานตรวจเยี่ยมเพื่อพิจารณาให้รางวัล ออกไปดูข้อเท็จจริงเพื่อให้คะแนนแต่ละด้าน เพื่อประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการตัดสินให้รางวัล ซึ่งก็คือ "คณะกรรมการสถาบันป๋วย อึ๊งภากรณ์"

สำหรับปี พ.ศ. 2559 นี้ เนื่องในวาระโอกาส "100 ปีชาตกาล ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์" พิธีมอบรางวัลธรรมาภิบาลดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2559 ได้มีกำหนดจัดขึ้นในวันที่ 10 มีนาคม 2559 ณ ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยภายในงานจะมีการจัดนิทรรศการเกี่ยวกับชีวประวัติและคุณูปการในด้านต่าง ๆ ของ ศ. ดร.ป๋วย การเสวนาในหัวข้อ "แนวคิดทางการศึกษาของอาจารย์ป๋วย" และ "อาจารย์ป๋วย กับการพัฒนาชนบท" รวมทั้งปาฐกถาเรื่อง "ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ กับ ธนาคารแห่งประเทศไทย" โดย ดร.ชัยวัฒน์ วิบูลย์สวัสดิ์ อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และนักเรียนทุนธนาคารแห่งประเทศไทย พร้อมกับไฮไลท์สำคัญประจำปี นั่นคือ การมอบรางวัลธรรมาภิบาลดีเด่นแก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รางวัลองค์กรสวัสดิการชุมชนดีเด่น รางวัลประกวดเรียงความและบทความดีเด่นระดับอุดมศึกษา และสรุปท้ายด้วยปัจฉิมกถาจาก ดร.วิรไท สันติประภพ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ ในโอกาส 100 ปีชาตกาล ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ยังนับเป็นวาระพิเศษที่จัดขึ้นหลังจากองค์กร UNESCO ได้มีมติยกย่องให้ท่านเป็นบุคคลสำคัญของโลกเมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2558 ในคุณสมบัติของผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านการศึกษา สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ นอกจากงานมอบรางวัลธรรมาภิบาลแล้ว หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องยังได้มีการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อฉลอง "100 ปีชาตกาล ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ บุคคลสำคัญของโลก" ถือเป็นการร่วมรำลึกถึงบุคคลสำคัญของการพัฒนาชาติไทยในหน้าที่ความรับผิดชอบหลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการศึกษา และการพัฒนาบุคคลในฐานะอดีตอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อดีตผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย และหัวหน้าองค์กรหลักที่ดูแลเศรษฐกิจของประเทศอีก 3 แห่ง ในขณะเดียวกัน ท่านได้ทุ่มเททำงานอย่างหนักในการวางรากฐานเพื่อพัฒนาประเทศให้สามารถเดินหน้าไปได้อย่างมั่นคง ทั้งด้านเศรษฐกิจ การศึกษา การพัฒนาชนบท และการต่อต้านการทุจริต ซึ่งปัจจุบัน ศ. ดร.ป๋วย ได้รับการยอมรับจากคนทั่วโลกให้เป็นบุคคลสำคัญที่ควรค่าแก่การยกย่อง อันเป็นบทพิสูจน์แห่งความจริง ความงาม ความดี ในแบบ ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์

PUEY Open Library

ถ่ายทอดชีวิตและผลงาน ผ่านลานนิทรรศการ อ.ป๋วย

มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย เป็นองค์กรเพื่อการพัฒนาชนบท ที่ ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ริเริ่มก่อตั้งขึ้นเพื่อจัดทำโครงการพัฒนาแบบผสมผสานและมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน นับเป็นมรดกทางปัญญาชิ้นสำคัญที่ยืนยาวมาจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งมีบทบาทสืบสานอุดมการณ์ด้านการพัฒนาชนบทและเผยแพร่เกียรติคุณของท่าน เพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคมไทย

"ลานนิทรรศการป๋วย อึ๊งภากรณ์" (PUEY Open Library) ณ มูลนิธิพัฒนาชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท เกิดขึ้นได้ ด้วยความร่วมมือร่วมใจของผู้ที่เคารพรัก ศิษย์ และญาติของท่าน โดยมุ่งมั่นก่อตั้งให้เป็นสถานที่รวบรวมเรื่องราวอันเป็นคุณงามความดี ตลอดจนอุดมคติต่าง ๆ ของ ศ. ดร.ป๋วย เพื่อให้ผู้ที่เข้ามาที่ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้ได้ซึมซับไว้เป็นแบบอย่าง

เนื้อหาที่นำเสนอภายในลานนิทรรศการประกอบไปด้วยเรื่องราวชีวิตและผลงานของ ศ. ดร.ป๋วย รวมถึงเมล็ดพันธุ์ในอุดมคติ ที่กล่าวถึงงานพัฒนาชนบทของ ศ. ดร.ป๋วย อย่างละเอียด ควบคู่ไปกับการนำเสนอเรื่องราวของมูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ซึ่งปัจจุบันมีบทบาทเป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน โดยจะให้บริการฝึกอบรมแก่คนในชุมชนและผู้สนใจ ตามฐานการเรียนรู้เรื่องที่เป็นประโยชน์แก่ชีวิตในชนบท ซึ่งได้รับความสนใจจากเกษตรกรและประชาชนทั่วไป รวมถึงมหาวิทยาลัยและโรงเรียน เนื่องจากถือเป็นการเปิดโลกทัศน์ใหม่ ๆ ให้นักศึกษาเหล่านี้เห็นภาพที่แท้จริงของเศรษฐกิจในชนบทได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น

...ภาพแห่งความทรงจำ...

100 ปีชาตกาล

ป๋วย อึ๊งภากรณ์

บทบันทึกสำคัญในหน้าประวัติศาสตร์ไทยมักปรากฏชื่อ **ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์**
ผู้ซึ่งมุ่งมั่นทำงานและรังสรรค์คุณค่านานัปการสู่สังคมไทยในหลากมิติ
ไม่ว่าจะเป็นภาคเศรษฐกิจ การศึกษา สังคม และการเมือง
รวมทั้งยังเป็นบุคคลที่เห็นแก่ประโยชน์ของสาธารณชนส่วนรวมยิ่งกว่าสิ่งใด
ในโอกาส **"100 ปีชาตกาล ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์"**
BOT พระสยาม MAGAZINE จึงได้รวบรวมภาพถ่ายหายากของ อาจารย์ป๋วย และนำมาร้อยเรียง
เพื่อบอกเล่าเรื่องราวของบุรุษผู้เป็นนิยามแห่งความจริง ความงาม ความดี
ที่จะไม่มีวันเลือนหายไปจากความทรงจำของพนักงาน ธปท. ทุกคน

1

มุ่งมั่นในอุดมการณ์แห่งการทำงาน

ศ. ดร.ป๋วย เป็นหนึ่งในผู้มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การเงิน การธนาคาร สังคม และการศึกษาไทย
ในทุกงานที่เข้าไปมีส่วนร่วม ท่านได้แสดงออกถึงความมุ่งมั่น ไม่เพียงแค่ผลสำเร็จของงาน
แต่ยังรวมไปถึง**ความมุ่งมั่นต่ออุดมการณ์ที่จะทำงานเหล่านั้นอย่างถูกต้อง ซื่อสัตย์ และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม**

ผู้ว่าการป๋วย อึ๊งภากรณ์ ให้โอวาทก่อนอำลาพนักงาน ที่สนามหญ้าหน้าอาคารสวัสดิสงเคราะห์ (พ.ศ. 2514)

งานเลี้ยงรับรองประธานธนาคารโลกและภรรยา ผู้ว่าการป๋วยแนะนำนายสุนทร หงส์ลดารมภ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ต่อ Mr. Eugene Black ประธานธนาคารโลก ณ วังบางขุนพรหม

ผู้ว่าการป๋วยส่งมอบตำแหน่งผู้ว่าการ ให้คุณพิสุทธิ์ นิมมานเหมินท์

การประชุมอาเซียน พ.ศ. 2513 เยือนธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานลำปาง

จดหมายเชิญเข้าเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์สมาคมธนาคารไทย และภาพจากงานเลี้ยงของสมาคมธนาคารไทย

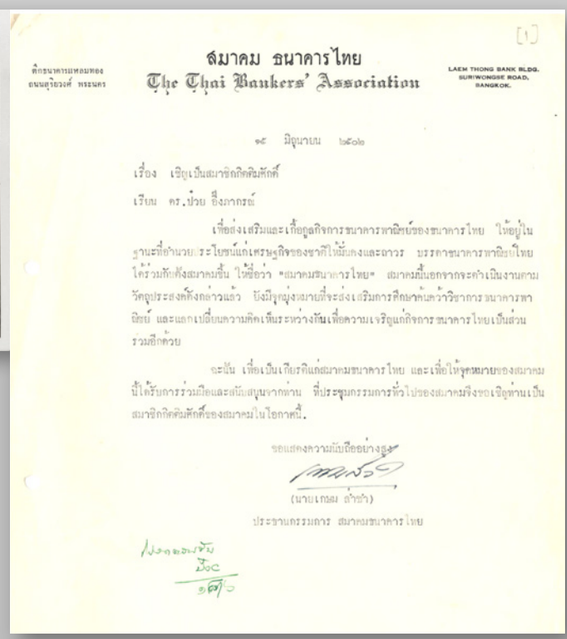

[1]

ศึกธนาคารแหลมทอง
ถนนสุริยวงศ์ พระนคร

สมาคม ธนาคารไทย
The Thai Bankers' Association

LAEM THONG BANK BLDG.
SURIWONGSE ROAD,
BANGKOK.

๑๕ มิถุนายน ๒๕๐๒

เรื่อง เชิญเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์

เรียน ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์

เพื่อส่งเสริมและเกื้อกูลกิจการธนาคารพาณิชย์ของธนาคารไทย ให้อยู่ในฐานะที่อำนวยประโยชน์แก่เศรษฐกิจของชาติให้มั่นคงและถาวร บรรดาธนาคารพาณิชย์ไทยได้ร่วมกันตั้งสมาคมขึ้น ให้ชื่อว่า "สมาคมธนาคารไทย" สมาคมนี้นอกจากจะดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวแล้ว ยังมีจุดมุ่งหมายที่จะส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าวิชาการธนาคารพาณิชย์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกันเพื่อความเจริญแก่กิจการธนาคารไทยเป็นส่วนร่วมอีกด้วย

ฉะนั้น เพื่อเป็นเกียรติแก่สมาคมธนาคารไทย และเพื่อให้จุดหมายของสมาคมนี้ได้รับการร่วมมือและสนับสนุนจากท่าน ที่ประชุมกรรมการทั่วไปของสมาคมจึงขอเชิญท่านเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์ของสมาคมในโอกาสนี้.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายเกษม ลำซำ)

ประธานกรรมการ สมาคมธนาคารไทย

ผู้ว่าการป๋วยในงานเลี้ยงครบรอบ 25 ปี ก่อตั้ง ธปท.

ผู้ว่าการป๋วยให้การต้อนรับ Richard Nixon ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา ในโอกาสที่ท่านมาเยือน ธปท. เมื่อปี พ.ศ. 2512

2

สุนทรียภาพแห่งชีวิต

แม้หน้าที่รับผิดชอบจะมีมากมาย ผู้ว่าการป๋วยยังเติมสุนทรียภาพให้กับชีวิต อาทิ การเล่นดนตรีไทย การเขียนหนังสือและโคลงกลอน นอกจากนี้ ท่านยังไม่ลืม "การพัฒนาคน ชนบท และประเทศชาติ" ที่จะเป็นกำลังสำคัญต่อไปในอนาคต จนได้รับรางวัลรามอน แมกไซไซ สาขาบริการรัฐกิจ ปี พ.ศ. 2508 นับเป็นสุนทรียภาพแห่งชีวิตที่สมบูรณ์ด้วย **"ความจริง ความงาม และความดี"**

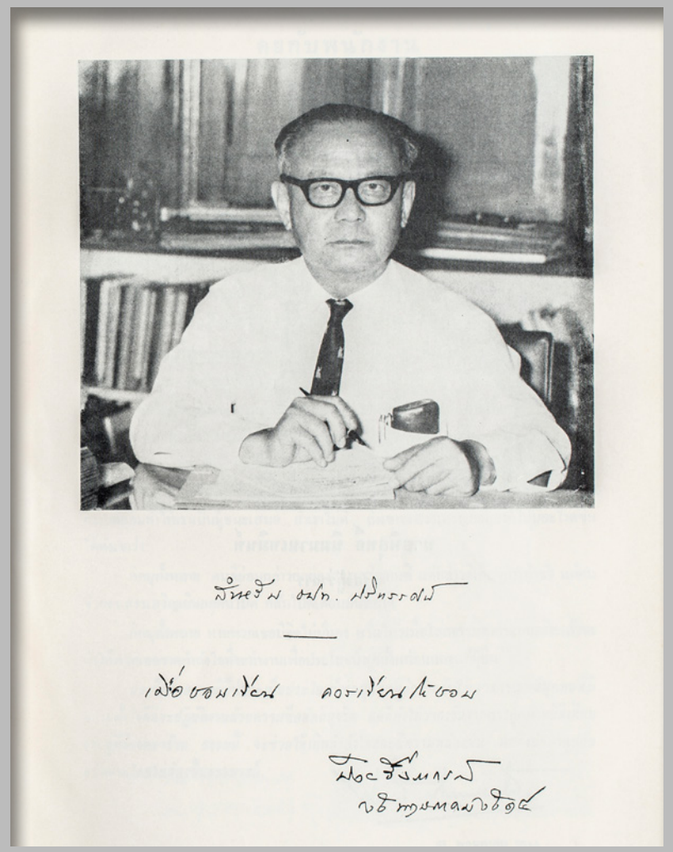

ผู้ว่าการป๋วยเขียนให้ ธปท. ปริทรรศน์ ฉบับปฐมฤกษ์ (วารสารภายใน ธปท.)

ผู้ว่าการป๋วยในโอกาสเดินทางไปรับรางวัลรามอน แมกไซไซ ปี พ.ศ. 2508 ณ ประเทศฟิลิปปินส์

อาจารย์ป๋วยถ่ายภาพคู่กับพระไพศาล วิสาโล

อาจารย์ป๋วยร่วมเล่นดนตรีกับวงดนตรีไทย เพลงโปรดคือ เพลงนกขมิ้นเหลืองอ่อน

3

ภาพความทรงจำระหว่าง อาจารย์ป๋วย กับธนาคารแห่งประเทศไทย

ตลอดระยะเวลา 12 ปี ในการดำรงตำแหน่งผู้ว่าการ ธนาคารแห่งประเทศไทย
ผู้ว่าการป๋วยเปรียบได้กับอาจารย์ และเป็นแรงบันดาลใจให้กับบุคคลสำคัญหลายท่าน ที่ต่อมากลายเป็นกำลังสำคัญ
ในการขับเคลื่อนประเทศไทย **เมื่อครั้งที่ท่านกลับมาเยือน**...ก็ยังคงได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่น ในรั้วบางขุนพรหมแห่งนี้

อาจารย์ป๋วยและลูกศิษย์ ขณะพักผ่อนออกกำลังโดยการถ่อเรือเที่ยวที่เมืองเคมบริดจ์ ประเทศอังกฤษ
คนพายเรือ คือ นายชวลิต ธนะชานันท์ ต่อมาคือ ผู้ว่าการคนที่ 12

ผู้ว่าการป๋วยและอดีตผู้ว่าการ ธปท.

พระองค์เจ้าวิวัฒนไชยทรงฉายพระรูปร่วมกับผู้ว่าการป๋วย รองผู้ว่าการ และอดีตผู้ว่าการ ธปท. เมื่อครั้งเสด็จมาที่วังบางขุนพรหม เพื่อเสวยพระกระยาหาร เมื่อปี พ.ศ. 2502
(จากซ้ายไปขวา) พลโท เจียม ญาโนทัย รองผู้ว่าการ, ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ผู้ว่าการคนที่ 7, นายเล้ง ศรีสมวงศ์ ผู้ว่าการคนที่ 3, พระองค์เจ้าวิวัฒนไชย ผู้ว่าการพระองค์แรก, ม.ล.เดช สนิทวงศ์ ผู้ว่าการคนที่ 4, นายเกษม ศรีพยัคฆ์ ผู้ว่าการคนที่ 5 และ ม.ร.ว.ขจิต เกษมศรี รองผู้ว่าการ

อาจารย์ป๋วย กับ ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล (ต่อมาคือ ผู้ว่าการคนที่ 17) ที่บ้านพักในกรุงลอนดอน

ผู้ว่าการป๋วยต้อนรับจอมพลถนอม กิตติขจร ที่โรงพิมพ์ธนบัตร ธปท.
โดยมี ม.ร.ว.จัตุมงคล โสณกุล ติดตามไปด้วย

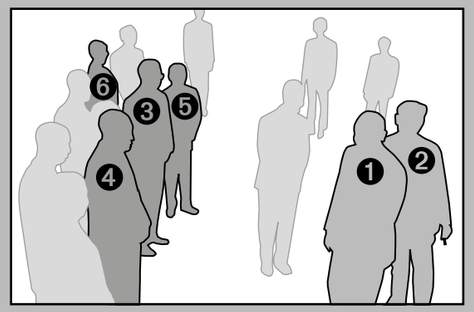

1. จอมพลถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี
2. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ผู้ว่าการ
3. นายสมหมาย ฮุนตระกูล ผู้อำนวยการช่วยผู้ว่าการ
4. นายเฉลิม ยงบุญเกิด ผู้อำนวยการ โรงพิมพ์ธนบัตร
5. นายพิพรรธน์ ไกรฤกษ์ รองผู้อำนวยการ โรงพิมพ์ธนบัตร
6. ม.ร.ว.จัตุมงคล โสณกุล เศรษฐกร สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ต่อมาคือ ผู้ว่าการคนที่ 16

10 มิถุนายน 2537 นายวิจิตร สุพินิจ (ผู้ว่าการคนที่ 13) เชิญอาจารย์ป๋วยและกลุ่มนักเรียนทุนธนาคารแห่งประเทศไทยที่กำลังศึกษา ณ ประเทศอังกฤษ พบปะและรับประทานอาหาร ในฐานะที่อาจารย์ป๋วยเป็นผู้ริเริ่มโครงการนักเรียนทุนธนาคารขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2503

งานเลี้ยงต้อนรับแขกจากต่างประเทศ ณ วังบางขุนพรหม

อาจารย์ป๋วย กลับมาเยือน ธปท. อีกหลายครั้ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 - 2538 และได้มอบความประทับใจไว้จวบจนปัจจุบัน

อาจารย์ป๋วยและพนักงาน ธปท.

คุณสุรีรัตน์ ลัคนานิตย์
(สุภาพสตรีแถวหลัง ด้านขวาสุด)

"ดีใจที่ได้มีโอกาสกราบอาจารย์ป๋วย ได้เห็นรอยยิ้มของท่าน และคิดว่าท่านคงปิติที่ได้กลับมาเยี่ยมบ้านแบงก์ชาติท่ามกลางความรักความอบอุ่นของพวกเรา อาจารย์คะ ความดีงามของอาจารย์ยังคงตราตรึงในใจตราบนานเท่านาน"

คุณวราพรรณ ชิณวังโส
(สุภาพสตรีชุดสีม่วง ด้านซ้ายของอาจารย์ป๋วย)

"วันที่พวกเราจากสำนักงานภาค ได้เข้าไปกราบอาจารย์ป๋วยเป็นความภาคภูมิใจสูงสุดแล้ว แม้ท่านไม่ได้เอ่ยวาจากับเราสักถ้อยคำ แต่สัมผัสได้จากแววตาที่มีพลังของคนดี มีเมตตาเป็นแบบอย่างที่ทำให้เรามีพลังใจ มุ่งมั่นทำงาน ทำดีอย่างเต็มที่เพื่อ ธปท."

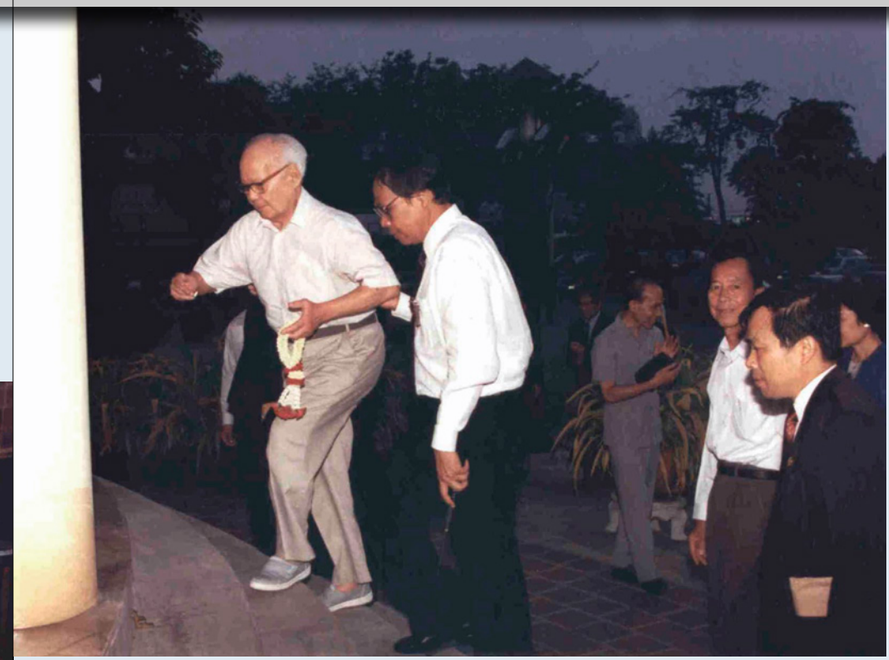

คุณเสนีย์ศิริ ศิริวัฒนกุล
(ผู้ประคองอาจารย์ป๋วย)

"ความรู้สึกครั้งนั้น คือ ผมได้ดูแลผู้ใหญ่ที่รักและที่น่ารัก ท่านที่ผมสัมผัส มอบความไว้วางใจให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น วันนั้นแม้ท่านไม่ได้พูดออกมา ท่านยิ้มด้วยสายตาแล้วพยักหน้า สื่อว่า 'ขอบใจนะ' ผมมีความสุขมาก เป็นความสุขและความภาคภูมิใจที่ได้ดูแลคนดีแบบท่าน"

คุณสมมาด แสงจันทมณี
(สุภาพบุรุษเชิ้ตขาว เนคไทดำ)

"ดีใจมากที่อาจารย์ป๋วยกลับมาเยี่ยม ธปท. ท่านเคยเป็นผู้บังคับบัญชา เป็นครูที่คณะเศรษฐศาสตร์ภาคค่ำ และหลังจากเรียนจบ ป.โท จากต่างประเทศ ท่านได้กรุณาเป็นธุระให้ผมได้กลับเข้าทำงานที่ ธปท. อีกครั้งหนึ่ง ท่านมีพระคุณต่อผมเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านการเรียนและการทำงาน"

คุณนงนาท สนธิสุวรรณ
(สุภาพสตรีชุดเขียว)

"ดีใจไม่รู้ลืมปลื้มนักหนา ท่านกลับมาเยือนถิ่นเก่าเฝ้าคำนึง
ดังลูกคอยพ่อรอวันที่มาถึง ต่างซาบซึ้งก้มลงกราบแทบบาทเอย"

4

สามัญชน คนชื่อ “ป๋วย”

เบื้องหลังผลงานมากมายที่ทำเพื่อประเทศไทย คือ
คนธรรมดาผู้กล้าทำในสิ่งที่ยิ่งใหญ่ และกล้ายืนหยัดบนหลักการ
เพื่อผลประโยชน์อันใหญ่ยิ่งต่อสาธารณชน

ภาพถ่าย ณ ห้องทำงานเดิมที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ปัจจุบันคือ ห้องวิวัฒนไชยานุสรณ์) ที่ท่านได้สร้างสิ่งต่าง ๆ เพื่อประเทศชาติ ตลอดช่วงการทำงาน ถ่ายเมื่อกลับมาเยือนเป็นครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2538

ในชั้นเรียนเศรษฐศาสตร์กับอาจารย์และเพื่อนที่ London School of Economics and Political Science พ.ศ. 2484

ภาพถ่ายด้านหน้าวังบางขุนพรหม ต่อมามีการใช้ภาพนี้เป็นปก ธปท. ปริทรรศน์

บ้านอาจารย์ป๋วย ที่ซอยอารีย์

อาจารย์ป๋วยและภรรยา คุณมาร์กาเร็ต สมิท ขณะพักผ่อนที่ประเทศอังกฤษ

งานฉลอง ๑๐๐ ปีชาตกาล ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ บุคคลสำคัญของโลก

ท่านสามารถติดตามชมและอ่าน เรื่องราวเกี่ยวกับอาจารย์ป๋วย ได้ตลอดปี พ.ศ. 2559 ทาง www.bot.or.th และทาง Application BOT MAGAZING

ขอเชิญทุกท่านร่วมย้อนรำลึกถึง ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ ในวาระ 100 ปีชาตกาล และโอกาสที่องค์กร UNESCO ได้ยกย่องท่านให้เป็นบุคคลสำคัญของโลก ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ และธนาคารแห่งประเทศไทย ในวันที่ 9 - 10 มีนาคม 2559

What : ร่วมพิธีเปิดอนุสาวรีย์ ศ. ดร.ป๋วย ที่คณะเศรษฐศาสตร์ ในช่วงเช้า จากนั้นเป็นการเสวนาและปาฐกถาพิเศษ หลากหลายหัวข้อ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดทั้งวัน

When : วันที่ 9 มีนาคม 2559 เวลา 07.30 - 17.30 น.

Where : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์

ติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ทาง www.facebook.com/puey100th/

What : การเสวนาในหัวข้อ "แนวคิดทางการศึกษาของอาจารย์ป๋วย" และ "อาจารย์ป๋วย กับการพัฒนาชนบท" ต่อด้วยปาฐกถาเรื่อง "ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ กับ ธนาคารแห่งประเทศไทย" โดย ดร.ชัยวัฒน์ วิบูลย์สวัสดิ์ จากนั้นจะเป็นการมอบรางวัลธรรมาภิบาลดีเด่น และรางวัลองค์กรสวัสดิการชุมชนที่มีธรรมาภิบาลดีเด่นแห่งปี พ.ศ. 2559 โดยความร่วมมือของ 4 สถาบัน และชมนิทรรศการรวบรวมภาพและแนวคิดที่น่าสนใจของ ศ. ดร.ป๋วย อึ๊งภากรณ์ อีกด้วย

When : วันที่ 10 มีนาคม 2559 เวลา 8.30 - 17.30 น.

Where : ห้องภัทรรวมใจ ธนาคารแห่งประเทศไทย

สัมมนาวิชาการประจำปี พ.ศ. 2559 ธปท. สำนักงานภาคเหนือ

สัมมนาวิชาการ เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านเศรษฐกิจการเงิน ร่วมฟังการปาฐกถาพิเศษ โดย ดร.วิรไท สันติประภพ ผู้ว่าการ ธปท. และการเสวนาทางวิชาการ เรื่อง "ศักยภาพเชียงใหม่: Hub ทางธุรกิจและการเงินของ GMS" โดยวิทยากรชั้นนำ อาทิ คุณรพี สุจริตกุล ดร.พิสิฐ ลี้อาธรรม คุณสาระ ล่ำซำ และคุณสุวัชชัย ทรงวานิช ดำเนินการเสวนาโดย คุณวรวรรณ ธาราภูมิ

What : วันที่ 28 มีนาคม 2559 เวลา 13.00 - 17.00 น.

Where : อาคารเอนกประสงค์ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่โทรศัพท์ 0 5393 1132

เรียน ท่านสมาชิกทุกท่าน

กองบรรณาธิการ BOT พระสยาม MAGAZINE ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและติดตามอ่านวารสารด้วยดีเสมอมา ในทุก ๆ ช่องทางการเผยแพร่

เพื่อให้การจัดพิมพ์วารสารเกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นส่วนหนึ่งของสังคมในการรักษาสภาพแวดล้อม กองบรรณาธิการขอเชิญชวนท่านติดตามอ่านวารสารฯ ในรูปแบบ e - Magazine ทั้งทาง Website และ Application หากสมาชิกท่านใดมีความประสงค์จะรับวารสารแบบรูปเล่มต่อไป โปรดแจ้งกองบรรณาธิการวารสารฯ ภายในวันที่ 3 พฤษภาคม 2559 นี้ ที่ทีมกลยุทธ์การสื่อสาร e-mail: ratchanp@bot.or.th โทรศัพท์ 0 2283 6440

เปิดประสบการณ์การอ่าน BOT MAGAZINE สุดล้ำในรูปแบบ e-Magazine

- พกพาสะดวก ติดตัวไปอ่านได้ทุกที่ ทุกเวลา
- ลดการใช้กระดาษ เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- เพิ่มอรรถรสในการอ่านกับ อัลบั้มภาพและ VDO Clip เพิ่มเติมมากกว่าฉบับปกติ

FREE DOWNLOAD NOW!

BOT MAGAZINE

THE NEW READING EXPERIENCE

3 ขั้นตอนง่าย ๆ ในการดาวน์โหลด BOT MAGAZINE Application

1. กดค้นหาและดาวน์โหลด Application จาก App Store หรือ Play Store โดยใช้ Keyword ว่า "BOT MAGAZINE" หรือ "พระสยาม"
2. สำหรับผู้ใช้งานครั้งแรกให้ลงทะเบียนเพื่อสร้าง Account สำหรับใช้ดาวน์โหลด
3. เลือกดาวน์โหลด BOT MAGAZINE ฉบับที่ต้องการ

Google play | Available on the App Store

ธนาคารแห่งประเทศไทย

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของไทย